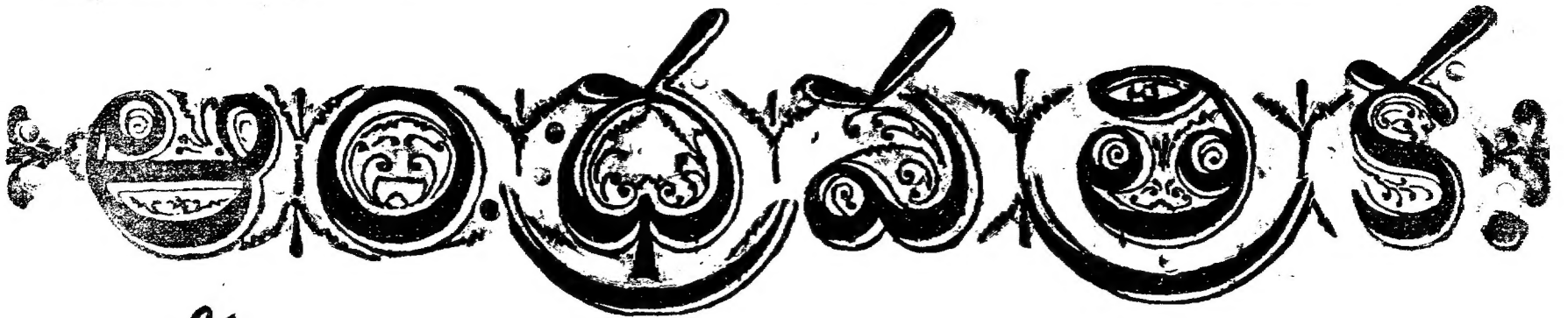

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

310922

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మే నెల 26-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంపత్సరము, వైశాఖమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 47
సంచిక ౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గాఢ గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావస్త్రములు పొందియున్నది. సంపదాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల జాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును తుదగగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

కాలద్రవ్యము మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుదు ?

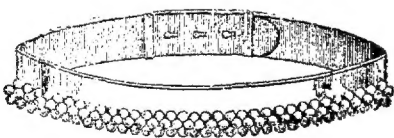
మహర్షిదేవేంద్ర నాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త: మొక్కసాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8 0
నిండుక్యాలికోబైండు ఫెదర్ వైటుకాగితములు } పోస్టఫర్ములు ప్రత్యేకము.
పోస్ట ఫర్ములు ప్రత్యేకము ఆంధ్రనాథికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

పద్మాణములు

చిత్ర విచిత్రపు కనులకు పేరుపొందినది?
వడ్డాణములకు, వంకీలకు ఉపయోగించునట్టి

కెంపులుచెక్కిన మోపు

ధర రు. 40, రు. 150 వరకు గలదు.

బంగారు, రత్నములు యిచ్చిన మహారిమాత్రము రు. 15-25 వరకు అగును.

సాదా రకము 10 ను 15 నువరకును చేయవచ్చును.
మజారి రు. 12లగును. గజ్జలుగలది 15 ను 30 ను
వరకు చేయవచ్చును. మజారి రు. 25-50 వరకుగలదు.
సవరము బంగారు, పేలైన మణులకు, రత్నములకు
పూచీనిచ్చెదము.

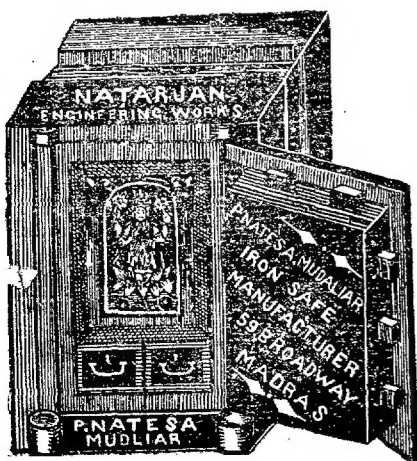
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ;

172, ఫుటల మాకందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0 0. నగలకర్తకులు, 25, చై నాబాబువీధి, మదరాసు.

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

యిప్పటికే ప్రపంచము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు
ఈదిగువ తెలుపబడిన వాటివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది.
బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు
మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న. శే.శ మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాచైటా, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు
అయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు
చేయుటయందు సమర్థులవారు. లైసున్సులు కావలెన్ని సిలెండర్లు, సాప్టింగు,
నట్టులు, చరసముగా యివ్వబడును. సుబ్యూరాయప్పిలి, పెద్దనాయున్ పేట,
మదరాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అర్డరు యిచ్చిన
తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బహులు వ్రాయబడును.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

24.5-24 తేది శనివారమునుండి 30.5-24 తేది శుక్ర
వారమువరకు రెండుసార్లు సాయంత్రము 6.15 దినమునకు రాత్రి
9.30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15
గంటలకు కూడ యూనివర్సల్స్ స్టూవెండు సీనియర్ డి
డెనియల్ బూని అద్భుత ధైర్యసాహసకృత్యములు
గల చిత్రాత్మకకథ ఉపకథలు 1, 2, 3, మొదటివారము - 6
భాగము. డ్రెడ్ థాట్ యూనివర్సల్స్ గ్రేట్ బాక్సింగు సిరియను
ది లెడర్ ఫువర్స్ ఇంటర్ నేషనల్ చ్యాంపియన్ డి కామిక్ కూడ
చూపబడును.

బ్యాంకు మైన బసీనులు

ఈ దిగువ నుడహరించిన మిల్లులో తయారగుచున్న బసీ
కుటుంబము, హిందూదేశపుమిల్లు నూలులోనున్నా, ఖద్దరునూలులో
నున్నా, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నా, సకలమైనపట్టుపున్నా,
ప్రీత్తి, వగైరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుధరస
మైనవగును. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, వీలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చౌకగా యేర్పాటు
చేసే శక్తి కలదియగుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలుశేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కం
ట్రాక్టుకు, చాలా వ్యాపారపిట్ట కల్లుతేసినాము గనుక ధరలు
తెల్లముగోలినవారు యీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు
లకి ఖరీదు, పోస్టు ఫ్రీ రు 6.0.0

మానేజరు: ఆంధ్రప్రదేశ్ మిల్సు,

బెజవాడ, దక్షిణాంధ్రప్రదేశ్.

నక్సన్ దంతచూరము

ఈ చూరము కేరళావస్తువులతో తయారు చేయబడినది

కళ్ల సంబంధమైన క్యాథు లన్నిటిని పోగొట్టును.

దబ్బి 1-కి 2 అణాలు. డజన్ 1-కి రు 1-4-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,

2 ఎ. బలగాక పల్లెటూరు, తిరుపతి జిల్లా, మద్రాసు

ఆంధ్రరాష్ట్ర చతుర్థ ఆదిమాంధ్ర మహానభ

గుడిమాడలో 25వ తేదీని జరుగుట

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల ఆధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుల ఉపన్యాసము

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు రాయుడు గంగయ్యగారి ఉపన్యాసమునందీక్షించిభాగములు ముద్రితములు:-

హిందూ సంఘము

కేడు హిందూసంఘము పవిత్రతను గోల్పోయినది. మాధవస్వామిలకును, దురాచారములకును నిలయమైనది. అధిమాంధ్రములకు సంబంధము అగ్రగణ్యమిచ్చి పూజించిన హిందూ మత అణువులను ప్రహ్వంధమువరకును భగవత్స్వరూపముగా నెంచు ఆర్యభక్తులు, రాళ్లు, చెట్లు, పుట్టలు, పర్వతములు, నదులు తుపకు ప్రపంచమందలి ప్రతిఅణువునందును పరమాత్ముని దర్శించిన ఋషిసంతతి, జంతువధ మహాపాతక మని, తుదకు, గాయలను, ఆకలములను తినుబుగూడను హిందూసంఘము వాయుభక్తులచేసి పరమాత్మపదార్థమునకు పవిత్రహిందూభక్తులు సేతు కుకర్మములను కులద్వేషములను పరశుదేవతలను నకును నిలయమై ప్రపంచమునకు పరిహాసపాత్రమై జీవములతోనున్న స్వమతిభక్తుల, స్వసంఘములలో నున్న స్వభక్తులను అవలంబించి తోడిసోదరులను సజీవముతో జీవవధ చేయుచున్నది. భక్తస్వాతంత్ర్యమునకును ఆత్మాభివృద్ధికిని మహాపర్యతమువలె అడ్డుపడుచున్నది. అగ్రవర్ణములు తోడిసోదరులను బహిష్కరించి హిందులుగాజేసి తమసంఘమునకు తామే ముప్పు తెచ్చుచున్నారు. స్వభక్తులను మరచినచే కులములో హేము పవిత్రతలనునియు, అగ్రవర్ణములవార మనియు గర్వపడుటకు వెనుదీయుటలేదు. భక్తభ్రష్టమైన సేవకావృత్తి నవలంబించు బ్రాహ్మణుడు, కులవృత్తిమరచి రైలుబండ్లుతోలు వైశ్యుడును, కూలివాలిచేయు క్షత్రియుడును, సంఘములో గౌరవస్థానము నలంకరించుచున్నారు. వ్యభిచారులను వ్యభిచారిణులను, త్రాగుబోతులను, దుష్టులను, చోరులను, కిరాతులను, సంఘము గౌరవించుచున్నది. మనము సకలోపచారములు చేయుచున్నను, భాగ్యరాసుల పండించి దేశసంపదకు తోడ్పడుచున్నను, హిందువుల మానప్రాణములకు సర్వదా బంధై, హిందూసంఘాన్ని లికి పాటుపడుచున్నను, మనము అస్పృశ్యులను, అంటరానివారము, చెప్పరానివారము. సేరు మార్పుకొనినవెంటనే మన కులస్వరూపము మారును. నిన్న హిందువుడుగానున్న అస్పృశ్యుడు ప్రెజ్డిక్ యోహాను లేక మిమక్సు అయినవెంటనే గౌరవనీయుడు. అబ్దురహీము, ఇస్మాయిలు శాములు ధరించి ముసల్మానుడైన సాల్ సలాము అంది సా హేబుగారు, అందుకు, నిన్నటివరకు ఉన్న అంటరాని(క్షత్రి) క్రైస్తవములలో చేరి మరియొక్క అయిన పంతులుగౌరవము నమ్మను. ఇండ్లలో దూరి గురుసీతము నలంకరించును. హిందువుడుగానున్న ఆదిమాంధ్రునకు హిందూసంఘములో గౌరవస్థానములేదు. అవమానము, అపహాస్యము, మామూలీవధయై హిందూసంఘముయొక్క పరమభక్తులైనది. అందుకే పరమభక్తాగ్రేసరుడును సాధుసత్తముడును ఋషితుల్యుడును అగుమహాత్ముడు వైశాచికభక్తులని నేటికి హిందూసంఘమునకు సరియైనవీరుని నిచ్చెను. ఆదిమాంధ్రసోదరులారా! హిందూసంఘము హృదయమును మార్పుకొని పశ్చాత్తాపము పొందుచున్నది. చేసిన పాపమునకు ప్రాయశ్చిత్తము నొందుచున్నది. మాళవానంటి పూర్వాచారపరాయణుడును, హిందూమహానాయకుడును, ఆర్యావర్త మంతటిలో పుణ్యక్షేత్రమున కాశీనగరమున అస్పృశ్యత సహారపాపమని తీర్మానించినారు. అభిలభారతహిందూసంఘమును ఈ తీర్మానమును సంతోషముతో స్వీకరించెను. హిందూసంఘము ఈ కళంకమునుండి రక్షించి మాళవాపండితుడు భగ్యాత్ముడయ్యెను. ఆర్యసమాజ ఆచార్యమహర్షియు వేదభక్తులైన దీక్షిపరాయణులను అగ్రశ్రేణిదాసందన్యామలవాట మన జాత్యభ్యుదయమునకు ఆహ్వానింతులు పాటుపడుచు, హిందూసంఘము ఉన్నటికి నచ్చుటకు వికాసము నొందుటకును సర్వమానవులకును సాక్షు గలవని లోకమునకు చాటుచున్నాడు. సోదరులారా! ఏయగతరయు, ప్రపక్తయు ప్రకటించని భాత్యభానమును క్రిగాంధిమహాత్ముడు లోకమునకు చాటి వతి

తపోవనమై దీనజనోద్ధారకుడై హిందూసంఘముయొక్క దృష్టిని మనవైపునకు మరల్చెను. ఆంధ్రమండలమున హిందూనాయకులు నునజాతికై నిరంతరమును పాటుపడుట శుభముచకము. రాజమహేంద్రవరము, ఏలూరు, గుడివాడ, బందరు, పెదపాఠెము (గుంటూరుజిల్లా) మొదలగు ప్రాంతములలోని విశాలపార్వదయులు మనకొరకై అష్టకష్టములు పడి పాటుపడుచున్నారు. బ్రహ్మచారి శ్రీ గుడూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారివంటి మహాత్మాగి, దీనజనోద్ధారకుడును, వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారివంటి అస్పృశ్యతాపాపనివారణ దీక్షిపరాయణుడును బ్రహ్మచారి శ్రీవేమూరి రాంజీరావు పంతులుగారివంటివారును దీనజనులకు విద్యావికాసమునకై పాటుపడు నల్ల పాటిహనుమంతరావు పంతులుగారివంటి కర్మయోగి, మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారివంటి దీనజనబాంధవుడు, అయ్యదేవర కాశేశ్వరరావు పంతులు, డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిశిఖారామయ్య పంతులు టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులు, ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణంపంతులుగారవంటి ఆదిమాంధ్రసంఘాధిమానులును, పవిత్రపాదములును మన జాతికి హిందూసంఘమున సర్వసాక్షులను నిష్పించుటకు తమకై నంతయు భారపోయుచున్నారు. మ. రా. శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారివంటి ఆంధ్రపత్రికాధిపతులును, హిందూమహానాయకులును, ఆదిమాంధ్రజాతికి ఆభయమిచ్చి హిందూజాతికి వన్నె తెచ్చుచున్నారు. శ్రీమతి కలగర అన్నపూర్ణదేవి, శ్రీమతి కలగర పిచ్చమ్మ, మ. రా. శ్రీ కలగర రామస్వామి చౌదరి, మాగంటి బాపి నీడు చౌదరిగార్లు ను బోలు విశాలపార్వదయులును, దీనజనాభివృద్ధిని గోరు ప్రేమాస్ఫురూపులను మన అభివృద్ధిరకు తోడ్పడుచున్నారు. ముర్రా||రా||శ్రీ మా ఏలూరు పౌరసంఘాధ్యక్షులు బడేటి వెంకట్రామయ్య నాయకుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్., ఉప్పు నారాయణమూర్తినాయకుగారు, బి. యే. మాగంటి శీతయ్యగారు, డాక్టరు పాలకోడేటి. గురుమూర్తిగారు మొదలగు మహనీయులు దీనజనోద్ధరణకై సేవచేయుచున్నాడు. చిరకాలమునుండి ఆదిమాంధ్రజాతియందు అపారమైనకరుణ జూపుచు మనలను ప్రేమించుచున్న దివాకాబహదూరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారివంటి హిందూనాయక శిఖామణులను, ఆంధ్రదేశముగని భక్తయ్యయినది. ఆంధ్రరాష్ట్రమునందలి, ఏలూరు, గుడివాడ, బందరుపట్టణములు మనజాత్యభ్యుదయమునకై అఖండమైనకృషి సల్పుచున్నవి. కనుక హిందూసంఘము సంకుచితభావమును మార్చుకొని సంఘవికాసమునకై తోడ్పడుచున్నది. మన కింకను ఆశగలదు. మనము సర్వరాభివృద్ధి గాంచగలము.

ప్రభుత్వపు తోడ్పాటు

ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వము మనదేశమునకు వచ్చి దాదాపు రెండుశతాబ్దము లగుచున్నది. కాని వారు చేయు సహాయము మాత్రము అగ్రజాతులకే కేంద్రీకరించిరి. ఈమధ్యనే కండ్లూర చి కొంచెము మనవైపునకు చూడమొదలిడిరి. తమ కక్కర కలిగినప్పుడును ఆపదవచ్చినప్పుడును మన సహాయము మాత్రము అపేక్షించి నైపుణ్యములతో చేర్చుకొనిరి. భూవనకు లిచ్చెద మని, ఎల జాపి కొద్దిమంది మాత్రమే చాలనట్టియు కలహకారణ మగునట్టియు నీటివనతులు లేనట్టియు, అధికశ్రమతో సాగుచేయగలిగినట్టియు ఎకరము, అర ఎకరము, పదిసెంట్లు ఇరవై సెంట్లు భూములను యిచ్చిరి. మన విద్యాభివృద్ధికి ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలగజేయలేదు. మనపరిశ్రమాభివృద్ధికి వీరితో డ్వాటు శూన్యము. ఆంగ్లేయాభివృద్ధికి అసలేలేదు. ఉద్యోగములు భూములు చేరుచున్న క్రైస్తవులకును యితరులకును యిచ్చుచున్నారు. లేబరుడిపార్టుమెంటు నెలకొల్పి అధమజాతులను ఉన్నటికి ప్రయత్నము చేయుచున్నా మని కనకరమ అపారమైన ధనరాసులు ఉద్యోగుల శీతములక్రింద క్రమ్యరించుచున్నారు. ఏవోకొన్ని నామినేషనులు నూటిలో ఒకటి మనకిచ్చి కంటిసిగ్గు తొడుచుటవలన మన అభివృద్ధి కలుగజాలదు. ఈ ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వము క్రింద మన ఆర్థికశీతి ఎంతవరకు అభివృద్ధి కలిగినది? ఇరువది ముప్పది సంవత్సరములకు పూర్వమే

బి రో డా మొదలగు సంఘావములు దీనజనోద్ధరణమునందు మార్గదర్శకులై అభివృద్ధియ మైన కృషి సలుపుచుండ వారతనమువారు పున్నకుండిరి. మనకు ప్రత్యేక చరణి గృహములు నెలకొల్పిరా? మనలో విద్యను ప్రోత్సహించుటకు ప్రత్యేకాధికారులను నియమించిరా? మనజీవనోపాయమునకు దొరతనమువారి ఉద్యోగ కాభిలలో కొలువుల నిచ్చి జీవనాభివృద్ధికి తోడుపడుచుండిరా? పారిశ్రామిక పాఠశాలల నెలకొల్పిరా? ధనవ్యయములేని గౌరవపదవులతో మన ఆకటి చిచ్చు చల్లారునా? తమ ఆపద బాపుకొనుటకు మిలిటరీ డిపార్టుమెంటులోమాత్రము కూలిపనులను, కొద్దిపాటి సిపాయికొలులను ఇచ్చి ఖండాంతరములకు పంపియుండిరి. ఇంతయు నా కేమియు కన్పించుటలేదు. ఆదిమాంధ్రసోదరులారా! హిందూసంఘముతో పోరాడి మీసాక్షులను సంపాదించుకొనుచు, గౌరవపదవులకై వ్యామోహము పడవలదు. దొరతనమువారు రెండునూతులు త్రవ్వినను మనకు ప్రయోజన మంతగా లేదు. ఒకటిరెండు గౌరవపదవు లిచ్చినను కడుపునిండదు. అస్పృశ్యతాపాపనివారణకై దొరతనమువారు రెంతవరకు కృషిసల్పిరి. ఉత్తరువులు జారీచేయుటయేగాని అమలులో పడలేదు. ప్రభుత్వాధికారులు పల్లెలలోనికి వచ్చిచూడరు. మాకష్టముఖములను విచారించరు. మాఅభివృద్ధికి దారితీయరు. మామొరలు అలకించుటకు దొరతనమువారు అధికారులకు ప్రత్యేకపుటల త్రవ్వు లిచ్చి నట్టు కాన్పించదు. ఎంతవరకు, ధనవంతులను, పలుకుబడిగల భూస్వాములను, ఉద్యోగులను గౌరవించుట. లేబరుడిపార్టుమెంటు ఉద్యోగస్థులకు వేతనముక్రింద అధికప్రయ్యము వ్యయముచేయుటకంటె మాకొరకు సేవచేయు సంఘములకు విరివిగా ధనసహాయము జేసి గౌరవోద్యోగుల నియమించిన దొరతనమునకు ధనవ్యయము తగ్గుటయేగాక మాయండు క్రితిపూర్వకముగా చేయు సేవలకు మాఅభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు ఎక్కువ అవకాశ ముండును.

క్రైస్తవమత మే ఆదిమాంధ్రులకు శరణ్యము

చిరకాలమునుండి క్రైస్తవమతప్రచారమువలన మనసంఘములో గొప్పకలవరము కలుగుచున్నది. ఫాదరీబోధకుల ప్రయత్నములు మన కంతగా తోడ్పడుట లేదు. మతములో కలిసినను మనజాతికి అస్పృశ్యతాకళంకము తాతాచార్యులవారి ముద్రవలె కనిపించుచు నేయున్నది. మిఠాయివర్తకుడు పొట్టుము క్రైస్తవునిచేతిలోకికూడా విసరివేయును. క్రైస్తవమతప్రచారకులు నెలకొల్పు పాఠశాలలను వీరినాగరికతయు మన అభివృద్ధికి ఎంతమాత్రము తోడ్పడుటలేదు. అభివృద్ధినిందని ఆదిమాంధ్రుడు క్రైస్తవుడైనను, పంచమడైనను ఒక్కటే. కేష్టమార్పుకొనుట, రూపముమారుట మాత్రము కనిపించుచున్నది. ఫాదరీలు మతప్రచారముచేయుటకే ఆదిమాంధ్రులకు తమమతములో కలుపుకొనుట కాని మన అభివృద్ధి కాదని ముమ్మాటి తెలిసికొనుడు. మనదేశమునకు క్రైస్తవమతము వచ్చి రెండువందలసంవత్సరములు అయినను యితరవరకును వీరిప్రయత్నముల ఫలితములో కాన్పించదు. మీదుమిక్కిలి జాతివిచ్చిన్నమునకు కారణమయ్యెను. మనలోమనకు భేదభావములు తీవ్రముగా ఉదయించెను. మనసంఘము కలతలకు నెలకైనది. మతములో కలిసినను మద్యపానదుర్భాషము వలలలేదు. విద్యాభివృద్ధి కాన్పించదు. క్రైస్తవసంఘములో జీవకళ లేదు. కొద్దిగా మాస్టర్ పుస్త్రులు దొరకినవి. ఆదిమాంధ్రసంఘములో గల నాగరికత, నమ్రత, మతవిశ్వాసములు అడుగంటి అగ్రజాతులప్రాపకమునకు దూరమైనది. సంఘపటిమ, కులకట్టుదిట్టములు అంతరించుచున్నవి. ఇంతకన్నను మనజాతికి క్రైస్తవమతమునవల ప్రయోజనము కాన్పించదు. ఇదే ఇప్పుడు మనకండయెటుట కన్నట్టుచున్న మార్పు. మీదుమిక్కిలి ఈ క్రైస్తవులు మనచేరుపెట్టుకొని మనకు అడ్డు దగిలి దొరతనమువారు చేయుటకు, ఇచ్చు హక్కులను లాభములను పంచుకొనుచున్నారు. ఆదిమాంధ్రమహాజనులారా! మనము కైస్తవమతములో చేరుటవలన ముమ్మాటికిని లాభములేదని గ్రహించుచు. సంఘైకమత్యమునకు తీవ్రమైనకృషి సల్పి సంఘమునుండి జారిన సోదరులను స్వసంఘములో చేర్చుకొని సంఘాభివృద్ధికి పాటుపడుదురుగాకయని వేడుచున్నాను. హిందూమతములో నున్న ఉన్నతాదర్శములను విశాలమైన భావములను మోక్షసామ్రాజ్య మొందుటకు ఘనమైన ప్రోవలను ఏనుతమునందును లేవు. హిందూమతమునందు ప్రేమపరమానందశ్రోతములు మరెచ్చుటగూడా కాన్పించవు. హిందూమతమునుండి, భక్తులు ఋషులు, ప్రపక్తలు, సృష్టికర్తలు, శాస్త్రవేత్తలు, రాజనీతివిశారదులు, పతివ్రతాశోములు, పూరాగ్రసరులు, చక్రవర్తులు, అన్ని

సంఘములలో నుండియు, అన్ని కులములలో నుండియు. వైశాఖ మాసము సలకరించి హిందూనాగరికలకును, వైశాఖ ములకును, మతాదర్శములకును, విశాలభావములకును వన్నె చెచ్చిరి. నేటికి హిందూదేశము చైతన్యము గోలుపోయి సంఘచి తభావములతో ముక్కుచుండిన అల్పజాతులను పీడించుట మత లోపముకాని, కాస్త్రులలోపముకాని- కాదని తెలిసికొని మీ హక్కులను స్థాపించుటకు తీవ్రమైనవృత్తి సల్పుడు.

సంఘ నిర్మాణము

ప్రస్తుతకాలమున హిందూత్వమును మనసంఘమును పునర్నిర్మించువేయటం ఎట్లు అనునదియో ప్రశ్న. సంఘీభావమును అభివృద్ధిపరచి సంఘైకమత్యమును పెంపొందింప జేయవలెను. మన అభివృద్ధికి మనమే పూనుకొనిన మన సంఘాభ్యుదయము సత్వరాభివృద్ధి గాంచగలదని ప్రతి ఆదిమాంధ్రుడును తెలిసి కొన గోరుచున్నాడు. సోదరులారా! మనలో విద్య భూమి గా నున్నది. మనకొరకై నెలకొల్పబడిన పాఠశాలలకు మన బిడ్డలు క్రమముగా జనుటలేదు. కొన్ని పాఠశాలలు విద్యార్థి కూ న్నమై పాడుదేవాలయములవలె నున్నవి. ఇందునుగరించి తని భీచేయు అధికారులు అసలేలేరు. ఇప్పుడు మనసంఘములో బయలుదేరిన విద్యార్థులకును విద్యార్థికులకును, యాజమానులకు, శ్రద్ధాభక్తులకు, సంఘాభిమానమున గలిగి స్వసంఘాభివృద్ధికి పాటుపడవలెను. ప్రతి గ్రామమున ఆదిమాంధ్రసంఘముల నెల కొల్పి మన అభివృద్ధికి సర్వముఖముల కృషిసల్పవలెనని ప్రార్థిం చుచున్నాను. మన సంఘమునకు కొంత మూలధనముం డుట ముఖ్యవసరము. ఈధనముతో మనబాలబాలికల విద్యాభి వృద్ధికిని ఇతర అభివృద్ధికరములను మార్గములకును వినియోగింప వచ్చును. మనజాతిక పాటుబడు సంఘములతో మనము కలిసి పనిచేసిన మన కెంతయో శ్రేయోదాయకము. మనము లాభ కరములను ఇతరవృత్తులను ఆవలించి నూతనమార్గములను త్రొ క్కి మనసంఘముయొక్క, 'ఆర్థికస్థితి' పెంపొందింపజేయుట లాభకరము. మనసంఘములోనుండు ప్రతివాడును దినమునకు ఒక్కరమ్మిడిచీపున సంఘనిధిని వసూలుపరచి విద్యాభివృద్ధి కి వినియోగింపవలెను. అందువిషయమై ఆదిమాంధ్రనాయకులు తగ్గశ్రద్ధవహించవేడుచున్నాను. మనద్రవ్యముతోనే మనకష్ట ములను విముక్తిచేసికొనవలయును. ఇతరసహాయము మనము అపేక్షించుచున్నను ఇంతవరకును ఆదిమాంధ్రజాతికై మనసం ఘాధ్యక్షుడు ఏమియును జేయలేదు. సోదరులారా! మన లో కొందరు నేమకులు గా నుండవలెను. మనసంఘమును కట్టుబాటుచేయవలెను. సంఘదురాచారములను నిర్మూలము చేయుడు. దురాచార భూయిష్టమున సంఘమునకు గౌరవప్రతిష్ఠలు లేవు. మద్యపానము, గోవధ, కూరకషణ, జూదము కొడిపించెములు మొదలగు దుర్వృత్తులను జెంటనే నాశనము చేయుడు. ఇదియే మిగతావృత్తము. మనము అస్పృశ్యులము కామనియు మానవశ్రేణులమనియు, మనము అభివృద్ధి నొందుటకు అన్ని హక్కులును కలవనియు హిందూసంఘములో ఒకప్పుడు అగ్రస్థానము ఆలంకరించిన స్థితియనియు, అగ్రజాతులకును మనకులసోదరులకును పలు మారు తెలుపుడు. లోకమునకు మిహక్కులను ప్రకటింపుడు. మనసంఘమును అభివృద్ధిపరచుటకై ధర్మమార్గము నవలంబించి దయాసత్వశాచములనెడి ఆయుధములను తీసికొని సంఘనిర్మాణము చేయవేడుచున్నాను. మనసంఘములోగల కక్షలను భేద భావములను సంపూర్ణముగామరచి ఆదిమాంధ్రులందరును ఒక్కసంతతియే యనియు మనకష్టములుగూడను ఒకటియేయని యు భావించి సంఘాభిమానముతో కృషిసల్పిగోరుచున్నాను. మనదేశములో ఏసంఘమునకాసంఘముదిట్టపరచుకొనుచున్నది. మనము మాత్రము ఉపేక్షించుట ధర్మముగాదు. దేశనాయకుల తో కలిసి సహకారముతోను, పరస్పరవిశ్వాసముతోను మెలగ గోరుచున్నాను. క్రైస్తవమతములోకిలిన మనసోదరులకు హిం దూమతదిక్ష ఇచ్చి సంఘములో చేర్చుకొనుట మనప్రభు కర్త వ్యము. తమహక్కులను స్థిరపరచుకొనలేక పరసంఘమునను, ఇతరమతములను జేరిన మనసోదరులను మనలో జేర్చుకొని సంఘమును పెంపొందింప గోరుచున్నాను. ప్రతి గ్రామములో ను తాలూకాలోను జిల్లాలోను ఆదిమాంధ్రసంఘముల నెలకొల్పవేడుచున్నాను. మనము మరచిపోయిన కులవృత్తి అనగా రాటములను మగ్గుములను నెలకొల్పి ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రతి మహాజను దినమునకు ఒకగంటయైన రాట్టుమును తిప్ప వలెను. మనగృహములలో మగ్గుములను నెలకొల్ప వేడుచున్నా ను. సోదరులారా! ప్రతిఆదిమాంధ్రుడును గోపాతను పూజించి ప్రార్థింపుడు ఒకగోవును ఒకపాడిరైతును, ఉంచుకొనిన మన ఆయురారోగ్యములను మననిత్యగృహాభివృద్ధిములను ఎంత

యో తోడ్పడును. మనము చిన్నచిన్న వ్యాపారమును చేయ వలెను. కొద్దిపాటిభూములను తీసికొని నేద్యముచేసి సంసార జీవనముచేయుట మన ఆర్థికవృద్ధికి ఎంతయో శ్రేయోదాయక ముగా నుండును. మనము ప్రాంతకాలముననే లేచి కాలకృత్య ములను తీర్చుకొని శుచియై నవస్త్రములను కట్టుకొని శ్రీ మాన్య స్నానమును ధరించి దైవమునా రాధించి ఇతరపనులకు పోవుటలన దైవము ములను ఆశీర్వదిం చును. మనము దైవమును మరచి దేశమునకు దూరమై తిమి విద్య సభ్యసించిన ప్రతియువకుడును రాత్రిపాఠశాలలను నెలకొల్పి మన పెద్దలందరను సమావేశపరచి దేశమునుగరించియు, సంఘమును గుఱించియు, దైవమును గుఱించియు, సద్బంధకాలక్షేపము చేయవలెను. మనసేవూదనే మనసంఘ ముయొక్క భావితక గలదని గుర్తింప వేడుచున్నాను. ఇదే నాప్రాధాన్య. నాజాతి నాకులము, నాసంఘము నాదేశము అను భావము లేదు. మనలో సంఘాభిమానము, కులాభిమానము, పెంపొందింపవలయును మనదైవ్యమునకై మనసంఘము విలపించుట లేదు. మనము అస్పృ శ్యులము, మానవాధములను, నీచులను, నీచాతీనీచులను, అని లోకములో హిసముగా చూడబడుచున్న పాపపుణ్యాన్ని మనస్ఫూహతో లేదు. పిరికితనము, అజ్ఞానము, అమాంశత్వ ము, విశ్వాధర ఇది హద్దులేక మనసంఘములో ప్రతి ఆదిమాంధ్రుని హృదయమునందును వ్యాపించియున్నది. ఈమాయను మనసంఘములోనుండి పోగొట్టువలయును. దేశములో ప్రాణము లేని మట్టిబొమ్మలవలెను, పనిముట్లవలెను మనము వాడబడు చున్నాము. ఓఆదిమాంధ్రయువకుడా! మనోనాటిధీరుడా! మన కలములు ఉన్నవైతనివలె తిరుగును. ఓయీసోదరుడా! నీవుసర్వ శక్తిగలవానవుడవు. సర్వస్వతంత్రుడవు. అని చెవిలో గింగురు మని మంత్రోపదేశము చేయుము. పిరికితనమును భౌతిక మాన సికత్వమును ధ్వంసముచేయుము. అప్పుడే నీసంఘము స్వభావ మును తెలిసికొనును. కారుమట్టులు విడిపోయిన సంఘము నూతనరేజువస్త్రతో విరాజిల్లును. ప్రపంచమంతయు కనబడు ను. నీవు తక్షణము చేయవలసినధర్మ మిది.

ఆదిమాంధ్రసోదరులారా! దేశము అకాలీలవైపు ఎదు రుచూచుచున్నది. నాయకులందరు యావీరపురుషులను ఏల మెచ్చుకొనుచున్నారా? ఈధీరులు తమసంఘమును ఒక్కశరీర ముగా నిర్మించుకొనిరి. 'సత్ శ్రీఅకలో' అను నామమే కీరి వాక్కునుండి ఒకేవారు స్ఫురింపబడును. వీరిసంఘైకమత్యము, సంఘనిర్మాణము, మహాత్మాగము మృత్యుదేవతను ధైర్యము తోను, పరమసంతోషముతోను ఎదుర్కొను ధీరహృదయము లోకమునం దెప్పుడు కానరాదు. హిందూసంఘము ముసల్మా నులతో సఖ్యమెందుకు కోరుచున్నది? ముసల్మానులు పౌరప వంతులు. ఒక్కమలము ఒక్కకట్టిడి, ఒక్కత్యాగము. మనము ఏడుకోట్లున్నను వైతన్యము లేనిమనుజులము. మనసంఘమంత టను జగత్తును వ్యాపించియున్నది. పౌరపమందును నిత రులకై మనము వినియోగింతుము. కండకానరమున్నను పరలకై మన శక్తిని ధారపోయుదుము. మనప్రాణము, మన సంపాదన, మనసర్వస్వమును మనవికావు. ఈరహస్యమును మీరందరు తెలిసికొనుడు. స్వశక్తిపై నాధారపడి సంఘనిర్మాణము చేసికొని, అకాలీవీరులవలె మన సంఘమును ఒక్కబావుటాక్రిందకు తెచ్చిన మన సంఘమునకు పూజ్యత కలుగును. లోకము మన వైపునకు జూచును. నాయకులందరును మనసఖ్యమునకు ఆశించురు. దర్శియును, పిరికివంతులను, ఎవరును దరిచేరనియరు. బానిసలకు లోక ములో గౌరవము లేదు. ఆదిమాంధ్రసోదరులారా! మీ గి పరమరహస్యమును తెలిసికొనిన మనసంఘము త్వరలో అభి వృద్ధి గాంచగలదు.

రాజకీయకక్షలు-కులకక్షలు

మనము దర్శియుము. ప్రతిదినమును జీవితసమస్య పరిష్కరించుకొనుటకై తలపించుచుండుము. అందులో మనసంఘ మున దురాచారములు, అజ్ఞానము, నిరాశూటముగా రాజ్యము చేయుచున్నవి. మనము కులకక్షలో జేరిమా, ఉభయద్రవ్యుల మగుదుము. ఇతరులు బలవంతులు. మనము సర్వవిధముల దుర్బ లుము. మనము ఏసంఘమునై పునకు జేరక ఏకులకక్షకును మనము తావియ్యక మన సంఘాభివృద్ధినిగోరు ప్రతిమహానీయు నిలోను సఖ్యత అపేక్షించవలయును. ఇప్పుడు రాజకీయాందో శన దేశములో ప్రబలముగా నున్నది. స్వరాజ్యమును అపేక్షిం చని భారతీయు డెవడును ఉండడని ముమ్మాటికిని చెప్పగలను. అయితే అన్నివైపులనుండి మన అభ్యుదయమునకై సహాయము

అపేక్షించు మనము రాజకీయకక్షలలోగాని కులకక్షలలో గాని చేరిన సంఘమునకు ముప్పు తప్పక వాటిల్లును. మనము ఏ కక్షలలోను చేరరాదని ఆదిమాంధ్రనాయకులను హెచ్చరించు చున్నాను. కాని దేశాభివృద్ధికి మన మెన్నడును అడ్డుపడరా దని మిరకందరకు నచ్చజెప్పుచున్నాను.

సత్యాగ్రహము - అస్పృశ్యతాపాపనివారణ

ఆదిమాంధ్ర సోదరులారా! మనము మనహక్కులను సంపాదించుటకు సత్యాగ్రహాయోధము ప్రయోగింపుడని అనేకులు హెచ్చరించుచున్నారు. ఆనేకుమహాచలు ఒక్క పక్షిని కట్టుదిట్టముతో దీర్చియున్న దొరతనమును లొంగదీయుటకు ఏదో ఒక ప్రాంతమున సత్యాగ్రహ ము ప్రయోగించిన చాలును. అప్పుడు దిగ్విజయము కన్గిన దొర తన మంతయు సంపూర్ణముగా లొంగిపోవును. అందుకనే మ హాత్ముడు ఐగ్గోలీలో సత్యాగ్రహమును కొనసాగించుటకు నిశ్చయించెను. అయితే హిందూసంఘము, ఒకనీతి, ఒకనియమ ను, ఒకకట్టిడి, ఒకనాయకత్వముగల సంఘముగాదు. మనము ఏదో యొక్క ప్రాంతమున మనజన్మసూక్తులను సంపాదించుటకు సత్యాగ్రహ మొనర్చిన ఒకప్పుడు మన కా ప్రదేశమున జయ ము చేచుచును. ఇతరచోట్ల దుర్బలుము. హిందూసంఘములో ఎవరికెవారే నాయకులు. అస్పృశ్యతభావము ప్రతిసంఘమునం దును, స్వక్రియందును గలదు. ఎవరికెవారే స్వతంత్రులు. ఇట్లు పలుతెఱంగుల విడిపోయి, అనసరము కలిగినప్పుడు అన్ని కుల ములను గలసి మనవిూద దండయాత్రజేయు హిందూసంఘముతో డిగొనుటకును వారి సఖ్యము మనము నపేక్షించుటకును ముందు మనసంఘమును పూర్ణముగా బలపరచుకొనవలెను. కైకంసత్యా గ్రహమునంటి ఉద్యమము మనకు అనభవజేవ్యము లగు మార్గము లను చూపుటకును దేశీయులయొక్కయు, ఆదిమాంధ్రులయొ క్కయు దృష్టిని అస్పృశ్య తాపాపనివారణోద్యమమునై పునకు త్రిప్పుటకును గొప్పసహకారి యగునే కాని మనలను స్వతంత్రు లుగా చేయజాలదు. మనజాతికశంకమును బాపుటకు అతికష్ట ములను పడి సత్యాగ్రహ మొనరించుచున్న కేరళసత్యాగ్రహు లకు ప్రార్థనజయము కలుగుగాక! అని దైవమును ప్రార్థించు చున్నాము.

అధ్యక్ష కోపన్యాసము

నరాలెట్టి దేవేంద్రుడుగారి అధ్యక్షోపన్యాసమునం దీక్రిందిభాగములు ముద్రితములు:—

క్రైస్తవమతము-ఆదిమాంధ్రులు

మన జాత్యాభివృద్ధికి ఈమతము తోడ్పడినదా? క్రైస్త వసపాదీలు అగ్రజాతులలో ప్రప్రథమమున ప్రచారముచేసిరి, పాఠశాలలు నెలకొల్పిరి. ఉన్నతజాతులలో కొంతకృషి సల్పి ధోతము శూన్యమైనందున, అమాంశులును, దీనులును, విద్యా విశేషశూన్యులును అగు మనవెంట బడి తమ ప్రచారమును తేం (దీకరించిరి. క్రైస్తవపాదీలు దీనజాత్యాభివృద్ధికి నేపజేయు ముండిరా? లేక తమ మతవ్యాప్తికా? యోచించుడు. మతము లోకలియని ఆదిమాంధ్రులను దరిజేరనియరు. మతములోకిలిన పిమ్మట కష్టసుఖములు బాగోగులు విచారింపరు. ఎంతవరకును, లక్షలవరబడి దీనప్రజలను, మతములో (దింపుటే వీరియుద్దేశ, మగాని, మతములో కలిసిన క్రైస్తవులు, ఆర్థిక నైతిక పారి శ్రామిక, మత విద్యాభివృద్ధులకు, తోడ్పడరు. మతము మార్పు కొనిన ఆదిమాంధ్రులకును మరములో కలియని మనమను తారత మ్యము కాన్పింపదు. ఒక్కొక్క గ్రామములో ప్రవేశించి అచ్చట పేదనకు పాఠశాలస్థాపించి, కొందరిని మాత్రము మత ములో బింపుదుము. ఇంతకన్నను వీరుచేయు, సునమైనసేవ కాన్పింపదు. ఆదిమాంధ్రులకు ఈమతమే వెరసపాదముని పెక్కుమంది నాదించినగా నేను వినియుంటిని. ఇది శుద్ధసారపాటని మనవిచేయుచున్నాను. అగ్రవర్ణములలో ఎన్ని సాంఘిక, మత, సంస్థలుగలవో, అన్నియు మనలోగ. పు శివాలయములు, విష్ణ్వయములు, భజనమందిరములు, మనవల్లె లలో లేవా? ఈప్రతిష్ఠాపనలు, క్రైస్తవ మతప్రచారకసంఘ ములు మనవల్లెలలో దాపించి, అంతరింపజేయుచున్నవి. పూ ర్వము ఒక మహానాటికులము. ఒకమాట. ఒక్కచై కట్టుదిట్టము. ఏవమస్యనచ్చినను, ఒక్కమహాజుతో సమావేశమై, మన కష్ట సుఖములను, సంప్రతింపకొనెడి ఆచారము. మన మహానాటి కట్టడిని అతిక్రమించి ఆదిమాంధ్రుడెవడును సంచరించుటకు సాహసించవలెను. అగ్రజాతులలో తేనికులకట్టిడి, సంఘనిధి సంహారపుత్తియు నేటికినీ మనలో గలవు. వ్యాయస్థాన తీర్పు లకు పోకుండనే మనలో మనము అన్నివ్యవహారములు పచ్చగ రింపుకొనగలము. నేడు మనలో కొందరు స్వాములవారిమతము,

చర్చిమతము కొందరు, రక్షణమైనందువారు కొందరు, బాప్టిస్టు మతము కొందరు, కొందరు చర్చిమతమును, కొందరు లూథరన్ మతమును, వీరిలోపలికి పోటాపోటీలు. పేరునకు ఒకేమతము గా కనబడుచున్నను, ఆరాధనలు, ప్రసంగములు, సమావేశములు, సమాధానాలు, తర్జన భర్జనలు, వేలు వేరు. ఎవరిదారిదారి. మన ఆదిమాంధ్రులు క్రైస్తవమతభిన్న కాథలిక్ ప్రవేశించుటవలన సంఘము చీలిపోయినది. ఈ క్రైస్తవ సాంప్రదాయములు, సజాతీయముగా నుండక, క్రైస్తవం డములనాండి దిగుతున్నాయి. మన దాసరిగురువుల ఆచార్యవీరమును తెల్లబ్రాహ్మణులు అధిష్టించిరి. ఆదిమాంధ్రులను, ఈ నూతన క్రైస్తవమతము, క్రైస్తవమతానికి భిన్నమతములలో ఒకరి కొకరికి, నిత్యము దేవానురంజనమును జరుగుచుండును. చర్చి, ఆరాధనలుపోయి, పేజిస్ట్రీలుకొట్టలు మొదలగు న్యాయస్థానములు, అమాయకులగు మనవీరప్రజల ఆలయమైనవి. ఇది వ ర త మ న స ం ఘ ము లో గ ల నీ తి, భక్తి, నమ్రత, భ్రాతృత్వము, వికమత్వము, అమాయకము అంతరించినవి. మనబొట్టు, జాట్టు, కట్టు, వేషభాషలుమాటి మొండికెరుములతోను, కలువవృద్ధులములతోను, లోకమునకు కనబడుచున్నాము. మన కులస్త్రిల పసుపుకుతుములు మాసిపోయి, పతివేద, సంసారనిర్వహణము అంతరించి, పంతులమృత్యురూపములు వచ్చినవి. వైకుంఠము మనకును సంఘర్షణ, అగ్రస్థములకును మనకును నైవమ్యము, మనలోమనకు కలతలు, పొడచూపినవి. సోదరులారా!!! మతములోకిరిసిన సునవా కెంతో విద్యాధికు లైరి. ఆర్థిక బానిసత్వమును నాశనముచేసి ఎందరు స్వతంత్రులైరి? మన పాపపితామహులు ఎందరు పారదోలిరి? పేరునకు ఒకేమతము అని చెప్పు తెల్ల పాదరీకారలు, మనతో సమస్తవిషయములందు బాహుళ్యముగ భోజనములు చేయుచున్నారా? వియ్యమందుచున్నారా? మన గృహములకుగృహకృతులములు చేయుచుండిరా? మతములో కలిసినను కులభేదములు అడుగంటినవా? ఇదివరకు మనలోనుండు ఘోరదురాచారము లడుగంటి మనలను, నీతివర్తనలను, ఆత్మగౌరవము గల పాదలగును, జీవకోలలో గూడిన మానవులుగను ఈమతము ఉన్నతికి తేగలిగానా? అగ్రవర్ణములలో కొట్టానకొట్టకు మతభేదచేయక, అమాయకులను మనకు ఈమతము బోధించినట్టి అవసర మేలకలిగెను? ఆత్మంతభక్తితో మనము చేయు మతోత్సవములు, రామభజనలు, గొంతెక్కుపండుగలు, పోయి, మనలో హరియమ్మ ప్రవేశించినది. సంఘభావము, మతజీవనము, నశించి, నైతాను మనమధ్య నిరంతరముగ రాజ్యము చేయుచున్నది. మన దాసరిగురువులు పనిపాలు లేక అల్లాడుచున్నారు. ఆదాము హవ్వలకు ఏడే ను తోటలో ని ఫలము నైతాను దయవల్ల లభించినట్లు మనకు పంతులు పంతులమ్మల పాలేరుతనములు వరప్రసాదములైనవి. పాప్టర్లు కాటికిట్టలు, (catchists) జమీదారులు, కెప్టెనులు ఉద్యోగములుగల 7 లేక 8 రూపాయలు గల భత్యములమాత్రము లభించుచున్నవి. అవతారపురుషుల యొక్కయు, యోధాగ్రసరలయొక్కయు నామములు, రామయ్య, కృష్ణయ్య, భీమయ్య, సీతమ్మ, గౌరమ్మ మొదలగు నామములు మాసిపోయి, పెడతెక్క, పెడతెక్క తంజమీను, అబ్రాము, మరియమ్మ, యెలిజాబెత్తమ్మ అను నామములు మనకు వచ్చినవి. నిర్మలచారిత్రికును, విశుద్ధవర్తనకును, పతిత పాపనూరియు, లోకైకపూజ్యుడును, అవతారపురుషుడును అగు క్రీస్తు ఉపదేశములనుగాని, ఆ మహానీయునిగాని, నేను ఆతేషించుటలేదు. ఆ యేసుప్రభువు పేరిట లోకమును తరింపజేయుచునున్న తన దేశములోగల కుటీలతన, అసహనమును, పరదేశమును, కలువనును అలులనేయించుకొని, పుణ్యపురుషుడగు ఆయేసునాథునిపేర, లోకమును తరింపజేయుచునున్న మనదేశములోను అందులో మన ఆదిమాంధ్రసంఘములో క్రైస్తవమతప్రచారము చేయుచున్న ఘోర, బోధకులయొక్క విషఫలతనములు వివరించి చెప్పితిని. ఆమహానీయుని యందు ప్రతిమానవునకును అద్వితీయమైన భక్తివిశ్వాసములు గలవు. మనసంఘము నుద్ధరించుకొనుటకును, మన ఘోరదారిద్ర్యము రూపుమాని, మన సంఘము సకలైశ్వర్యములతో దనరారుటకును, మనపూర్వపు మహాన్నతదేశకు తిరిగి మనమందఱము ఒక్కపర్యాయము వెచ్చుటకును, మనమే మన స్వగర్భమును నిశ్చయించుకొనవలయునని మికంఠుకును నా హృదయ పూర్వముగ మనవి చేయుచున్నాను.

ఆంధ్ర దేశము - ఆదిమాంధ్ర అభ్యుదయము
ఆంధ్రులు యుత్సాహపరులు, కార్యనిరతులు, నవీ

నోద్యమములు దేశములో బయలుపడెదలెను. వెంటనే ప్రప్రథమమున వీరే ఆతిథ్యమిచ్చి గౌరవించు కార్యదక్షులు. శ్రీరామమహానాని ఆస్తిక, మతోపదేశములకు ఆంధ్రులే మొదట సమన్వయము చేసికొని, తనవత్వాన్ని కృషిసల్పిరి. విద్యాసాగరుని సంఘసంస్కరణోద్యమమును, వివేకానందుని తత్వబోధను, కర్మయోగనూత్రములను, శీనెంటుమృదన్వజ్ఞానరహస్యములను, ఆంధ్రులే గ్రహించి అకుంతితదీక్షతో ప్రచారము సల్పిన ధీరులు, నేడు మహాత్ముని అసహాయోద్యమ, దౌర్జన్యరూపిత్యరణరంగములో ఆంధ్రులే ముందంజవేసి భారతలోకమునకు మార్గదర్శకులైరి. అట్టి విశాలహృదయులును, కార్యదక్షులును ఉత్సాహపరులును నగు ఆంధ్రులు, అభివృద్ధికి కృషిసల్పుటకు వెనుదీయుదురా?

ఆంధ్రకవులు, మనదైన్యమునకై విలపించుచు మన చరిత్రను వేయనోళ్ళి గానముచేయుచున్నారు. వక్తలు, సభావేదికలపై నెక్కి, మన పూర్వపుటొన్న తత్వమును, మనదుర్దేశములకు చాటుచున్నారు. పత్రికాధిపతులు మన జన్మహక్కులకై ఘోరసమరము సల్పుచున్నారు. నేవతులు మన దుర్దేశము బాపుటకు తడేదీక్షతో కృషిసల్పుచున్నారు. రాజమహేంద్రవాసులును, దీనజనోద్ధారణ దీక్షాపరాయణులును, కవిశేఖరులును నగు బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహముపంతులు గారు పెక్కుసంవత్సరములక్రిందట రామమహానాథులచిత్తవద్దకు తరగతిపాఠశాలను మాజాతికై స్వయంకుగ నెలకొల్పి, విశేషవ్యయప్రయాసలతో నిర్వహించి, అనేకమంది ఆదిమాంధ్ర విద్యార్థులకు విద్యాదానముచేసిరి. నేడు ఆపట్టణమున మనజాతిలో గొప్పకదలిక కలుగుటకు ఈమహానీయుని నేపథ్యముఖ్య కారణము. ఈరాజమహేంద్రవరపట్టణమున నిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘమును నెలకొల్పి, పెన్నామల రామచంద్రరావుపంతులుగారు (మంగళూరు) తల్లాప్రగడ ప్రకాశరాయుడు, డాక్టరు పాలకొండేటి గురుమాస్త్రిగార్లు గొప్పసేవ చేయుచున్నారు.

మా ఏలూరుపట్టణమున పదిహేను సంవత్సరములకుంచి ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘమువారు అనేకపాఠశాలలను దీక్షజనాభివృద్ధికి నిర్వహించుటయేగాక మనయువకులలోను, వృద్ధులలోను, స్త్రీజనమునంతటను సహితము కదలికగలిగించి అద్వితీయముగా, మన సంఘాభివృద్ధికి కృషిసల్పుచు మహాపకారము చేయుచున్నారు.

సహకారపరపతిసంఘమును, ఆదిమాంధ్రసంఘమును నెలకొల్పి దీక్షతో పనిచేయుచున్నారు. కుద్ధిసంఘమును నెలకొల్పి మనజాతీయుండి విడిపోయిన వేలకొలది సోదరలను మరల మనసంఘములో చేర్చుచున్నారు. పెక్కువిధముల మనజాత్యభ్యుదయమునకై ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘమువారు, దీనజనసేవయందు అపారమైనకృషి సల్పుచున్నారు. ఈసంఘసమక్షమున అనేక భజనసంఘములు స్థాపింపబడినవి. రామమందిరములు నిర్మింపబడినవి. మనవనానికేగ ప్రచారమును, అస్పృశ్యతాపాపనివారణప్రయత్నములును చేయుచున్నారు. సభలు, సమావేశములు, ఉత్సవములు, సాంఘికచర్యలు, ఆదిమాంధ్రయున్నతికై చలయు అభివృద్ధికరములగు మార్గములు చేయుచున్నారు. గత సంవత్సరము కాకినాడపురమందు జరిగిన దేశీయమహాజనసభకు ఏలూరు ఆదిమాంధ్రసంఘమువారు చని, సకలభారతీయులకును, అందుముఖ్యముగా ఆంధ్రలోకమునకును తమ జన్మహక్కులను వెల్లడించిరి. భజనసంఘములతోను, ఉపన్యాసములతోను, అగ్రజాతులు దిగ్భ్రమ కెందుట్లు అఖండచర్యముగాంచిరి. ఏలూరు ఆదిమాంధ్రసంఘమును మహాన్నతదేశకు విశేషప్రయోగ పాటుబడి అభివృద్ధిలోనికి తీసికొని వచ్చిన ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘాభ్యుదయ ము రా శ్రీ శివాన్ బహద్దర్ మోచెర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు, కార్యదర్శి నూరి ఆంజనేయులు పంతులుగారు బి. యే. బి. యల్, నెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు, ఉప్పు నారాయణమూర్తి నాయుడుగారు బి. ఏ. చామర్తి చలపతిరావు పంతులుగారును వంశుల్గు. మరియు మనజాతీని సర్వవిధముల అభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు అహర్నిశలు పాటుపడుచు, తన స్వంత వృత్తులను, తనకుటుంబక్షేమమును లేక్కచేయక మనకు నాయకులై, తమయొక్క ప్రాణమును ధారపోయుచు మన ఆదిమాంధ్రులు అభివృద్ధినించుటకు అఖండమైన ప్రబోధము చేయుచు మనలను మహాన్నతదేశకు తీసికొని వచ్చుచున్న మారుమట్టలగు మురా శ్రీ నెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి అపారమైన దీనజనసేవను మన మెన్నటికిని మరచజాలము. ఈదీనజనబాంధవుని నాయకత్వముక్రిందనే ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘమును, ఆదిమాంధ్ర సంఘమును దీన

దివాభివృద్ధి నొందును ఆంధ్రదేశము నంతటిలోను ఈసంఘములు అగ్రస్థానము నలంకరించుటకు కారణము.

ఆంధ్రదేశమంతటిలోను మన అభ్యుదయమునకై తన సర్వస్వమును అర్పించిన త్యాగమూర్తియు ఉదారస్వభావులును నగు శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారు పదునాల్గు సంవత్సరముల క్రిందటనే నేవాసంఘమును నెలకొల్పి ఆదిమాంధ్రులకు అద్వితీయమైనసేవ చేయుచున్నారు. వీరిసేవాశ్రమసమక్షమున ఒక కేంద్ర సహకారపరపతిసంఘమును నేవామండలియు, ఉచిత ధర్మపాఠశాలయును గలవు. ఇచ్చటనే మనసంఘములో సరమపూజ్యులును ఆదిమాంధ్ర సంఘ నాయకులును, త్యాగమూర్తులునగు పండిత సుంద్రు వెంకట్రాయగారు, కుసుమ వెంకటరామయ్య, రాయుడు గంగయ్యగార్లు అత్యుత్సాహముతో మనకొజ్జకై నిరంతరము సేవచేయుచున్నారు. ముందు ఈసేవాశ్రమములో గొప్ప గంగిరెద్దానాగారును, మన బిడ్డలకు వనతిగృహమును, మన అభివృద్ధికి పత్రికయు, స్థాపింప సంకల్పించి అందుకై విక్రీల కృషి సల్పుచున్నారని వినుటకు నాకెంతయో ఆనందముగా నున్నది.

గుడివాడలో సేవాశ్రమభవనమును విశేష వ్యయ ప్రియాసలతో ఆమహానీయుడు నెలకొల్పిన పత్రికాస్థానము, సేవాశ్రమమును ఆంధ్రలోకమునకు పుణ్యక్షేత్రము అయి ఆకర్షిస్తోయ్యె. కన్నులపండువుగా నలరారగలవు. ఆంధ్రదేశ ప్రభువు ఆదిమాంధ్ర మహాసభకు వివిధ ప్రాంతములనుండియు ఆదిమాంధ్ర పత్రికాస్థానము వివిధగా రప్పించి ఆసభను నిర్విఘ్నముగను జయప్రదముగను జేసి మనజాతీని గౌరవోయి మన ఆదిమాంధ్రులని నామమిడి ఈమహానీయుడు ఆదిమాంధ్ర జాతియొక్క కృతజ్ఞతకు అచంద్రితారార్థముగా పాత్రులైరి. వీరి ననుకరించియే యితరనోట్ల నిట్టిసభలు జరుగుచున్నందున మురా శ్రీ గూడూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారు ఆదిమాంధ్ర యువ్యమునునందు ఆంధ్రదేశములో నగ్నిస్థాన మలంకరించు చున్నారు.

బందరువాస్తవ్యులగు మురా శ్రీ వేమూరి రాంజీరావు పంతులుగారు ఆంధ్రదీన సేవాసంఘమును నెలకొల్పి, బందరుపట్టణములో నేపథ్యముచున్నారు. వీరి సేవాసంఘము కొన్ని పాఠశాలలను నిర్వహించుచున్నది. "దీనబంధు" అను పత్రికను స్థాపించి మన కష్టసుఖములను ఆంధ్రలోకమునకును దొరతనమునకును వెల్లడిచేయుచున్నారు. గుంటూరు జిల్లాలో మురా శ్రీ నల్లపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు శ్రీ కృష్ణాశ్రమమును స్థాపించి ఆర్థాటము ఏమియులేక నిరాడంబరముగా ఒక వసతి గృహమును నిర్వహించుచు మనకై యీ మహానీయుడు అత్యంతోత్సాహముతో కృషి సల్పుటవలన గుంటూరుజిల్లాలో మన ఆదిమాంధ్రులకు గొప్పమేలు కలుగుచున్నది.

తెలుగుభాష పత్రికాధిపతులలో అగ్రగణ్యులగు మురా శ్రీ కాకినాడుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మనకు కామగ్రేనువని నిస్సంశయముగా చెప్పగలను. మన అభివృద్ధికి వీరు అనేకవిధముల తోడ్పడుచున్నారు. మన హక్కులకై యీమహానీయుడు తీవ్ర పత్రికలలో పోరాడుచు గొప్ప ప్రబోధము కలుగజేయుచున్నారు. అస్పృశ్యతను పాటింపక మన పల్లెలకు వచ్చి తణుచు మన కష్టసుఖములను తెలిసికొనుచు మన కెంతయో ఆంధ్రగా నున్నారు.

ఆంధ్రలోకమును తమమాధ్యుర్యకవిత్వావృత్తరసధారలనే తన్మయత్వము నొందించి ఆంధ్రులను కర్మయోగులుగను ఉత్సాహపరులుగను చేయుచున్న జాతీయకవి శేఖరులును మురా శ్రీ మంగిపూడి వెంకటేశ్వరగారు "నిరంధ్రభారత"మును గ్రంథమును వ్రాసి అగ్రజాతులవృద్ధిని మనవైపునకు మళ్ళిరి. ఈమహానీయుని కవిత్వాభిజ్ఞ మెప్పుడును అస్పృశ్యతాపాపవిశాచమును తమగృహమున సహితము జేయనీయక ఆదిమాంధ్రులను సమవృష్టితో చూచుచున్న ఆంధ్రనాయక శిఖామణి మురా శ్రీ డాక్టరు భోగరాజు పట్టాభిసేతారామయ్య పంతులుగారు హిందూనాయకులకందరకును మార్గదర్శి. ఆంధ్రనాయకులలో మురా శ్రీ టంగుటూరి ప్రకాశపంతులు, అయ్యలదేవర కాశేశ్వరరావుపంతులుగార్ల వంటి విశాలహృదయులయొక్క సానుభూతిని మనమెన్నటికిని మరచజాలము. దీనజనబాంధవులగు మురా శ్రీ పితాపురమహారాజుగారు దివాకొబహూద్ రఘుపతి వెంకటరత్నమునాయుడుగార్ల వంటి దాతలవలన మన జాతికెంతయు మహాపకారము కలుగుచున్నది. ఏలూరునిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘమునకు అధ్యక్షులుగా నుండి మనసంఘమును అభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు కృషిసల్పుచున్న మురా శ్రీ శివాన్ బహద్దర్ మోచెర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు అపారమైన ప్రేమ ఎంతయు జ్ఞాననీయుమై యున్నది.

అది మాంధ్యమహాజనులూ! నలుపైపులనుండి మనకు
మును అపారముగా వచ్చుచున్నది. పెక్కు సంఘములు

మనదాస్యము క్రియ నిరంతరము పాటుచున్నది. స్వార్థ త్యాగము దీనజనసేవాపరాయణులు మనయందు అవ్యాజ్యమే యున్నది. దొరతనమువారు మనలను పలు విధముల అభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు కృషిచేయుచున్నారు. కాలము మార్పునొందుచున్నది. హిందూసంఘము మిగిల పశ్చాత్తాపము పొందుచున్నది. కాని మన ఆదిమాంధ్రులు తమ బాగుగలను గుర్తింపలేని దివాంధ్రులు. మనజాతిలో మితవ్యము మనునది కలలోనివారయినది. సంక్షోభవర్షము ఏలోకము నను లేనేలేదు. దేశకాలపాత్రములను గుర్తింపలేనివృద్ధులము. ఆదిమాంధ్రముహాజనులారా! నేను కఠినముగా పడుచున్నందు లకు మీసోదరని మన్నింపుడు. మనకండ్లయెటు మనమగ్ధును పేరుప్రతిమలు లేక అభోగతిలో నున్న హిందూసంఘములు ఈ దినములలో మైకివచ్చి ఎట్లుఅభివృద్ధిగాంచుచున్నవో చూడుడు. నూతనశక్తి చేత నవ్యయోగ్యమునొంది చిన్న కుటుంబములను విరాజిల్లుట మీకు కనబడుటలేదా? ఎవరు ఏ ఆటాడాడిన ఆటాటాడి క్రిందుమీద తెలియక క్రుంగిపోవుచున్న సోదరులారా! మన జాతిని ప్రవనిర్మాణముచేయుటకు ఏలపూనుకొన్నారో మనలో దైవ భక్తి నశించినది. మనము దైవమును గూడమురచితిమి. మనదేవాల యములు పాడుపడి కృషిచేయుచున్నవి. ఒక్కమారు మనపూర్వ పుణ్యస్థలమును సృజించుకొనుడు. అనదిమన ప్రతిఆదిమాంధ్రుడును శ్రీమార్గ నామధారగా ధరింపక శ్రీరామచంద్రునికి సాష్టాంగనమస్కారములచేయనిదే యేవనియును ప్రార్థింప వలెను. మనమందరము శ్రీరామచంద్రుని ముద్దుబిడ్డలము. అంగ ద, హనుమంత, వాలి, సుగ్రీవులవంశజులము, రామాసంహారము చేసి దుష్టరాక్షసులను బహిష్కరిస్తే తాజేవిని చెరనుండివిడిపించి న భీరసంతతివారము. నేడు భారతవర్ష బంధవిముక్తికి మనమేతోడ్పడగలమని భారతీయులకు తెలియనట్లు మనవిరాంజనేయుని, మన ప్రవీణతామహుని, మన మూలపురుషుని, ఉపాసించుచు. అప్పుడుగాని వీరాంజనేయులు మనకు ప్రత్యక్షముకాదు. భారతీయులు మనమనిమము నాడే గ్రహింతురు. సోదరులారా! మనకు మితజీవనము మితవ్యము కలలోనివారైనా సున్నది. దొరకీనదంతయు దుర్వ్యసమునకు వెచ్చించుచున్నాము. మన వారుసంపాదించుకొనిన ప్రతిదీనిమును కొంత ఆదాయము చేసికొనలయును. ప్రతివారము ఈవిధముగా చేసినయెడల మన ముత్సరలో అభివృద్ధిగాంచగలము. ప్రతిపురుషుడును ఒక అరణాచాపమును, ప్రతిస్త్రీయు ఒక కానిచాపము నను దాచుకొని ప్రతివారును సహకారపరపరిసంఘములో నిలువ యుంచుకొనవలయును. హెచ్చుపాలి దొరకీనపుడు దినమునకు పావులా, జేడ, ఒక్కొక్కప్పుడు ఇంతకన్నను ఎక్కువ దామ కొనవచ్చును. సామ్యునిలను చేసికొనుట యనగా? మీశరీరములు కంపించునని నేనెరుగుదును. ఇదివరకు మనకు ఆలవాటులేనివని మన సంఘాభివృద్ధికై మనకు మనమే ఆధారపడియుండవలెను. అన్నిటికిని పరాధీనతయందున్న జాతి మమ్మాటికిని అభివృద్ధి గాంచనేరదు. మనలో పట్టుల, ఉత్సాహము, సంఘాభిమాన ము త్యాగము అలవడతేసికొని, మనయున్నతికి మనమే పూను కొనవలయును. ఇతరులు ఎంతమంది మనకు పాటుపడుచున్నను మన మెంతమాత్రమును గుర్తింపజాలకున్నాము. ఆదిమాంధ్ర మహాజనులారా! మనబిడ్డల విద్యాభివృద్ధికై మీలో ఒక్కొక్కరైన ప్రతిదినమును ఒక్కొక్కరైనా ధర్మముచేయుడు. మన జాతంతయు ఈపద్ధతిని అనులంబించునట్లు మిమ్ములను ప్రార్థించుచున్నాను. పరసహాయము నొందువారు దాతల నిగ్రహము గ్రహములకు పాత్రులైయుండవలయును. మనస్వతంత్రవృత్తులను అనులంబించుటచే నేర్చుకొని జీవనము చేయవచ్చును. మనది పాఠ శ్రామికజాతి. మనము కష్టజీవులము. చిన్నచిన్నదొడ్డు పొలములు తోటలు తీసికొని పలువిధములైన కాయపూరలను, ఫలములను పండించి వ్యాపారము చేయుటవలన ప్రవృద్ధులకు మీలుగా నుండును. కూరగాయలుపండ్లు, ధాన్యాలు, వస్త్రములు, మొదలగువానిని మనము కూడబెట్టిన ప్రవృత్తుతో పండించి వర్తకము చేసికొనుటవలె మనము స్వతంత్రులముగా నుండగలము. మన యందు దయగలిగిన రైతుల ప్రాపకముతో కొద్దిపాటి పొలమును తీసికొని నేర్పము చేసికొనిన మనకంతయో ప్రయోజనముగా నుండును. పశువులను కొని పాడి పంట సంతతి నృద్ధిపచిది వర్తకముచేయుట మనకెక్కువలాభము. మనకు పశుపాలనమును వ్యవసాయజీవనమును అనాదినండియు వచ్చుచున్నవి. ఈరెండువృత్తులను ఆదిమాంధ్రులు ఎన్నిటికిని వలయపాడదు. ఒకప్పుడు రాబ్బము నేరపరిశ్రామము మన ఇలువేయు రాజిల్లుచుండెను. రాబ్బములు వర్గములు మనగృహములలో రప్పకలకొల్పి. నేరపరిశ్రమయందు మనకు ఇదివరకుగల నిపుణత్వమును తిరిగిప్రతిపాదనచేయవలయును. నేతనడంగము, కమ్మరము, పెంతులు ఇటివలచేయుట ఇంకను లాభకరమైన వృత్తులు అన్నిటిలోను ప్రవేశించి మన ఆర్థికస్థితి పెంపొందించవలయును. మనము ప్రతివస్తువును ఉత్పత్తిచేయు వారము. ఇతరులు వనపై ఆధారపడి జీవించు భోగపరాయణులు, దొరతనమువారు మనలో నెంతమందికి యుద్యోగముల నీయగలరు? కేవలము

ఉద్యోగమువలనగాని పరాధీనతయందుగాని మనజాతికి విముక్తి లేదు. మువ్వపానము మనజాతిని నాశనముచేయుచున్నది. సోదరులారా! ఈ ఘోర పిశాచమును దూరముగా మన సంఘమునుండి పారదోలుడు. దొరతనమువారు మువ్వ పాననిషేధమునకై తోడ్పడుటలేదు. మువ్వపాననిషేధప్రచారము చేయు సంఘసేవకులను పడరానిపాట్లు పడుచున్నారు. త్రాగుబోతుతనమువలన ఆదిమాంధ్రజాతి కడు హీనస్థితియందున్నది. యిట్టి అవినీతికరమైన దీనజనాభివృద్ధికి నాశనపేతువగు యీ దుర్భాషనును దొరతనమువారు యేల నిర్మూలించుట? సిట్టుకాశించి యీ అనాగరికతవద్దలిసి దొరతనమువారు అవలంబించుచున్నందున మాకు దుఃఖముకలుగుచున్నది. నాయకులారా! యీ ఘోరదురాచారమును మహావ్యక్తమును మన జాతిమగ్ధు నుండి కూకటివేళ్లతో పెకలించివేయుడు. ఈమహాదావనల మునకులోబడి మనము దగ్ధముగాకుండునట్లు చూడుడు. సంఘ కట్టుబాట్లను దిట్టపరచి త్రాగుబోతులను బహిష్కరించువము. వివాహాది కుభకార్యములలో తెల్ల దొరలకువలె మనకును. ఈ దుర్భాషము అలవడినది. ఈదుర్లవాటును ఓడలమీద ప్రవాసమున కంపుడు. మువ్వమును పరించని పెండ్లిండ్లుగాని మరియే యితర కుభాకుభకార్యములకుగాని సభలైనను పోవలదు. మనజాతిలో పెండ్లిండ్లును దినములకును అది నీచమైన దుర్లవాటు. నూకరవగలదు. ఇది పూర్తిగామానవలెను. మనసంఘములో మన మునలివాండ్రు యందుకు దాసానుదాసులై యీ మహాసముద్రములో దరిగానక తొట్టుకొని పోవుచున్నారు. మువ్వపానదుర్భాషమును మనము వదలిన తప్పక ధన్యులముగురుము. చచ్చినగొడ్డను తినుటముఖ్యముగామనసంఘముల్లోమాన్వించవలెను. గోవధ, ఘోరపాపములకు గారణముచున్నది. కనుక మనము గోవధ పూర్తిగామానవలయును. గోమాతను పూజించి పరమాత్ముని ఆశీర్వాదమును పొందువము. గోమాంసభక్షకులను, త్రాగుబోతులను, నూకరహింసచేయువారిని, మనలోనుండి పూర్తిగాబహిష్కరింపుడి. జూదము, కోడిపండిము, మొదలగు దుర్భాషములను మానగలందులకు వేడుచున్నాను. గ్రామ సంఘములు, తాలూకా సంఘములు, జిల్లాసంఘములు స్థాపించవలెను. తరచు ఆదిమాంధ్రనాయకులెల్లను కలియుచు కష్టసుఖములను సంప్రదించుకొనవలయును. జిల్లా తాలూకారాష్ట్రీయసభలు ప్రతిసంవత్సరమును చేయుచు మనకష్టసుఖములను దేశమునకును దొరతనము వారికిని తెలుపుచుండవలయును. నిరంతరమును మనసంఘమునకై పాటుపడుచు మన జస్యహుత్తులకు భంగము కలిగినప్పుడెల్లను మన మందరము సమావేశమై ఆత్మగౌరవమును నిలబెట్టుకొనవలయును.

అస్పృశ్యతా పాపనివారణోద్యమము

ఒకజాతినిగాని ఒకవర్గ క్రినిగాని వంచించుటకు సంఘ బహిష్కారముకన్న వేరే ఆయుధములేదు. వ్యక్తులను దుగ్ధితులనుండి మరల్చుటకు తరచు దీనిని ప్రయోగించెదరు. అస్పృశ్యతాయుధము మతరూపమున ప్రయోగింపబడును. సాంఘిక నియమములను అతిక్రమించినవారినికూడ బహిష్కరించెదరు. ఒక్కొక్కపుడు పరాజితులయిన ప్రజలనుకూడ అస్పృశ్యతా శాసనమును విధించెదరు. నేడు భారతీయులకును యాగతియే పట్టినది. కెనియా, దక్షిణాఫ్రికా, నేటాలు, బ్రాస్వివాలు, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజీలండు, అమెరికా మొదలగు శ్వేతదేశములలో స్వాతంత్ర్యరహితులగు మనదేశీయులను, శ్వేతజాతులు ఎట్లు బహిష్కరించి, అమానించుచున్నవో చూడుడు. ఇట్లే ఆర్యులు మనలను జయించి, స్వాధీనముచేసికొని, బహిష్కరించిరి. మనము గొడ్డుమాంసములను తినుటవలనగాని, చచ్చిన జంతువుల దినుటవలనగాని హిందూసంఘము బహిష్కరించెనా? పాతేరువృత్తివలన మనము అకుశ్రముగా నుండుట బట్టియో? ఎరుక, ఏనాది, కోయ, చెంబు, మొండి, బండ, ఉప్పర మొదలగు జాతులు చచ్చిన జంతువులను, గోమాంసమును, భక్షణ చేయుటలేదా? వైకుంఠములు పాతేరుతనము జేయుచుండుట మీరు చూచుచుండుట లేదా? జీవహింసజేసి మాంసభక్తయము, తోట్ల, ఎముకల వ్యాపారము చేయువారిని హిందూసంఘము ఏల వెలివేయదు? త్రాగుబోతుతనమువలన మనకు అస్పృశ్యత విధించిరన్నను హిందూసంఘములో త్రాగుబోతునిన కులము లేన్నిగలవు? త్రాగుబోతులకు వ్యభిచారులకు, నరహంతకులకు, దుష్టులకు? దురాచారులకు, అస్పృశ్యత గలదా? ఈ యంశములు హిందూనాయకులకు తెల్లుచున్నావా? మహమ్మదీయులకు హిందువులు ఖావర్లు. క్రైస్తవులకు హిందూమహమ్మదీయులు మాదెనులు. హిందువులకు తమలో అన్నిలోపములు ఉన్న లోకములోనివా రందరను, మైప్పులు, అస్పృశ్యులు, సాగనిచోట ధర్మసమన్వయము చేయుదురు. పూర్వకాల

ము తాడ, జైన, రామానుజ సిక్కు మతములు దన జాతులకుల సమానగౌరవ మిచ్చెను.

ఈనవయుగమున రాజారాము మోహనరాయలు మహాస్వామివరయానందసరస్వతి, స్వామివిశేషానంద మొదలగు భారత జాతీయోద్ధారకులు హిందూసంఘముయొక్క దృష్టిని మనవైపునకు దిప్పిరి. ఉదారస్వభావులను విశాలహృదయులనును సంఘసంస్కర్తలు అఖండత్యాగముతో అస్పృశ్యతాపాపవిమోచనముకై పెక్కుసంవత్సరములనుండి నేవజేయుచున్నారు. భారతనాయకులలో అగ్రగణ్యుడును, దీనజనసేవాదీక్షుడును పరమభక్తాగ్రేసరుడును అస్పృశ్యతామహాపాపనిర్మూలనాచ్యేదబద్ధకంబుండును మానవచక్రవర్తియగు శ్రీగాంధీమహాత్ములవారు రాజకీయరంగమున అవతరించి త్రింశతోక్తి భారతీయులమధ్య దేశీయమహాజనసభావేదికపై నెక్కి దీనజాతుల అస్పృశ్యతా పాపనివారణార్థమై దేశీయమహాజనసభలో ఏకగ్రీవముగా తీర్మానము చేయించి దీనజనబాంధవుడై, పతిత పావనమూర్తియై గగనమండలమున సహస్రకరణములతోడినార్య భగవానునివలె ప్రకాశించుచున్నాడు. మహాత్ముడు తాను సంచారముచేయుప్రతి గ్రామములోను, పట్టణములలోను తానుపస్య సింహసభావేదికలపైనను తన పత్రికలలోను సంభాషణలలోను యిదేసందేశము నిచ్చుచు ఘనీభవించిన పూర్వాచారపరాయణుల మాధ్యము నేనెంచి ఆచంద్రార్కముగ మనకృతజ్ఞతకు పాత్రుడగుచున్నాడు. ఆదిమాంధ్రనాయకులారా! మనమందరమును లేచి ఒక్కపాదయుముతో ఆదీనబాంధవులకు కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుముగాక. ఈమహానీయునివలె భారతవర్షమునందు ఏసంఘసంస్కర్తయు రాజకీయవక్తయు ఈనవయుగమున మనకుఅభయమియ్యలేదు. తాను జీవించియుండగా అస్పృశ్యతాపాపనివారణకానిచో తిరిమయింట్లుప్రట్టి తనకోరిక నెరవేర్చుకొందునని శపథముచేసెను. కాంగ్రెసునాయకులు మహాత్ముని యుపదేశమును నిగ్గుక్ష్యము చేయుచున్నారు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకు దుముకునట్టి వీరిచొరవ తెగింపు అస్పృశ్యతాపాపనివారణమునందు కాన్పించదు. పూర్వాచారపరాయణులకు కాంగ్రెసునాయకులు వెరచుచున్నారు. దేశములో కలవరము గలిగినప్పుడు ప్రజల యొక్క ఆందోళన మున నాచుటకు దొరతనము వారు కాంగ్రెసునాయకులు అనుభవములేని నిరర్థకమైన అస్పృశ్యతాపాపనివారణకమిటీని రాష్ట్రకాంగ్రెసు సమక్షమున నియమించి మనగోల అణచుటకు చూచుచున్నారు. హిందూనాయకశిఖామణి మార్వాడపండితుడు పూణ్యక్షేత్రమున కాశీమహానగరమున అఖిలభారత హిందూమహాసభను ఆహ్వానించి సకల శాస్త్రపారంగతులగు పండితవర్గులను శాస్త్రవేత్తలను హిందూనాయకులను రప్పించి అస్పృశ్యతా మహాపాపనివారణ తీర్మానమును అందరిచేతను ఏకగ్రీవముగా ఒప్పించి వంద్యుడయ్యెను. హిందూసంఘము యొక్కయు, హిందూనాయకుల యొక్కయు హృదయము మార్పునొందుచున్నది. మనవిముక్తికై మార్వాడపండితుడును, శ్రద్ధానందస్వామియును దేశములో నిమ్నజాతుల జన్మస్వాతంత్ర్యమునకై అఖండప్రబోధము చేయుచున్నారు. ఇట్లుకుభసూచనములు మన ఆంధ్రదేశమున ఎప్పుడు కలుగునో !!!

వైకం సత్యాగ్రహము

నేడు భారతవర్షముయొక్క దృష్టియంతయు వైకం పట్నమున సత్యాగ్రహసమరముపై పున. కేంద్రీకరించియున్నది. మూఢ విశ్వాసములకును, కులకక్షులకును, దీనజాతుల స్వాతంత్ర్యము నణగద్రొక్కుటకు పేరెన్నిక గాంచిన కేరళదేశములోని వైకంపట్నం, అస్పృశ్యతాపాపనివారణసమన్వయ పరిష్కరించుటకు సాహసించి ధన్యమగుచున్నది. ఒక హిందూనాయకులేగాక మానవస్వాతంత్ర్యములను గోరు విశాలహృదయులందరను ఈపట్టణపై పునకు చూచుచున్నారు. అగ్రజాతీయకులారా! వైకంపట్టి పరిస్థితులు ఘోరకర్కశులు ఆంధ్రదేశమందలి ప్రతిపల్లెలోను ప్రతిగృహమునందును కలవు. మీరు ఇట్టి విషమపరిస్థితులకు ఎడమివ్వక మీరే అస్పృశ్యతా మహాపాపమును ఆంధ్రదేశమునుండి నిర్మూలము చేయుచు!! మేము మివిశాలహృదయులవై పునకు నిరీక్షించుచున్నాము. “గర్భ మేవజయతే” ధర్మమునకు జయము గలుగుగావుత! సత్యము ఆచంద్రతారార్కముగా నిల్చుగాక!! వైకం సత్యాగ్రహము అఖండదిగ్విజయముతో జయమొందుగాక యనీ ఆది మాంధ్రులపక్షమున నేను ప్రార్థించుచున్నాను!!!

(11) (12)

(७॥ ६॥)

(2) (b)

పాట్లు, మే 25:—ఈ మొరయనా గేనులో యిప్పుటికి
 చిన్న ౨5 ఆవులతోను ఈ జిల్లా కరు నేటి పాఠశాలకు
 వస్తున్నారు. ఇదైన మూడు వాలుగులోనుండియు పాట్లు
 యిచ్చి కృషిచేయుచుంటిరి. అయిన కేసును ౩-కతావల రీతి
 లోని పెట్టుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడుచున్నవి. అప్పుట వారి
 కవార సంస్కారములు జరుగును. (ఆ. మే)

జ్వరహారి

సీ.సా 1-3 నెల 0-12 0. వి. పి. నెల 1-2-0
 గ్రహచరిత్రలు ప్రభావాల నేటికతి పుట్టు కిడుపు స్వరహేతులు.
 పతి పురాణాగ్రహములు వెలుగునందు పుట్ట గ్రహములు మానవు
 అమృతాంజనులు పోషో హంబాయి, ము. జా.నం.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 సం. మే 26 వ తేది

సోమవారము

శాస్త్ర మాంధ్రదేశపు కి అవు

శాస్త్ర మాంధ్రదేశమున కి అవు వివరితముగ వ్యాపించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు నెమ్మదిగ కడలిక జూపుచున్నారు. గవర్నరుగారు కరిస్టియన్లును జూచుటకు వెడలిరి. బళ్లారి అనంతపురపు జిల్లాలలో కొన్ని తాలూకాలలో కి అవు వ్యాపించియున్నదని, ప్రభుత్వమువారు రివరకు ప్రకటించిరి. మిగిలినవాని విషయమై, జులై నెలలో వర్షములు కురియుచున్న విషయమై, అంతవరకు ప్రభుత్వమువారు చర్యచేసికొనెదరు. అంతవరకు వీరు వేచియుండురు. జిల్లాకలెక్టరులు తమ బాధ్యత లను గుర్తెగి చరించుచున్నారని, అసాసియేటును ప్రెసువార్త దెలుపుచున్నది. కరిస్టియన్ లింకను విషయమగుచో, కరిస్టియన్లను బంధించి పరమి బుల్గా సాహెబుగారు రాజాజు నెలలో వెడలెద రనియు, స్వయంగా సందర్శములను పరికించెద రనియు, ప్రభుత్వమువారు రివరకు వెనుకంజ వేయ రనియు, సూచించబడినది. అధికారవర్గ యంత్రము కడలికనుప్పటికి, కాలము చాలవట్టును. కి అవుచట్ట ముక్కి ద విర్వాటులు జరుగునప్పటికి, వ్యవహారము చాలవరకు గడచిపోవును. జనులు కి అవునొననది చట్టము ప్రకారము కి అవుగాదు. కి అవునొననది గాని, అధికారులు చర్యచేసికొనుటకు వీలుండదు. ఇతరతాలూకాలుగూడ కి అవుముచేసిదివరికే అవ రించబడియున్నవనుటకు సందియము లేదు.

జులై నెలలో వర్షములు కురియునా కురియవా యని ఎవరుజూడ నవసరములేదు. అధికా రులు చట్టము ననుసరించి, నెమ్మదిగ ముందుకు నడుచుట వీరి స్వభావము. గవర్నరుగారు వెడలి నను, కి అవును బరుగురు ముందెన్నో జూపుచున్నది, కలెక్టరులు జులై నెల వర్షములకై వేచి యున్నది, ప్రజల కుపశాంతి గలుగజేరదు. వెంటనే చర్యచేసికొని, కి అవు బాధను నివారించుట ముఖ్యము. ఆలోచనలతో కాలము గడుచుకొల దియు, ప్రజలు మృత్యువారబడవలసి వచ్చును. ఈ తరుణముననే బళ్లారి అనంతపురముజిల్లాలలో రిసెటిల్ మొలు రేట్లను పెంచవలయునని ప్రభు త్వమువారు ప్రయత్నించుటవలన, ఎంతటి దురవస్థ గలుగునో యూహించుట సులభసాధ్యము. బళ్లారి అనంతపురము జిల్లాలు హెచ్చుకేట్ల నీయ దగి నంత సంవదతో తులదూగుచున్నవని దలచిన వారి యూహ తేత వివరితములో, దెలుప నక్కరలేదు. రిసెటిల్ మొలు రేట్లను విధించు ప్రయత్నము నికనయినను పూర్తిగా మానివేయ వలయును. శాస్త్ర మాంధ్రదేశమున కి అవుము కేవల వర్షపాతముపై నాధారపడియున్నది. కొన్ని సంవ త్సరములనుండియు వర్షములు సకాలమునకు కురి యుటలేదు. కి అవు స్వాత్ర వ్యాపించియున్నది. అది తొలగు సూచనలు కనిపించుటలేదు.

ప్రజలు పలువురు పరిదేశములకు బోవు చున్నారు. శాస్త్ర మాంధ్రదేశమున జలాశయముల నెవ్వరినీ పరిపూర్ణమును వెంటనే కలిగింపవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై నున్నదియున్నది, వారింత వరకును తగిన శ్రద్ధవహించలేదు. రిసెటిల్ మొలు

విషయమున మాత్రము శ్రద్ధవహించిన ప్రయోజన మేమి? ప్రభుత్వమువారి చర్యలు ప్రజలకు విశేష లాభ మొనర్చు నను సమ్మతములేకున్నది. ప్రభుత్వ మువారిలుల మెలగినన, ఆంధ్రులభార మధికముగ నున్నది. ప్రజ లీవిషయమై శ్రద్ధవహించి పశ్చి మాంధ్రదేశపు కి అవును బాపుటకు ప్రయత్నింప నిచో గొప్ప నేరముజేసినవారగుదురు. ఉపేక్ష వహించుట కిది సమయము గాజాలదు. అధికారు లను సమ్మకొని యారకుండుట పాడిగాదు. వారు వెచ్చించెడి ధనము అత్యల్పము. కాంగ్రెసుసంఘ ములు కరిస్టియన్లు కనిపెట్టి వెంటనే కి అవులను పంపవలెను. ఏ రిసెటిల్ మొలు కావలయునో వెల్లడి చేయవలయును. ప్రజల సహాయమును వేడ వలయును. రాటములు కి అవును నివారించుటకు మిగుల యత్నంపడు వచ్చునని, ఇదివరకు రుజు వయ్యెను. కొండరాళ్లను ఎండలో మోసికొనివచ్చి బ్రద్దలగొట్టుటకన్న, ఎవరియిండ్లలో వారు కూర్చుని నూలువడుకుటవలన ఎక్కువ ప్రయోజన ముండు నని, దెలుపబడెను. ప్రభుత్వమువారు సహితము రాటపు ప్రయోజన ము ను గుర్తించ వలసి వచ్చినది. కాని వారింకను రాటములగూర్చి విశే షాత్మాహము గనుబొమలు లేదు. కాంగ్రెసుసం ఘము లీవిషయమై కడలిక జూపకుండుటకు కారణము గనుపింపదు. రాటముయొక్క శక్తిని బాపు ట కిదియే సమయము. దానిమహిమను వ్యాపింప జేయుట కింతకన్నను అనుకూలావకాశ ముండ బోదు. రాటపు వ్యాపకమునకు పశ్చిమాంధ్రదేశ మున అనుకూలపరిస్థితులు గలవు. తగిన ఏర్పాటు లున్నచో, కి అవును మాన్యుటకు ప్రజలకై వంతు లగుదురు. ఆంధ్రదేశమునం దొక భాగమున ప్రజలు కి అవుచే బాధపడును అన్నముకొరకై యల్లాడు చుండ, మిగిలినభాగములవారిలుల సుఖపడగలరు? తదవుసేయక, ఆంధ్రులు వెంటనే మేల్కొని పోద రుల యత్నంపడుట నివారించుటకట్టి ధన్యులయ్యె దరు గాక!

సామాజ్యపు పిలుపు

సామాజ్యవిషయము నాధారముజేసికొని, పలు వురు సందేశముల సంపుచున్నారు. ఏ రండరును నిజజీవని పరికించినటుల దోషము. లేబరునాయకులు సయితము, సామాజ్య బాధ్యతలను గ్రహింపక, మామూలుపాట బాడుచున్నారు. మృత్యువు క్రిన్మగారు ప్రకటించిన సందేశమునందు, బ్రిటిషు సామాజ్యము విజృంభణము గోరుటలేదనియు, మానవాభివృద్ధిని ప్రపంచశాంతిని కోరుచున్న దనియు, వెల్లడి చేసిరి. హిందూదేశమును అడుగున బడవైచిన, మానవాభివృద్ధియు, ప్రపంచశాంతియు చేకూరగలవా? తెల్లవారి స్వాధీనమందున్న అధి నివేతరాజ్యములు మాత్రము బాగు పడి న చాలునా? హిందూదేశమును దొలగించిన, సామాజ్యమొక్కడనుండునో మంత్రులు యోచి చిరా? ఇట్టి వ్యర్థ ప్రకటనల గావించుటవలన ప్రయో జనము లేదు. లేబరుపక్షం వారు తమ స్థానమును మాత్రము బలపరుచుకొనుచున్నారు ఇటీవల జరి గిన బై ఎలక్షనులో లేబరుపక్షసభ్యుడు విజయము గాంచెను. జాతసమహిక్కుగారు దెచ్చిన విశ్వాస రాహిత్యపు తీర్మానము విభా మయ్యెను. లేబరుస్థాన మీ రింత ఇంగ్లండులో బలపడుచున్నను, వారు విశాలదగ్గముల ననుసరింపనిచో, సామాజ్య క్షీణతకు కారకులయ్యెదరు. ఇతరపక్షముల వారివలె వీరునుసంకుచిత్తరీతిని బ్రవర్తించెదరు. సామాజ్యము గూర్చి బాల్కనియగారు కొంతకాలము క్రిందట

ప్రసంగించియుండిరి. వారి ప్రసంగముపై వ్యాఖ్యా నముజేయుచు, ఎంతను తైమ్సుపత్రిక నిజోద్దేశ్య మును సూచించెను. సామాజ్యము విచ్చిన్న మగుచో, హిందూదేశము నాశనమగు ననియు, బ్రిటిషుదీపుల పస్తుపడి యుండవలసినవచ్చు ననియు అందుచే ఇంగ్లండునుండి హిందూదేశము విడిపో కుండజూడవలయు ననియు, తైమ్సు పత్రిక హెచ్చు రించుచున్నది. స్వలాభముకొరకు హిందూదేశ మును బలిమితో బట్టుకొనియుండవలయు నని, తైమ్సుపత్రిక దెలుపుట వింతగాదు. కాని ఇట్టి నిర్బం ధమువలన శాశ్వతలాభ ముండునా? హిందూదేశ స్వాత్రత్వమును గుర్తించి, హిందూదేశమును సామాజ్య మకుటముగ గావించుటకు బూనుకొని, ప్రేమ బంధముచే కట్టివైచిన, సామాజ్యమునకు బలమేర్పడగలదు. అందుకు మారుగ బాల్కనియ పక్షమువారు పశుబలము నాధారముజేసికొని, సామాజ్యమును నిలుపుకొన జూచెదరు. లేబరు ప్రభుత్వమువారు రయినను క్రొత్తమార్గము ద్రొక్కె దరా? లేక ఇప్పటియల్లుల మార్గమునే సమర్థిం చుచు నూరకుండురా?

వరియొక విచారణసంఘము

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నియమించిన విచారణసంఘ మిదివరకు సంస్కరణ కార్యవిధా నముగూర్చి విచారణ జరిపి, రిపోర్టు నొకదానిని పంపినటుల దెలిసెను. మరల నొకవిచారణసంఘ మును శాస్త్ర మాంధ్రదేశపు వారి వేర్వరచిరి. దీనియందొక్క విశేషము మాత్రము గన్పట్టుచున్నది. అధికార సభ్యులతో పాటు అధికార సభ్యులను కొందరను గూడ జేర్చెద రని ప్రకటించబడినది. అధికార సభ్యు లెవ్వరో తెలియలేదు. అధికారాభిమా ను లగువారిని జేర్చెదరని పదంకి గను న్నది. క్రొత్త విచారణసంఘము వలన నెక్కుడు లాభ ము గలుగు నని తోచదు. దీని నేర్పరచిన యుద్దే శ్యముగూడ వెనుకటి యటులనేయున్నది. సంస్క రణ శాసనపు అధికారములను దొలగించుటకుగాని, శాసనమును మార్చివైచుటకుగాని విచారణసం ఘము వారు సూచన గావించ వీలులేదు. పరి చాలనమునందు కొన్ని సవరణలను సూచించ వచ్చును. కార్య విధానమునందు కొన్ని మార్పు లను గావించవచ్చును. ఇట్టి సంఘములు అలంకా రాధము నిలుచును. ఒకటికి రెండువిచారణసంఘ ముల నేర్పరచినంతమాత్రమున, ప్రజలకు విశ్వా సము గలుగబోదు. విచారణసంఘపు ఆర్థాటముల వలన, జేశమున కెంతయో లాభముండునని మాక్స్ నాల్డుగారు దెలిపిరిగాని, అట్టి యాశ కేడము గనుపింపదు. ఇట్టి యననకూలమార్గముల నవలం బించుటకు బదులు, ప్రభుత్వ ము వారు ప్రజాభిలాషలను వెంటనే సఫలపరచుట కేలబూను కొనగూడదు? అందువలన వీరిప్రతిష్ఠ కెట్టిలోపము వాల్గ జాలదు. లేబరు పక్షమువారు సహితము దాగురుమూతలాడుట శోచనీయము. ప్రజలు ద్విగి ణీకృత ప్రయత్నము గావించి, ఏమరకయండుట లాభకరము. సమయ ముదెంచునప్పటికి, ప్రస్తు తము ఉపేక్షవహించెడి పార్లమెంటు సభవారు మేల్కొని, ప్రజాశయములను సఫల పరు పక మానరు. అట్టి శిభసమయ మే తెంచుట, ప్రజల కార్యక్షేమపై నాధారపడియుండును.

హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము

హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యము గూర్చి, ఎక్కడు వట్టుదల పర్వదలనున్నందులకు సంతసించ వచ్చును. లాహూరులో జరిగిన ఆఖలభారత మహా మండలి సభలో నాహ్వన సంఘాధ్యక్షులు లను, అధ్యక్షులును, యీ విషయమై న క్రి- వక్కాణింపడి. ఏ మతిమయినను మానవ నాశన మను సహించదనియు, అన్ని మతిమలును ఆత్మ సంయమమును సహసభావమును బోధించుచున్న వినియు గ్రహించినచో, హిందూ మహమ్మదీయ కలహము లుండజాలవని, ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షు లగు ఆగ మహమ్మదు సఫదాబాదగారు తెలియబర చిరి. అధ్యక్షు ల గు జన్నా గారిం త క న్ను ను ప్రద్యుకరిముగి ప్రసంగించిరి. స్వరా జ్యసీధికి హిందూ మహమ్మదీయసఖ్యత ముఖ్య మనియు, హిందువులను మహమ్మదీయులను ప్రనాడు సఖ్యముగ నుండురో ఆనాడే స్వరాజ్యము లభించుననియు, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమును స్వరాజ్యమును పర్యాయపదము లనియు, జన్నా గారు బలకుటవారి దూరదృష్టికి నిదర్శనము. జన్నా గారు అసహాయవాదులు గ కున్నను, జాత్యైక్యమున కును స్వరాజ్యమునకును గల అవినాభావసంబంధ మును గ్రహించిరి. జాత్యైక్యము లేకున్నచేరి, స్వరా జ్యము చేకూరినను, అది ప్రజలకు లాభింపజాలదు. ఐర్లెండుకు స్వపరిపాలన మున్నగిబడినను, అంతః కలహములు చలరేగుటయందు కొక ప్రబలనిదర్శ నము. గాంధీమహాత్ముడు, మహమ్మదీయసంఘ మునకు వంపిన తంత్రవారలో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సంయోగము గుదురుట కిసభవారు ప్రయత్నింపవలె నని కోరియుండిరి. ఇట్టి ప్రధానసాధనమును వదిలి, స్వరాజ్య మెక్కడనో గల దని ప్రపంచమం దంతటను వెదుకుటవలన నిస్సమంతయు ప్రయోజన ముండజాలదు.

జిన్నా, మహమ్మదాలీ

లాహూరులో నుపన్యసించుచు, కొన్నిలు ద్వారా అధికారివర్గముతో పోరాడుట యవసర మని జిన్నాగారు ప్రతీపాదించిరి. సక్రిమాందోశి నము వ్యర్థమగుచో, ప్రతిష్టలభనలకు గడంగుటకు తాము వెనుదీయమని జిన్నాగారు సూచించిరి. మహమ్మదాలీగారు పిమ్మట నుపన్యసించుచు, అస హాయోద్యమము విఫలము గావలెననియు, గాంధీ మహాత్ము ననుకరింపక బోవుటచే ప్రజలు ఆప జయముగాంచినియు, స్పష్టపరచిరి. తాము శాసనసభలో బ్రవేశింపజాల మనియు, స్వరాజ్య ప్రయత్నమువారు భ్రమా ఎవరితులై శాసనసభలను వదిలి మహాత్ముని నాయకత్వము కింద శాసనోల్లంఘనమును త్వరలో నవలంబించదనియు మహమ్మదాలీగారు విశ్వసించుచున్నారు. అట్టి విశ్వాసమే నామాన్యముగ ప్రబలుచున్నది. కాని, తరుణ మేతొంచునప్పటికి, దేశము సంసిద్ధము గామండన మహాత్ము డయినను త్వరితము గ నడు ప జాలడు. సిర్కాణాకార్యక్రమమును బూరిచేయుట కిరుంక్షములవారును తదేకస్వతో పాలుపడినగాని అనుకూలభరిత మేర్పడజాలదు. వివాదముల కిది తరుణముగదు. శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి క్లిష్టాంతరాధాంతముల గామించుట వ్యర్థ ప్రయ త్నము. గాంధీమహాత్ముడు సూచించునటుల, అస హాయవాదులు నిర్వర్తింపదగిన కార్యభారము మిక్కుటముగ నున్నది ఇతిరవిషయముల నాలో చించుట కవకాశమే లేదు. ఈభారమును జయ ప్రదముగ నిర్వహించువా రెల్లరును ధన్యులు.

గిద్దానిగారి దోస మేము?

గాంధీమహాత్మునికి నాభావరిపాలకుడు వ్రాసిన లేఖజూచిన, గిద్దానిగారి నక్రమముగ నిర్బంధించి నటుల స్పష్టము గాగలదు. గిద్దానిగారిని నాభా సంస్థానమున బ్రవేశించినందులకు మాత్రమే నిర్బంధించిరట. గిద్దానిగారు లేల బ్రవేశించిరో అమెరికా పత్రికా ప్రతినిధి యగు జిమ్మిండు గారు దెలుపనే దెలిపిరి. గిద్దానిగారు సంస్థానపు సరిహద్దుకు ఇవతలనే యుండిరి. ఇంతలోనే పోలిసు వారి కాల్పులు వినుపించెను. అకాలిలు కొందరు మరణించి రనియు, గాయములు తగిలినవారిని వైద్యశాలకు గొనిపోకుండ అక్కడనే విడిచిపెట్టి యియు, గిద్దానిగారికి దెలియగనే ఏమియు దోచక తగినసహాయము జేయ వలయు నను కుతూహలముతో వారు నాభాలోనికి బోయి యుండిరి. గుండ్లువేలులచే బాధనందుచున్న వారిపై జాలిజాపి, మానవధర్మమును నెరవేర్చి నందులకు, గిద్దానిగారు శిక్షితు లగుట అమానుష ము. గిద్దానిగారి ప్రవేశము వలన, నాభాసంస్థానమున కెట్టి యిబ్బందిగలుగ లేదనుట తథ్యము. పని దీరిన తోడనే గిద్దానిగారు సంస్థానమును విడిచిపెట్టి యుండెడివాడు. వాగ్దానభంగ మొనర్చియుండరు. నాభా పరిపాలకుడు దూరాలోచనలేక దండన మార్గము నవలంబించెను. ఇప్పుడు దెలిపిన సమా ధానమువలన, అత డొనర్చిన అక్రమము మరింత కరిస్సుట మగుచున్నది.

కీర్తి కేసులగు సర్. అశుతోషముఖర్జీగారు

సర్. అశుతోషముఖర్జీగారి మరణవార్త వంగదేశమునేగాక ఆఖలభారత వర్షమును విషాద మున ముంపక మానదు. ముఖర్జీగారి పాండిత్య మపారము. వీరు న్యాయవాదులుగను న్యాయాధి పతులుగను జూపిన సామర్థ్యమును వివరింప నవ సరములేదు. ఇంతకన్నను, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ పక్షమున కావించిన పోరాటములు, చారిత్ర ప్రసిద్ధములుగాగలవు. ఏ స్వతంత్రపద్ధతులు బెంగాలు ప్రభుత్వమునకును ఇండియా ప్రభుత్వ మునకును గూడ నిదుర బుట్టించకుండెను. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ ప్రఖ్యాతిని, ఉపయోగమును ఇనుమడింపజేయుటకు వీరే ముఖ్యకారకులు. వీరు న్యాయాధిపతి ఐనవిని వదిలి, ప్రజాహిత జీవితము నాడు ఎక్కుడు శ్రద్ధతో కృషి సలుపుటకు నిశ్చ యించిరి. కాని, వారి నిశ్చయము కొనసాగక మండే, భగవంతుడు వారిని దీసికొని పోయెను. వీరి యాత్మకు శాంతి గలుగుగాక!

ఆయకట్టుఫీజులు: కృష్ణామండలము

కృష్ణామండలమున ఆయకట్టుఫీజులను తొల గింపవలె నని, పెద్దిరాజుగారు దెచ్చిన తీర్మానము శాసనసభలో సంగీకరింపబడెను. వినియోగార్థి వారి రిపోర్టు కెదురుజూచుచు, ప్రభుత్వమువారింత వరకు, యీ తీర్మానముపై నెట్టి ఉత్తరువును ప్రకటింపకుండిరి. కృష్ణామండలపు కలెక్టరుగారు మామూలు ప్రకారముగ ఆయకట్టుఫీజులను జూను 15-వ తేదిలోపల చెల్లింపవలయు ననియు, లేని యెడల భూములు ఆయకట్టునుండి తొలగింపబడు ననియు, ఉత్తరువు జేసిరి. ఈసీతిలో ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యము తెలియక ప్రజలు పరితపించు చున్నారు. ఖాయపు ఉత్తరువును ప్రకటించు లోపల, ఆయకట్టు ఫీజులను వసూలుజేయవల దని గోరుచు ప్రభుత్వమువారు తాత్కాలికపు ఉత్తరువును వెంటనే గావించెద రని తెలియ చున్నది.

దేవమూర్తిమగు కథలు

భారతీయులపై దేవము బుట్టించుట కు బ్రిటిషు పత్రికలలో ప్రచారము సలుపుటయ గాక, కొందరు కథలగూడ కల్పించుచున్నారు. మద్రాసులోను స్త్రీ, అట్టి కథ నొక దానిని వ్రాసి ప్రచురించెను. కథానాయకుడు మితవాదనాయ కుడు. ఇతడు బైకి మితవాదిగ మెలగుచున్నను, రహస్యముగ న రాజకులకు నాయకుడై హత్యలను జేయించెననియు, తుద కిరడు హిందూ దేశభావనాయకు నొక ఆంగ్లేయుని ద్వారా పట్టు బడెననియు, కథ వివరించుచున్నది. భారతీయుల సీరితన నిందించెడి కథలను బ్రచురించుటవలన, ఎట్టి యనర్థములు వాటిల్లునో, ఎట్టి యెడబాటు గలుగునో బ్రిటిషు ప్రజలు గ్రహించుట ముఖ్యము.

స్థానిక వార్తలు

కార్పొరేషను ఎన్నికలు:— వి. టి. ఆరకు గారు తిరువట్టిక్కరంపేట డివిజనునుండి యెన్నుకొనబడు కార్పొరేషను సభ్యునిగా ఎన్నికై నిలుచుచున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయము:—1924 మార్చిలో జరిగిన ఎక నమస్సు డిప్లమా పరీక్షయందు యాదినవవంబులు గలవారు ఉత్తీర్ణులైరి.—1, 8, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 8 వ నెంబరు గలవారు ప్రత్యేక ఘనతతో పూర్వయ్యెను.

హిందూ స్త్రీసమాజము:— హిందూ స్త్రీ సమా జము అవసరసభి బుధవారము 29 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గం|| సౌందర్యమహాలా స్త్రీమతి రాయగారి అధ్యక్షతకైంద జరుగును. హిందూ స్త్రీ, రైల్లు ముఖ్యముగా దేవదాసీలకొర కేర్పడినది.

అగ్నిప్రమాదముచే మరణము:— సెవాపేట లో నిన్ను 12 యేండ్ల బాప్తస్మ్యబాలిక అగ్నిప్రమాదమున బడలుకాలి మరణించెను. ఆమె తనలక్కగాజులను వండుటకై అగ్నిబాల్పై పెట్టుమండగా ప్రమాదవశమున బట్టకుమంట దగి లెను. బట్టను విప్పలోపున కరీరమంతము కాలివాయెను. వెం టనే జనరలు ఆసుపత్రికి గొనిపోయిరిగాని 4 గంటలు బాధ పడి మరణించెను.

రాకపోకలు:— శ్రీనివాసము; రాత్రి ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు కొడాయికొనాటనకు, ఎస్. సత్యమూర్తిగారు వాగిలమునకు బోయిరి.

ఓలింపికు పంఠములకు చెన్ను పురినుండిపోవుచుండిన టీము తోగూడ ఒక్కదంపతులు కొలంబోమిదుగా ఐనోపాదేశము నకు బోయిరి.

సాబ్బులక్తురు మాట్టయమానుగారు ఆదివారమురాత్రి చెన్ను పురికి వచ్చిరి.

న్యూరామేశముగారు నిన్ను రాత్రి మదనపల్లికిబోయిరి.

వ్యవసాయశాఖ అసిస్టెంటుచైర్మన్లు రాఘవాచారిగారు నిన్ను రాత్రి మదరాసు వీడిపోయిరి.

ప్రెసిడెన్సీ పోస్టాఫీసుగా నియమింపబడిన సి. ఆర్. కాంబెలుగారు ఆదివారం ఉదయం చెన్ను పురికి వచ్చిరి.

శ్రీమహాంతు ప్రయాగదాసుజీగారు నీలగిరికి బోవుటకై చెన్ను పురివచ్చిరి. ఉదయంపడలమునుండినిన్ను ఉదయం రా.బి.,సి. శ్రీనివాసరావుగారు డిప్టీ పోస్టమార్టరు జనరలుగారు వచ్చిరి.

కా. నాగేశ్వరరావుగారు ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులు నిన్ను ఉదయం దెజవాడనుండి చెన్ను పురివచ్చిరి.

కీ.శే|| కస్తూరిరంగయ్యంగారు

స్మారక చిహ్నములు
సేలంలో మహాత్ముగాంధీ ఉచితపతనాలయమున కీ.శే|| కస్తూరిరంగయ్యంగారి స్మారక చిహ్నముగా 24వ తేదీని హిందీ తరగతి ప్రారంభింపబడెను.
మచిలీపట్టణమునగూడ వీరి స్మారక చిహ్నముగ ఉచిత పతనాలయము సేర్పరుచుటకు 24 వ తేదీని జరిగినసభలో సర స్వతీవిలాస సంఘమువారు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రెం.)

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు ఆధ్వర్యము పర్యటనము

నరసాపురమునకు మావిశేషము ఈ క్రింద తెలిపినట్లు
వస్తున్నాడు.

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు ఆధ్వర్యమున ఎన్నో బడిన మీర్జాపు
రం రాజుగారు కృష్ణాజిల్లా పశ్చిమభాగమున తమ పర్యటన
మును ముగించినారు. జిల్లా బోర్డు ఇంజనీయరు ఏలూరునందలి
అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు ఆంధ్రపత్రికా ప్రత్యేకవిశేషములలో
మీర్జాపురం రాజుగారు తుక్కివారం ఉదయం 9 గంటలకు
ఏలూరునుండి ప్రయాణమై తోటగోటలు సత్రములన్నిటిని చూ
చిరి. ఎర్రకాలన ఇతరవాగులు అప్పడప్పుడు వరదలు వచ్చుతో
డ్లుచెడిపావుచుండుటను రాజుగారుచూచిరి. ఈవిషయమై నిపు
ణుల అభిప్రాయములను తెలిసికొని తగుచర్య పుష్పకొనుటకు
రాజుగారు తీర్మానించుకొనిరి.

సాయంకాలము 5 గంటలకు రాజుగారు ఇతరులు నిదన
వోలు చేరిరి. లోకలుబోర్డు మిడిలస్కూలును చూచిరి.
పిమ్మట వారు మాత్రమే తోడూరులోను పాలకొల్లు దొడ్డిపట్ట
ణ్ణి చూచి నరసాపురం చేరిరి. నరసాపురం తాలూకాబోర్డు
అధ్యక్షులు రాజుగారికి స్తీమరువైన వింకొబగిరి. 200 మంది
విందునకు వచ్చియుండిరి. సనకేశ్వరు సనకెడ్డి ఇతరప్రము
ఖులు విందునకు వచ్చియుండిరి. స్తీమరు రమ్యముగ ఆలంకరింప
బడెను. విందు ముగిసినపిమ్మట బాణవేడుక జరిగెను. రాజు
గారు యువకులైనను ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు.

సీలం సెంట్రలుజుయలు

కెప్టెను కామ్రే. బి. ఎం. ఎస్. గారు సెలవుమీద
వచ్చి వరదల జయిలునుపర్యేం డేటు ఆధికారమును వహించిరి.
(అ. ప్రె)

శ్రీ కృష్ణా నంద స్వామి

మచిలీపట్టణమునకు వచ్చిరి
నిన్న 25 వ తేదీని స్వామి గుడివాడనుండి బంధువు
వచ్చిరి. కా. గ్రెగూరును ఇతరులును వారికి ఘనమగుస్వాగత
ముచిరి. 26 వ తేదీని గుంటూరు 27 వ తేదీని రాజమండ్రి
28 వ తేదీ బరంపురం స్వామి వెళ్లెదరు. (అ. ప్రె)

నాగపూరు స్వరాజ్యపత్రికము

ప్రచురణ సంఘము

నిన్న (25 వ తేదీ) సాయంకాలము నాగపూరులో
స్వరాజ్యపత్రికమువారిసభ జరిగినది. ప్రచురణసంఘ మేర్పరప
వలెననుతీర్మాన మామోదింపబడెను. వాసు నెహ్రూగార్లు
ప్రకటనమునందలి మాచనల నామోదించుచు శోక తీర్మానము
గూడ నామోదింపబడెను. (అ. ప్రె)

శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు

శ్రీమాన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు నిన్న 25 వ
తేదీని కైకంకు బయలుదేరిరి. ఈగోడులో కొందరుమిత్రులు
వారిని కలిసికొని చాటితోగూడ కైకంకు వెళ్లెదరు.

ప్రతినిధులరాక

నీలకంఠసంబుద్ధి, మాధవనాయుడుగార్లును కేరళ రాష్ట్రీ
య కాంగ్రెసుకార్యదర్శి సి. రాముని మీ స ను గాయను
తేదీ 26 వ తేదీ) రాత్రికి కల్గికోటనుండి కైకంకు వచ్చెదరు.
అకాలిలును కైకంనుండి చెడలిపోవలెనని సంస్థాన దొరతనము
వారు ఉత్తరువుచేసెద రని తెలియుచున్నది. తిరువాన్కూరు
సంస్థానమువారుతప్ప తక్కినవారెవరును కైకంలో సత్సాగ్రహ
సంబంధమున నుండగూడదని ఉత్తరువు చేయుచున్నదికూడ
తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె)

స్తీమరు

సి. ఆంధ్రు ఓ. మొయిల స్తీమరు "కై నా" 28 వ తేదీ
బరంపురం.
డా. ఎస్. "కాకడోనియా" యెన్టీమోపాలలో శ్రీ
శ్రీ సాయంకాలమున బంధువు బ్రతుకుదేరెను.

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వ్రాసిన లక్షరూపాయలు నమస్కరింపవలెను

26-5-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

ఇదివఱకు

చందాలు
28026-3-10

కోశాధికారి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు	పంతులుగారికి చేరిన వసూ
ఇదివఱకు	13994-10-5
రేపల్లితాలూకా "దీక్షాసంఘము"	
వావివల్ల నసూలు	600-0-0
దేవభొట్ల రంగయ్యగారు, కావలి,	
నెల్లూరుజిల్లా	29-10-0
(మోర్రిగ్రామకాంగ్రెసుకార్యదర్శివారా)	
మోర్రిగ్రామకావరస్తులు చెల్లవల్లి	
సత్యనారాయణగారి కుమారుని	
వివాహసందర్భమున ఉభయులు	
కలిసి	16-0-0
చెరుకుగన అగ్రహారం కాపురస్తులు	
కందర్ప చినవెంకయ్యగారి కుమూ	
రునికి మోగిల్లు కాపురస్తులు పైడి	
మర్రి సూర్యనారాయణగారి	
కుమార్తె వివాహసందర్భమున	
ఉభయులులసి	2-0-0
(గాంధీవాసు కాళ్ళకురు కృష్ణమూర్తి వారా	
కృష్ణాజ్యోతిషము నాలకొండ)	
శ్రీపాన్నంకి కృష్ణమూర్తిగారు కుమూరై	
వివాహసంశ్చయం శ్రీ, కొమ్మూ	
జోన్నల కీర్తన్నగారు	2-0-0
శ్రీ, మోపిదేవి రాజగోపాలరావు కుమూ	
రై వివాహసందర్భంలో నోపాలరావు	
గారు	1-0-0
శ్రీ, లక్ష్మరాజు రామదాసుగారు	1-0-0
పెండ్లికొడుకువారు	0-3-0
(ఏలూరు పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా య. మ గయ్య	
కార్యదర్శివారా)	
పులవర్తి లక్ష్మణస్వామిగారు- ఆకివీడు	
తమ కుమూరై వివాహ కాలముందు	
యిచ్చివీ.	126-0-0
మకుళులై వెంకటచల గారు ఆరవిల్లి	
తమ కుమూరుని వివాహ కాలముందు	
యిచ్చినవి	10-0--
ద. తులూరి నారాయణరాజుగారివారా	
దేవాలయములోని వివాహకట్టుములు	5-0-0

మొత్తం. 28026-3-10

మొత్తం. 14787-7-5

జిల్లాపూజారిధికి సొమ్మునుబంపు చిరనామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, సం 7 తింబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు

బీహారులో కలగా

పాట్నా, మే 24:—కలగాలో యేమి మార్పుదని ఆశోక్
కాళాధికారి తెలియజేయుచున్నాడు. కాంపెన్ బిల్లాలో
మరణాంశ్య యావాంతులో 200 వకు తగ్గినను 100 వకు
జిల్లాలకు క్యాపింతువున్నది. దశ్యంగ మజధర్ పూణ కాం
జిల్లాలలో మరణాంశ్య హెచ్చింది. వ్యాధి పర్మిషన్ జిల్లాలో
గట్టుచున్నను. పామూ కాలసోత జిల్లాలలో 20 తింబు
వ్యాధియైంది. పోయవారములో మరణసంఖ్య 2000 మంది
వైదా నుండెను. అంతకుపూర్వవారములో 2845 మరణమే.
అ. ప్రె

మెల్లారెన్

యంత్రము పగిలిపోయెను మనుష్యులకు
దెబ్బలుతగులలేదు
రంగూరు, మే 24:—నేడు మొత్తం 11 గంటలకు వై
మూకనాయకుడు మెల్లారెన్ ఆ క్యాబునుండి బయలుదేరినదియు
కాని ఆ క్యాబు పోర్చుగల్లోనికి బయటకు వెళ్ళి దిగి
యొను అంతయు విశేషముగా చదివోలేదనియును ఆ క్యాబు
నుండివచ్చిన యొకవార్త తెలుపుచున్నది. (అ. ప్రె)

విదేశ వార్తలు

భారతదేశ పట్టుపరిశ్రమక్షీణించుట

పునరుద్ధారణనిమిత్తము మంచినీర్పాటు జేయవలెను
లండన్, మే 24:—ఉదయం 12.50 టైమున ప్రత్యేక యందు సర్ ప్రాంతవార్తల గా రిట్లు వాసిరి:—జపాను తన పట్టుపరిశ్రమను శీఘ్రముగ నభివృద్ధి జేసికొనెను. కాని భారతదేశము పట్టుపరిశ్రమ నేటివరకు చాలాకాలమునుండి క్షీణించుచుండుట విచారకరము. ప్రపంచవర్ధిల్లుల జూడ భారతదేశములో పట్టుపరిశ్రమ అంతరించినదే చెప్పవలెను. 50 సంవత్సరముల క్రితము పట్టుపరిశ్రమను విస్తారముగ సాగించుచున్న దేశములో భారతదేశ మొకటి. భారతదేశపరిశ్రమ అసంతృప్తిగ నున్నను భారతదేశములో ఈపరిశ్రమ అభివృద్ధిగాంచుటకు ప్రకృతి ఎంతయు లోడ్డును సౌకర్యములు గలవు. ఈ సౌకర్యములను వినియోగించుకొని తగిన ఏర్పాటులను చేసినచో మరలపట్టు పరిశ్రమలయందు పెరుగాంచిన దేశములలో ముఖ్యముగ దేశముగ భారతదేశము తయారగును. పరిశ్రమ ఇంత క్షీణించుచున్నను తయారుచేయబడు పట్టు మంచినీరుగ నున్నది. ఆధునిక పద్ధతులతో దానినివృద్ధిని యూరపులోను అమెరికాలోను ఒక క్షణము అమ్ముడగును.

భారతదేశ ఆధినివేశ సంఘము

ధామసుగారిలో ప్రస్తావించుట

లండన్, మే 23:—సోమవారముదయము 11 గంటలకు ఆధివేశకార్యాలయమున ఆధినివేశ భారతసంఘమువారిలో కలిసి కొని సభ జేయుట జేర్పాటు జేయబడెను. ఆధినివేశ భారతపరిశ్రమలకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములనుగూర్చి ఆధినివేశ భారతసంఘమువారు టంపిన తేజును ధామసుగారు కొన్ని రోజులనుండి ఆలోచించుచున్నారు. ఈసభలో అతడు ఆ గాఖానా గారు పాఠ్యమునుండి వచ్చెదరు.

ఓడ్డయరునాయరుదావా

పైనిక సమావేశము నిర్బంధము

లండన్, మే 23:—ఓడ్డయరు నాయరుదావా మరల విచారణప్రారంభమైనది. పైన్యములో జేర్చబడు శ్రీలను పురుషులను పెట్టిన బాధలనుగూర్చి ఇండియాలో కమిషన్ మీద సాక్ష్యము జెప్పిన దానిని చదివి వినిపించిరి. కొంచు పైనికులను సప్రయోజనములేదని వారిపై పైని జప్తిజేసెదరు. ఇది తేజుగ జేసెదరు. కాని తామెప్పుడును ఈవిషయమై పిర్యాదు జేయలేదనిరి. ప్రస్తుతము విచారణ ఆపుజేయబడెను.

నాకా వైమానిక విధానము

నిమిత్తము మరల 350000 పౌనులు మంజూరు చేయబడినవి. ఇందులో 150,000 పౌనులు నాకావిమానము నిమిత్తమును 200000 పౌనులు నాకా వైమానిక ప్రారంభకార్యక్రమము నిమిత్తమును వినియోగించెదరు. మూడేడ్లకు ప్రస్తుతము 1840,000 పౌనులకు ఎక్కువఖర్చు కాదనుచున్నారు. నికరము ఖర్చులు అన్నియు పోను 1200,000 పౌనులగును.

సామ్రాజ్యదినము

తెన్సుగారి సందేశము

లండన్, మే 24:—సామ్రాజ్యదినోత్సవసందర్భమున క్లయన్సుగారిట్లు సందేశమునంపిరి:—బ్రిటనులో 1000000 మంది పనిలేకయున్నారు. ఆధినివేశములందు 1000000 ఎకరముల కొలదిభూమి ఆక్రమముగ మనుష్యులనిమిత్తము ఎడమచేయబడుచున్నది. సామ్రాజ్యపౌరులు తమధర్మమును బాధ్యతను గుర్తించవలెను. నేను సామ్రాజ్యము వ్యగ్రభావమును గోరుటలేదనియు ప్రాపంచికాంతిని మానవాభ్యుదయమున ఆపేక్షించుచున్నదని మనము జ్ఞాపకముంచునవచ్చును. మనదేశమునకును ఆధినివేశ ప్రజలకునుసమానముగ లాభకరముగ నుండవలయు కొత్తపాద యముతో సామ్రాజ్యధర్మకర్తృత్వపదవిని వహించవలెను.

ఇంగ్లాండు అమెరికాకు తెలిపోను

లండన్, మే 24:—పోయినసంవత్సరము అమెరికా నుండి ఇంగ్లాండులో నున్నవారు తెలిపినదావారా మాట్లాడుటకు ప్రయత్నించినదియు అమెరికానుండి ఇంగ్లాండుకు చక్కగ మాటలు వినబడెననియు కాని ఇంగ్లాండునుండి ప్రత్యుత్తరము నీయలేకపోయినదియు అనుకూలపరిస్థితులందు తెలిపాడు ప్రదేశములందు ఏవో కొన్ని ఏర్పాటులను జేయుటకు తలపెట్టిరనియు తెలియుచున్నది.

ఆస్ట్రేలియాకానుద్వైలుముగము పూర్తిఅయినది.

యూనియన్స్టెలటోగ్రాఫుము చర్చకు ముందుగనే నిరాకరింపబడుట

లండన్, మే 23:—పనిలేనికార్యకులవిషయమై చర్చ పూర్తిఅయినది. కన్సర్వేటివులు చర్చను ఆపుమని గోరుటచే పూర్తిజేయబడెను. 244 గరు ప్రతికూలముగనుండిరి. 210 అనుకూలముగ నుండిరి. అందుచే ఓడిపోయెను. సర్ విలియం జాయిన్స్టన్ హిక్సుగారి తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుటకే అంగీకరింపక త్రోసివేసిరి.

ఫ్రెంచివైమానికుడు

జపానుయాత్రను పూర్తి జేయుటకు క్రొత్తవిమానమును ఆతనికి బంపెదరు.

సామ్రాజ్య ప్రతిపంతు

కొత్తపాటములో ఉత్పత్తి

లండన్, మే 23:—పోయినసంవత్సరము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో కొత్తపాటములలో 179000 తేళ్ల ప్రత్తిని పండించినది బ్రిటిషు ప్రత్తిపంటసంఘమువారు తెలిపుచున్నారు.

ఆల్బర్టుపతకము

ను నేల్సు యువరాజుకు ఇండియా, దొమినియను దేశముల కేసినందులకు సామ్రాజ్యసమైక్యపదార్థమునకు ఆధ్యక్షుడుగ నుండి కళలు, పరిశ్రమలు, వర్తకము అభివృద్ధి జేందులకు జేసినందులకు ఇచ్చెదరు.

సామ్రాజ్యమున సంఘభావము

గావలెను

ప్రత్యేక తెగల యుద్ధము అంతరించవలెను

లండన్, మే 24:—ఆధినివేశ కార్యదర్శి ఇట్లు గోరుచున్నాడు. ఒక తెగవారు ఒక తెగమీద దండెత్తుట మానవలెను. ఒకరినొకరు తిట్లుకొనుట మానవలెను. (సంతోషము) ఎవరేజాతివారైనను సరే, యుద్ధసమయమున సార్వభౌమ్యముతో సామ్రాజ్యము నిలచెట్టివారేమేయ ప్రతిష్ఠను గాపాడుటకు ఆధినివేశప్రతినిధులు సామ్రాజ్యసభకు రావలయునని గోరెదరని ప్రభుత్వమువారు తమకార్యక్రమమును మార్చునట.

సింగపూరు నాకాశయమునుగూర్చి ప్రస్తావించుచు ఒక వేళ ఆస్ట్రేలియా సామ్రాజ్యమునుండి వీడిపోయినను దానికి అందయను కలిసి పనిచేయవలెను.

ఆస్ట్రేలియా హెచ్చరిక

న్యూజిలండు ప్రాతమంత్రుని ఇట్లు హెచ్చరించెను:—సామ్రాజ్యసభలో జేయబడిన తీర్మానమును అమలులో పెట్టిరేని ఆధినివేశప్రతినిధులకు ఆభాగంగముగ నుండును. గ్రేటు బ్రిటను ప్రజలే ఉత్తరవాదు అనిరి.

భారతీయుల ప్రభుధ క్షిపరాముఖత

భారతీయుల ఆశయములను గూర్చి విశాలబృహదయముతో న్యాయముగ ఆలోచించితిమేని సామ్రాజ్యభాగ్యదయమునకు భారతీయులెంతయు విశ్వాసముతో లోడ్డడదరనియు తాను సామ్రాజ్యము విమర్శముతో నున్నచో ఎంతయు శ్రేయస్కర మని నమ్మువారలలో నొకడ ననియు విల్లింగ్డ ప్రభువు తెలియజేసెదరు.

వెల్లింగ్డ ప్రభువు మద్రాసు, బొంబయిలో 11 సంవత్సరములు జయప్రదముగ జేసిన పరిపాలనమునకు ఆతనికి నన్నట్లు ప్రభువు అభినందించి మద్రాసు బొంబయిలో ప్రజలు విల్లింగ్డ ప్రభువుపట్ల జూపిన గౌరవము దయకును సంతసిందిరి.

జ్యూబిల్యాండు సమస్య

ఆంగ్లో ఇటలీ ఒడంబడిక

మర్మములు

లండన్, మే 23:—జ్యూబిల్యాండునుగూర్చి పరిష్కారము జేసికొనుటకు బ్రిటిషునిపుణులతో తక్షణము ముచ్చటించుటకు ఇటలీనిపుణులు లండనుకు వీరుచున్నారు.

34000 మైళ్ల విస్తీర్ణముగల ప్రదేశమును బ్రిటను ఇటలీ కీయవలసివచ్చును.

జ్యూబిల్యాండు పూర్వము జర్మనీకులప్పు ఆఫ్రికా అను పేర బరగుచుండెను. కావ్యా అధినివేశములో ఒక రాష్ట్రము. ఇది సోమాలీయాండుకు దగ్గరగనున్నది.

1915 సంవత్సరపు లండన్ ఒడంబడిక ప్రకారము జర్మనీకి నష్టముగ ఆఫ్రికాలో గ్రేటుబ్రిటను తనరాష్ట్రమును నభివృద్ధిజేసికొనవలెను. ఇటలీ ఆఫ్రికా అధినివేశ సరిహద్దు విషయమై ఇటలీకి అనుకూలముగ న్యాయముగ పరిహారము నీయవలెను.

ఈవిషయమునుగూర్చి చాలసార్లు 1919 సెప్టెంబరులో రాయబారములు జరిగెను. సీనీరునియలోయగారు విల్లరు పంక్తిని హెచ్చింపవలెననిరి. దక్కుకొనిమువరకు వ్యాపింపజేయవలెననిరి.

మిల్నరు ప్రభువు జెప్పినట్లు 1920 లో రాయబారములు పూర్తిగ ఫలించలేదు.

టాక్సు తెలు ఎన్నికలు

కాల్కిక ఫర్మడైన గిల్బిన్సుగారు విజయులైరి. కన్సర్వేటివు సభ్యుడు ఓడిపోయెను. సర్ రాబర్టు హార్ట్లె గారు రాజీనామా నొసగుటచే ఎన్నికలు జరగవలసివచ్చెను.

ఫ్రెంచిరాజకీయ సందిగ్ధావస్థ

అధ్యక్షునిపై దాడి

పారిస్, మే 23:—ఒక సాంఘిక వారు లేగాక, అన్ని పక్షములవారును మిల్లిరండుగారిపై దాడిజేడెదరిరి. కానున్న హెరియటు ప్రధానామాత్యుని అనుచరులు మిల్లిరండుగారు రాజీనామా చెట్టువలెనని గోల చెట్టుచున్నారు. మంత్రివర్గపు మార్పులు మొన్ననే జరిగెను. ఇప్పుడే ఇంతలో అధ్యక్షుడుగూడ కూరిన, దేశములో రాచకీయపరిస్థితులు విషమించుచుండేగాక నష్టపరిహారసమస్య పరిష్కారము ఆలస్యమగును. యూరపులో పరిస్థితులు కాలనిర్ణయము లేకుండ అస్థిరముగనుండు ననుచున్నారు.

కాని అధ్యక్షునిపై దాడి హెరియటుగారికి మరితర నిదానముగల ఆలివాదులకును కిట్టవచ్చుచున్నారు.

లండనుగూర్చి సోవియటు ప్రతినిధి

యభిప్రాయములు

లండన్, మే 23:—సోవియటు ప్రతినిధులలో నొకరగు కాటుజాపుగా రిట్లు తెలుపుచున్నారు:—ఎక్కడ జూచినను నాకు మాడువిషయములు మనసుకు తట్టినవి:—1. రైళ్ల జేగము, ఎక్కడజూచిన దీపములే, వీధులయందు వ్యాపారము, బండ్ల రాకపోకలు, శ్రీలకు తనయడులను తయారుచేసి కొనుట తెలియును. శ్రీలు ఎంతసేపు సోకులను జేసికొనెదరు. సోకులంతప్ప మరొకటి కనిపించును.

ఆంగ్లో సోవియటుసభ తుదకు నెన్నడిగ పరిగమించును. మేము జూయికాలమునాటి అప్పులతో ప్రారంభించితిమి. ఏమి అప్పులు! ఎంత పెద్ద మొత్తములు! ఏమితగవులు, ఏమిగోల! ఇది నాగరకమును గాంచిన దేశములచే సరిపోయినది. లేనిచో ఒక రిటోనోకరు కొట్టుకొనియుండుదినారే.

సోవియటు నొకాదళము

సోవియటు బాబ్రికు నొకాదళముతో బాటు ప్రత్యేకముగ రైతులుగూడ ఒకదళమును తయారు చేయుచున్నారట. వీరు వేసవికాలములో ఇటలీ కేగదురట. కాని అనుభవము చాలదు. పశుముంది పనికిరాకుండు జేయబడుచున్న తెలియచున్నది.

హతావరణసిద్ధి

బొంబాయి, మే 24:—తాతంపెరికి కృష్ణబడి నియ్యట
కు తెండ్రు ఆలవ్యకావేయబడియుండుటచే బొంబాయి కార్పొ
రేషన్ బారి శుక్రుగొట్టణుల కృత్యాత్ముకు యాబిల్లు అనునక్రి
వకుండు వేయకొనినదని వి. జె. కటేజుగారు పెంపనవిని నుక
పాదితుడు.

చె॥ వేం నగసింహము,

గాంధీ పూజానిధి

దేవతాత్మాకా "దీక్షాసంఘము" వారివల్ల
వసూలుచేయబడిన వివరములు

పేరు.	గ్రామం.	వసూలు మొత్తం.
శేరంకెట్టి రామస్వామిగారు	శేపల్లె	300
డా.మెర్ల పున్నయ్యగారు		400
ముమ్మినేని గురవయ్యగారు		100
ముమ్మినేని హనుమంతుగారు		100
శేఖంకెట్టి ముత్యయ్యగారు		080
డా.మెర్ల హనుమంతుగారు		100
శేరంకెట్టి లక్ష్మీనారాయణగారు		400
" కృష్ణయ్యగారు		100
ఒక దేశభక్తుడుగారు		200
ఒక అభిమానిగారు		100
డా.మెర్ల రంగయ్యగారు		100
ఉప్పుడి గ్రామమీద సమర్పించినది	ఉప్పుడి	1600
తూనుగుంట రామస్వామి శేషి గారు తమ్ముని వివాహసమయముందు సమర్పించినది	పేటేరు	500
తొట్టెంపూడి వెంకట్రామయ్య గారికి బుచ్చయ్యగారు	నల్లూరు	500
" వెంకట్రామయ్యగారు		400
యార్లగడ్డ పెదరత్నయ్యగారు		500
" పెదరంగయ్యగారి కు సుబ్బయ్య		100
పుట్టగుంట శ్రీరామయ్యగారు		200
యార్లగడ్డ లక్ష్మయ్యచారు		300
" రాజయ్య చౌదరిగారు		400
" సుబ్బయ్యగారు		100
పుట్టగుంట అక్కయ్యచౌదరిగారు		200
" రాయప్పగారు		500
" బుచ్చయ్యగారు		200
దేనుకాంతయ్యగారు		100
పండ్లూరి అప్పలచార్యులుగారు		100
కొల్లి సుబ్బయ్యగారు		100
పుట్టగుంట పెదరామయ్యగారు		100
రాఘవయ్యయ్యగారు		200
రఘురామయ్యగారు		100
కోటయ్యగారు		100
శ్రీలక్ష్మీనారాయణస్వామిచారు		200
దీవి రాఘవాచార్యులుగారు		100
ప్రభల వెంకటసుబ్బయ్యగారు		200
కోనేరు పెదసుబ్బయ్యగారు		100
పుట్టగుంట శేషయ్యగారు		100
శిద్దాబత్తుల పుదవీరాఘవయ్యగారు		200
పుట్టగుంట వెంకటకృష్ణయ్యగారు		100
ప్రభల రామస్వామిగారు		300
యార్లగడ్డ భగవంతులయ్యగారు		100
జయవరపు వెంకటేశ్వర్లుగారు		100
కొత్తపల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారు మైనేనివారిపాలెం		400
శ్రీ రామచంద్రమూర్తిగారు		200
బొబ్బా బసవయ్యగారు		100
మైనేని శంకరయ్యగారు		200
రామబ్రహ్మంగారు		300
కొత్తపల్లి తాతయ్యగారికుమార్లు సుబ్బయ్య, యేకాంబయ్యగారు		500
కొత్తపల్లి అప్పయ్యగారు		100
పిన్నంనేని బసవయ్యగారు		100
ఉప్పల బాపయ్య అచ్చయ్య	మోగోట	200
బుచ్చికోటయ్యగారు		200
వెంకట్రామయ్యవగైరా గ్రామస్తులు		200
నల్లూరుపాలెం గ్రామసంఘముపక్షమున మొత్తంగా సమర్పించినది నల్లూరుపాలెం		400
మొత్తంగా సమర్పించినది నల్లూరుపాలెం		400
"అల్లమాడి" గ్రామమొత్తంమీద, శ్రీయంతలు		
బయనా, కోటయ్య	అల్లమాడి.	
యేపూరి, యల్ల మందయ్య	"	
" వెంకట్రాయుడు	"	
" పిచ్చయ్య	"	
పాలాటి కోటయ్యగారు	"	5800
శనగపల్లి నరసింహంసుబ్బారావు	కోనేటిపురం.	1000
లక్ష్మీ నరసయ్య	"	200
గొట్టుముక్కల వెంకటేశ్వర్లు	"	200
" వెంకటచలం	"	200

పానుగంటిరామచంద్రయ్య	"	200
కటకం వెంకటేశ్వర్లు	"	200
" పాపయ్య	"	100
పానుగంటి కోటయ్య	"	200
నారికెట్టిరత్నయ్య	"	200
కొత్తమాను కాంతయ్య	"	200
" లక్ష్మీకాంతయ్య	"	200
" రామకోటయ్య	"	300
అడ్డా రామలింగయ్య	"	100
కుమ్మనూరు లక్ష్మయ్య	"	100
పొకల భావనారావు	"	200
పడవలి పెదమాళ్లు	"	200
" కొండయ్య	"	100
చిలుకోటి రామస్వామి	"	200
మేకలరత్నయ్య	"	200
కస్తూరి పిచ్చయ్య	"	200
శనగపల్లి గురవయ్య	"	200
" మామయ్య	"	100
" లక్ష్మీకాంతం	"	100
కొడాలి బాపవయ్య	"	100
శనగపల్లి సుబ్బయ్య	"	300
పానుగంటి వెంకటేశ్వర్లు	"	100
శనగపల్లి తాతయ్య	"	100
జంపనదానయ్య	"	100
పడవలి గుమ్మారం	"	200
రావు రత్నయ్యగారు	కోనేటిపురం	600
రావు వెంకటప్పయ్యగారు		200
పాలాటిసూరయ్యగారు		1000
ఒక దేశభక్తుడు		400
పెనసనగంటి రత్నయ్యగారు		200
దీవి సీతారామచార్యులుగారు		200
నాడెళ్ల పెదరామయ్య బుచ్చికోటయ్యగారు పేటేరు		200
నాడెళ్ల నాగయ్యగారు		400
" రామకోటయ్యగారు		100
" వెంకట్రామయ్యగారు		040
చెరుమూరి రామకృష్ణయ్యగారు		400
పాతూరి సుబ్బారాయుడుగారు		040
దేవిసేని అప్పయ్యగారు		400
రవరపు చినవెంకటనరసయ్యగారు		1500
రవరపు చినవెంకటనరసయ్యగారి కుమార్తె		
వివాహసమయముందు కట్టినగా		400
వేములపల్లి కృష్ణయ్యగారు		100
" గుండారాయుడుగారు		400
నల్లూరు ఆనందాచార్యులుగారు		400
యార్లగడ్డ పిచ్చయ్యగారు		100
ముమ్మినేని బాపయ్యగారు		100
రవరపు పెదవెంకట్రామయ్యగారు		500
వేములపల్లి బసవయ్యగారు		100
నాడెళ్ల సీతారామయ్యగారు		080
వెనిగళ్ల వెంకటసుబ్బయ్యగారు		
(కుమారుని వివాహకట్నం)		1100
దేవాభిక్తుని రామస్వామిగారు		100
వేములపల్లి లక్ష్మీనారాయణగారు		080
" సుబ్బయ్యగారు		200
రవరపుసుబ్బయ్యగారు		100
ఒక దేశభక్తుడు	తోటపల్లి	1000
కస్తూరి వెంకటసుబ్బారావుగారు		600
" తిరుమలరావుగారు		400
పులిపాకరాయప్పగారు	ధూళిపూడి	200
పాతూరి వెంకటనారాయణగారు		100
పాతూరి రామమూర్తిగారు		100
కొమరాల సుబ్బారాయుడుగారు, ధూళిపూడి		100
పాతూరి లక్ష్మీనారాయణగారు		080
జానపాటి సుబ్బయ్యగారు		100
పాతూరి శేషయ్యగారు		100
నిమ్మగడ్డ వెంకట్రామయ్యగారు		400
బొలికెట్టి భావనారాయణగారు		080
కనిచర్ల కృష్ణయ్యగారు		100
వల్లపాళు శేరయ్యగారు		080
" వీరభద్రయ్యగారు		800
" కోటయ్యగారు		100
ఒక దేశభక్తుడుగారు		200

పల్లపాళు శీతారామస్వామిగారు	400
" సుబ్బారావుగారు	500
తాడికొండ బాపయ్యగారు	100
పాన్నూరు శీతారామస్వామిగారు	200
వర్షూ మాధవరావుగారు	300
పాతూరి సుబ్రహ్మణ్యంగారు	100
బొలికెట్టి సుబ్బారావుగారు	100
యండ్లూరి కృష్ణయ్యగారు	080
బొలికెట్టి రామయ్యగారు	100
" లక్ష్మయ్యగారు	200
కొలిపర వెంకటేశ్వర్లుగారు	100
పాతూరు పెదపున్నయ్యగారు	100
గొడవర్తి వెంకటరత్నంగారు	200
ఒక దేశభక్తుడుగారు	1000
పులిపాక రాఘవయ్యగారు	400
చిల్లరవనూళ్లు	180
నల్లారాధామయ్యగారు పమిడిమర్ల	180
గతా అప్పయ్యగారు	100
పాతూరి నాగయ్యకాశ్రీగారు	100
ఒక దేశభాంధవిగారు	100
దేవతపూడి గ్రామమొత్తంమీద వాగ్దానములుగాక వసూలుకాబడినది	5200
రామాయణం కోటయ్యగారు, కారుమారు	100
గుడి వీరయ్యగారు	100
" రామస్వామిగారు	100
చల్లా వెంకటసుబ్బయ్యగారు	100
" రామశాస్త్రిగారు	200
వల్లె వెంకయ్యగారు	200
ముత్తిసేని సుబ్బయ్యగారు	200
" గోపయ్యగారు	200
" రత్నయ్యగారు	200
పాటిబండ్ల కోటయ్యగారు	100
రామాయణం యానయ్యగారు	100
గవిని వెంకయ్యగారు	100
ముత్తిసేని రామయ్యగారు	100
" చినకోటయ్యగారు	100
" చిన రామస్వామిగారి నాగయ్యగారు	100
మొత్తం 60000	
ఆరువందల రూపాయలుమాత్రము శ్రీ కాశీ నాగేశ్వరరావు తులుగారితో పంపుకొనబడినది.	
మకాం, 22.5.24	మాచిరాజు రామమూర్తి
పం కారుమారు	దేవతాత్మాకా, కాం
	గ్రామసంఘ కార్యదర్శి.
నల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము	
పై సంఘముయొక్క సామాన్య సభ జూలై 1 ది	
ఆదివారము సాయంత్రం 4 గంటలకు నల్లూరులో జిల్లాకాం	
గ్రామ కార్యాలయమున జరుగను. సభ్యులెల్లరు తప్పక దయ	
చేయ ప్రార్థితులు.	
కార్యక్రమములు:—1 రాష్ట్రీయసంఘమునకు సభ్యులు	
ఎన్నుకొనుట, 2 కాంగ్రెసు నిబంధనలు, 3 ప్రచారపుష్కయ	
ము, 4 ఇతరములు.	
మరా:—ఆదివారము ఉదయం 10 గంటలకు జిల్లాకార్య	
నిర్వాహకవర్గమునామహాదే సహావేళముకానున్నారు గాన	
కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు తప్పక హాజరుమన్నార.	
పోతవరపు గోవిందరావు,	
కార్యదర్శి.	
నార్వభాముని పుట్టినదినము	
అక్కడు ధరించవలసినదస్తులు	
క్రీ.పూ. మే 24:—జూను 2.3 తేదీన సాన్యభాముని	
పుట్టినదినము గౌరవార్థము స్వాగతముచ్చుకై, రాజ్యశాంతిని	
కుండించునుండి పంపబడిన ఆహ్వానములతో యూనిఫార్ము	
లుగాని వివిధరంగులుగాని ధరింపబడుట వీలైనచేద్దమనవచ్చును	
కొల్లదువ్వలను ధరించవలెనని యాహ్వాని. బహుశము చేయగా	
మామూలుగా సాయంకాలమున తొడుగుకొను నల్లనికోటును	
100	
మోకాటివరకు పండులూగును దానికిందపట్టు పొకంగులును 10	
గుర్రము చాలునని తెలియజేయుచున్నది. కాని యొకవారునుండియూ	
రాజ్యశాంతినిచ్చిమిదివరకు జరుగు రాచకార్యములందు పూర్తి	
యై కొల్లదువ్వలను ధరించవలెనని వచ్చుచున్నది. ఈప్రక్రమ	
యంగ్లాండులోని శాంతినిగూడవిచారించుచున్నాం. (అ.ప్రె)	

సత్యల మా హాస్యము

మ. గా. శ్రీ. జి. వశంకరంగారు

ఇట్లు వ్రాయుచున్నాను

పల్లెటూరి బలవంతులు తమ ప్రతిష్ఠను బలపరచుకొనుటకు కల్లంగల్లు ముఖ్యమైన సాధనము. దీనితోపాటు అధికారులను విశేషముగ నుట రెండవది. ఇందు మొదటిది బునాది, రెండవది పైకట్టడము. ఈ రెండు సమకూరినపుడు కు గ్రామ సామ్రాజ్యనిర్మాణమునకు శతస్థాపన. ఇది మొదలు మెల్లమెల్లగ యేటేటా కాదంబరి స్వయంవరములకు విజయముచేసి సవతువైన నొక్కొక్క కల్లంగడిని సాధించిన పైల రాష్ట్రవాద్య ప్రయత్నము. ఇందులో వందిమాగధులు భటువర్గము మున్నగు పరివారము లేర్పడి ఆచూకమున చిన్నగ రాజ్యపరిపాలన మారంభమగును. సామంతరాజులు సంతరింతురు. పండితసన్మానమును విట నట గాయకు పక్షి తోషమును దీనరక్షణయు యష్టక్షణమును పిమ్మట యంగములై పొడగట్టును. అధికారుల నశపరచుట సాధనము సప్తయిల్లని చెప్పియుంటినిగా. ఈ పరిస్థితి క్రొత్తదిగాను, పురాతనమైనదే, ఈ సందర్భమున భారతమునందలి ఉద్యోగపర్యము లోని కథాభావ మొకటి చదువరులకు హృద్యమై యుండును. దానిని ముఖించినపుడు ఈ సప్తయిల్ల మాహాత్మ్యము అనూచా నోపసంస్థమని తెలియుట మనుషుడు వింగు కొలుపును.

ఈ కథ యుద్యోగపర్యపు ప్రథమాశ్వాసమున కనబడు చున్నది. పాండవాశ్వాసమునకు పిదప పాండవులు కారవులతో కృష్ణసహాయమును కోరి యిడబాటునకు యత్నించుటయు సందర్భంగమగుటయు పిమ్మట యుద్ధసన్నాహమునకు ఉపక్రమించుటయు ఈ ప్రకరణమునందలి ముఖ్యరంగము. యుద్ధస్థలిని యాచార్యులెంబున “శల్యుడు ప్రీతుడై అతండును పుత్రమిత్ర సమేతముగ నానాసేనాతి సంతలంబుగా గదలి పాండవులను యెడకు నిత్యప్రయాణం బొనర్చు సమయమంబున, తే. ఇంతయును విని కారవాధీశ్వరుండు

దత్తులగు నాప్రజముల దత్తంబు

మద్రాసుని చనియెడుమాద్రమునకు

బుచ్చి యెడ నెడినకుల విభూతి మెరయ.

సీ. ఆరుదారుమేలుక ట్టాయితలైమాడ నొప్పాది తనుపగు చప్పునములు, బరవైచెలువంబు గరగరికయు దియ్య తెలిసిన గలిగిన దీర్ఘ కలును, బొడవైన మువ్వంచ బొలుచునట్లుగ నేను గులకు గుజ్జములకు గుట్టములను, ముందరబంబలైన చందంబు జతుగాభిమతమైన యాసానమండపములు.

ఆ. బియ్యములను నేయు జెరుగును గూరగా

యలును వంటకట్టెయలను గడ్డి

కవణములను బెల్లుగానొడగూర్చి ని

గూడవృత్తి దాను గూడనడిచె

ఉ. ఇవిధంబున విడిదలపయినపు సుపదలు వొంపిరివోపం తనకు సుకట్టిర సుప్రస్తువుల యవైకల్యంబునకు శల్యుండు సుతుష్టాంతరంగుడై నిజపరిజనంబులంజూచి యిట్లు చతురింబుగా మనకు వలయువాని సంపాదించుటకు ప్రవర్తితులైన యుధిరామాత్యులెన్నార. వారలం వోడ్కొనిరండు వారల ప్రసాదాదానంబున కర్కలని పలుకు నవనరంబున నటమున్న పతివెంకంబుల బలుకునేయుచున్న తనవల్ల నునంబు వారితో గలిసి మటుగునడియున్న కారవేశ్వరుండు అమ్మటలు విని యతనికిం బొడవసాపనిదియ సమయంబున సమచిత ప్రకారంబున దచ్చెటింగించుకొని వినయంబున గనిన నతండును సంభ్రమంబునంగాధాలింగనంబు నేసి కనకానంబున నుంచి ఇంతయు నిమృహాత్మ్య దుద్యోగంబుక నయ్యెంకావలయు నని తలంచి విస్మయంబున నీకెయ్యది యిష్టంబుగో మిచ్చెద ననిన గాంధారి నందనుండు పరమానందంబునుం బొంది యిట్లనియె.

క. సర్వ సరస్వతి ప మా

చిత్తవికారము నీరు చిత్తము నియమా

దాత్త్యంబు మెఱుగునాకు న

మాత్తుడవై పూని నడుపు మత్తెన్దంబుక.

అ. తలప బొండవులను ధార్తరాష్ట్రులు నీను

నొక్కరూపభక్తి యుక్తిజాల

నీవు నన్ను మానసియుడుగాగ

ననుగ్రహించి తగ బరిగ్రహింపు.

అనవుడు శల్యుడియ్యకొని యిట్టిదకానే విభేదవృత్తి నానుననులేదు పాండవసమాజము మీరు నొక్కరూప కా

వున నిది లెస్సమాట దగవుం దలపోయగమున్న ప్రీతిగా చిన నిను నెమ్మిగూడుటయు చేయుదు నిట్లులయ్యెభంగులక.

ఉ. దానగోతరే నభిమతంబిది గాకయు గల్గెనేనియుం బూనియెనర్చున్న గురువుగవు డెంతయు బొంగివీపు స మ్మానము నేసి నాటిటు లమాత్యుడవైన పదంబుకంటె మేలై నుతికమ్మకొర్కొయెట్లులారసి చూచిన నొంకుగల్గునే. క. దరహాసముతో మద్రే

శ్వరుడాలింగనము నేసి సందియపడ కి

పరుగుచుని పలికెనాతడు

కరిపురికింజనియె చది వికాసముబొందక.

103

ఈ పట్టికయందు కోడిగుడ్డు గొట్టెపాట్టెండ్లు పూల హారములు పండ్లుబుట్టులు లేకుండుట ఈకాలపుపద్ధతికి మృగ్యమై యుండు నేమో. పాండవోప కారములకు మించునట్టి సోదాయిడ్లు సారాయి సీసాలు ఆధునికాతిభ్యపద్ధతికి వన్నె బెట్టుమండ దుర్యోధనుడు శల్యునికి చేసిన యాపచారములు ఇప్పటివారికి కొదవయనియె తోచునేమో.

జమాబందికనియో కేను విచారణకనియో అజ్ఞాయి పీలకనియో అధికారులు రైలుదిగి కుగ్రామప్రాంత్యములకు బయలుదేరునపుడు కొమ్ము, తప్పెటలు, పచ్చిచీరణములు పుష్ప మాలికలతో దొరగారు భయముదేరుటయు చెట్లనడుమ చల్లని బోట నమర్చియుండు డేరానిడిదియు వై సీసపద్ధతునందలి వివరించినట్టియు అందుకు మించినట్టియు వస్తువయమును మును మున్నుగానే యమృతబజీ యుండటయె దొరకు హృద్యమై యుండదు. అధికారులు వెంటనమ్మ బట్టలొంట్లవారో ఇట్టి యాతిభ్యమును దొరలపరముగా స్వీకరించి తమకొనిన పరిదానమునకు ప్రతిఫలముగ ఆభివ్యమొగిన పల్లెటూరి పెద్ద యొక్క యాద్యార్యమునుగూర్చి కైవారములజేసి ప్రశంసించుటయు సప్తయిల్ల పద్ధతిలోని విశేషవైఖరి ఇంతటితోపాక మృగ యావిహారసన్నాహములకు నమర్చి పల్లెటూరి పెద్దలనువారు దొరలవెనుక గుజ్జములనెక్కి వెడలునపుడు యూరిజనుల తలంపులు ఏమి విధమైయుండును. మారెడి సమాచము లెవరను వారును, ఆయన ఘనుడుగాకున్న ఇంతటి యాతిభ్యమును వీరి నుండి దొర యంగిరంచునాయనవారయ యిట్టి యుపచారముల గైకొన్నపుడు లాంగని ప్రభువు ఎట్టివాడుగా నుండుననువారును అధికారులును పల్లెటూరి బలవంతులైట్లక మైనప్పుడు మాకుగల బాధల నివారించువారింకెవ్వరిని గొణుగుకొనువారును, అగ్నికి గాలి తోడయ్యె ఇకమనకు గతి యొక్కడివనువారును కుగ్రామ సామ్రాజ్యాధికారుల నెదిరించి బ్రదుకువారెవ్వరిని కడవవారును ఈ నాటకరంగమునకు చిత్రమైన పాత్రలు. ఆతిభ్యమొసగుట యందు తప్పలేదు. అట్టి యాతిభ్యమును స్వీకరించి దానినొసగిన వారిని సన్మానించుటయు దోషముకాదు. పల్లెటూళ్ల సంత్రస్తులయెడ ఇట్టి పదర్పన మితరదిక్కులేనితనమునకు పాముకట్టి నీరుజేసి పెంచునట్టగును.

ఉత్కలశివ్యకరణసమాజము - ఖగ్గపురము

విశాఖపట్టణముజిల్లా చీపురుపల్లి దరి బుడుమూరు గ్రామవాసులును, జ్యోతిషశాస్త్రపండితులు నగు శ్రీమాన్ బలివాడ మార్యనారాయణసిద్ధాంతిగారు బ్రహ్మచర్యాశ్రమముతో శ్రీరామకృష్టిని (వాసి శ్రీశ్రీశ్రీ భద్రాచల స్వామిలవారి కర్పించి, తదన్నదాన కాలంబు విమయమై యిప్పటి కనుడెంచ, వై సంఘమువారు తమ సాంభూతిని జూప 17-5-24 తేదీని సాయంకాలము 4-80 గంటలకు శ్రీయంత బి. వెంకట కృష్ణశర్మగారి యాధిపత్యమున సభగావింపబడెను. అందు శ్రీమాన్ సాహిత్యసరస్వతి పండిత డి. యజ్ఞ. శర్మగారిచే ఆయుర్వేద ప్రతికయందు ప్రకటింపబడిన ఉత్కలశివ్యంధ్రకపులదీప్తిములను శ్రీయంత బి. నుదర్పన పాశ్చాత్యగారిచే చదువబడి తమ జాతీయాన్నత్యములకు మిగుల నానందించిరి. బ్రహ్మపురానులైన శ్రీమాన్ అర్జున పాధిగారు సుదరు సిద్ధాంతిగారి జ్యోతిష ప్రావీణ్యతకును, పూర్వపు ఉత్కలశివ్యుల పాండిత్యాన్నత్యములకు మిగుల ప్రశంసించుచు యిప్పటి యరవస్థలను చాల విపులముగా నుత్కలశివ్యపాలోనపవనమొందిరి. ఇదిలకుచున్న గ్రంథరాజములను చాల న్యాయప్రయోగములతో సంగ్రహించుచు పాటుపడుచున్న శ్రీమాన్ పండిత డి. యజ్ఞ, శర్మగారికిని తత్త్వమరములను తావొసంగడి ఆయుర్వేదాంధ్రప్రతికల సంపాదకులను, యీసభవారు ధన్యవాదము లర్పించిరి. పిదప సిద్ధాంతిగారి యుద్యమమునకు పరమేశ్వరుడు తోడ్పడుగాక యని కోరుచు నొకపూలంకముతో కొంత ప్రదర్శనము కానుకగా నొసంగిరి. తుడుడు దైవప్రార్థనలతో సభ ముగింపబడెను.

కార్యదర్శి

మహాత్మ దేశబంధు పండితుల ప్రకటనలు

పత్రికాభిప్రాయములు

లీడరు (అలహాబాదు)

రెండుపత్తుములవారునుగూడ బింకమును వదలరనుట స్పష్టము. స్వరాజ్యపత్తునాయకులు గంభీరముగనే పలికినను గాంధీగారికంటె వీరె ఎక్కువగా దిగజారిరి. వా రింకను పెక్కు పులతో అసహాయోద్యమముని పలుకుచున్నను క్రియలో వారి పద్ధతి దినదినము సహాయముక్రిందనే పరిణమించుచున్నది. తూర్పుభాగమును భావమును మార్చునటులు అనుపేరు వీరికి బాగుగా తెలియున్నది.

పయినీరు (అలహాబాదు)

గాంధీగారినిగూర్చి స్వరాజ్యనాయకు లతివినయమును చూపుచు వ్రాసినను ఆయనసిద్ధాంతమునందు వారి కవిశ్వాసము నానాటికి ప్రలుమన్నదనియు దానిని కప్పిపుచ్చుటకే వారెట్లతివినయమును నటింపిరనియు స్పష్టము కాకమానదు. దాను నెవ్రాగాగార్లు నిజముగా నిరకటమున చిక్కుకొని యున్నారు. సహాయపద్ధతికి లాకొనిపోవు ప్రవాహమున బడి వారను వారి సహచరులును కొట్టుకొనిపోవుచున్నారు గదాయని తలంచినవో జాతికలుగకమానదు.

అమృతబజారువ తిక కలకత్తా

“దేశమునం దన్ని పత్తుములవారును కలసి పనిచేయదగిన విధానము నిర్ణయింపబడకపోవుట చాల శోచనీయము.

పార్వధు (కలకత్తా)

“రెండు పత్తుములవారును తమపద్ధతుల నీటులే స్పష్టముగా తెలిపినందున పరస్పరప్రతిపాదనల కవకాశము కలుగ నేరదు”

సర్వెంటు (కలకత్తా)

కాంగ్రెసును స్వరాజ్యపత్తుమువారికిని గల సంబంధమును నిర్ధారణచేయుట కవసరమసభను జయపరచును.

బెంగాలీ (కలకత్తా)

ఈ ప్రకటనలవలన నభిప్రాయభేదము బాగుగా స్పష్టమగుచున్నది. గాంధీగారి పద్ధతి ననుసరింపదగినో స్వరాజ్యపత్తుమువారి పద్ధతి ననుసరింపదగినో దేశీయులే నిర్ణయింపదగినను.

స్టేట్సుమను (కలకత్తా)

“పర్యవసాన ఫలితములను స్వరాజ్యపత్తుమువారికంటె గాంధీగారే బాగుగాను ర్తించిరి. ఈ అభిప్రాయభేదములు తొలగవరకును నిరంకుశోద్యోగలే పరిపాలనమును సాగించుచుండుట ఉత్తమపద్ధతి”

ఇంగ్లీషుమను (కలకత్తా)

“పద్ధతియందు మాత్రమే గాక సిద్ధాంతమునందే రెండు పత్తుములవారికిని గొప్పముఖ్యమున విభేదము కనబడుచున్నది రెండుపత్తుములవారి పద్ధతియును గూడ నిదివరకే విఫలమైనది.

ఇండియను డెయిలీ మెయిలు (బొంబాయి)

“శాసనసభాప్రవేశవిధానములను కాంగ్రెసుఅధికారుము భగ్నమైన దనుట కెట్టిసంశయమును లేదు.”

టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా (బొంబాయి)

రెండు పత్తుములవారికిని విభేదము క్రమముగా పెరుగుచున్నది. పరస్పరప్రశంసలవలన నది కుదురుజాలను.

వోయసు ఆఫ్ ఇండియా

ఇతర బొంబాయిదేశభాషాపత్రికలు

“రెండుపత్తుముల వారికిని విభేదాంశములకంటె అనుకూలాంశములే హెచ్చుగానున్నవి.” (అ. ప్రె.)

దానుగారు

స్వరాజ్యపత్తుమువారు మామూలుగానే పనిచేసెదరని 24 వ తేదీని జాహూలో దానుగారు నుడివిరి.

నెహ్రూగారు

24 వ తేదీ సాయంకాలము పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, లాలాభాయి శామల్దానుగార్లు జాహూనుండి సిమ్లాకు బయలుదేరి వెళ్లిరి

గాంధీమహాత్ముడు

స్వరాజ్యపత్తు మవారి ప్రకటనకు ప్రత్యుత్తరముగా గాంధీమహాత్ముడు త్వరలో మరియొక ప్రకటనమును చేయునని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

జూ బు లు

గాంధీ తాంబూలము

గుంటూరు జిల్లా పరిషత్ ఆర్డర్లు: వేపపాతకాల పక్షమైన శ్రీమత మారి మార్గం దేశాత్మికముగా రి మారుని వివాహానంతరమున గాంధీ తాంబూలము క్రింద 8.0.0 అ. రి. శ. మె. స. గి

ఇటికాల రామశాస్త్రి,

కార్యదర్శి-గుంటూరు జిల్లా పరిషత్తు

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, బుద్లూరు

ఈదిగువ అంశములను ఆగోచించుటకు శ్రీ ఆంధ్రజాతీ య విద్యాపరిషత్తుయొక్క సమావేశము 1. 6. 24 తేదీ ఆది వారము సాయంత్రము గం. 5. 10 లకు కళాశాల భవనమునం దు జరుగవలసియున్నది. కాన సభ్యులందరు దయచేతు ప్రా ర్థితులు.

(1) పరిషత్తు కార్యదర్శిని యెన్నుకొనుట.

(2) 5.2.22 తేదీని జరిగిన కాన్ఫిలెన్సు సభలోని 6వ తీ ర్మానము ప్రకారం క్రొత్తగా జేరిన యావజ్జీవసభ్యులు వారు కళాశాలలో ప్రవేశించిన తేదీ లగాయకు 15 సంవత్సరముల ని ర్దితకాలములో చేర్చుకొనకుటకు కళాశాల నిబంధన మార్పుట.

(3) పరిషత్తుయొక్క నిబంధనలలో అవసరమైన మార్పు లు చేయుట.

(4) 1.5.1919 నుండి 30.6.1922 వరకు అచ్చు వేసిన కళాశాల రికార్డుల అంగీకరింపుట,

(5) కాన్ఫిలెన్సు మొదలగు యెన్నుకొనుట.

(6) అవసరమింతో చే యితర అంశములు

వేమూరి రామచంద్రారావు.

కార్యదర్శి, పాలక సంఘము అండు కాన్ఫిలెన్సు,

అస్పృశ్యతానివారణముచేసభాతీర్మానములు

గుడివాడయందు స్వామి శ్రద్ధానందుని ఆధ్వర్యమున కనివారణమునాడు గూడిన అస్పృశ్యతానివారణ మహాసభలందు యొకరిందొకరియములు ఆమోదించబడినవి.

1. దేశభక్తుడయినవకై పాటుబడి రెండుసంవత్సరములు చెరసాలబడులెయుండి ఆరోగ్యము కొరవడి శస్త్రచికిత్సలు పొందియు ఈశ్వరానుగ్రహమువలన పూర్ణారోగ్యము ను పొంది చెరసాలియి క్తులై పునరేత సేవయు సామర్థ్యమును గలిగిన శ్రీ గాంధీమహాత్ములకు దీక్షాయారోగ్యములు గలుగ జేయుటకు యీసభవారు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారు. -సభాధిపతి.

ఉపపాదకులు:-గద్దె రంగయ్యనాయుడు.

ఆమోదకుడు:-నెల్లంకి కృష్ణమూర్తి.

బలపర్చినవారు:-కానూరు వెంకటచలపతయ్య గారు,

నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారు

దీనికి త్రిపురనేని రామస్వామి చాదరిగారు సవరణను పుపపాదించిరిగాని సవరణవోడిపోయి తీర్మానము అంగీకరింపబడినది.

2. ఈశ్వరసృష్టిలో సర్వమానవ సృష్ట్యులగు బావులు చెరువులు, బహిరంగమగుమార్గములు, దేవాలయములు మున్నగు వానిని తదితరజాతులతోపాటు అస్పృశ్యులుగ భావింపకు ఆదిమాంధ్రులుకూడ ఉపయోగించుకొనుటకును, ఉన్నతజాతుల మని చెప్పుకొనువారివందరిని అట్టి ఉపయోగమున కట్టి నిర్బంధమును కలిగింపక సానుభూతి సహాయములు జూపుచు సాధ్యమయినంతవరకు తోడ్పడగలరులు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. -సభాధిపతి

3. హిందూసంఘములోనుండి అన్యమతములను స్వీకరించినవారు, బుద్ధి పూర్వకముగ తిరిగి స్వమతమును స్వీకరించుటకు అంగీకారమును చెప్పవారును తిరిగి చేర్చుకొనుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

1. వాటి కృష్ణారావుగారు.

2. వి. రామదాసు పంతులుగారు.

4. నిమ్మజాత్యభ్యుదయమునందును అస్పృశ్యతాపాప నివారణమునందును ఆర్యసమాజము చిరకాలమునుండి ఘనముగ సేవ జేయుచున్నందులకు ఆంధ్రులు తమ కృతజ్ఞత తెల్పుచు ఆభినందించుచున్నారు.

కా. నాగేశ్వరరావుగారు.

వె. కృష్ణమూర్తిగారు.

చె. రామదాసుపంతులుగారు.

ఆంధ్రసారస్వతమహాసభ-కొత్తూరు

స్వస్తిశ్రీ రక్తాక్షిసంవత్సర వైశాఖ బ 10, 11, 12 లు

(1924 సం. మేము 28, 29, 30 తేదీలు) ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యా పీఠమందిరములలో ఆంధ్రసారస్వతమహాసభ సప్తమసమావేశము జరుగును గాన భాషాభిమానులగు సహృద్భుతులతో దయచేసి సభాకార్యముల జయప్రదముగా నెరవేర్చు తోడ్పడ గోరుచున్నాము.

శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగా రగ్రాసనాధిపతిగా నుండురు.

కురుగంటి సీతారామయ్య,

కార్యదర్శి, సమావసంఘము.

రక్తాక్షి సంవత్సర చైత్ర కు 9 శోబన ప్రారంభమై జరుగుచున్న సప్తపాహుళ్యాద్యక శ్రీరామ సామ్రాజ్యపట్టాభిషేక మహోత్సవము యీ సభాదివసములలోకూడ జరుగుచుండును గాన భాషాసేవతోడు శ్రీరామ కైంకర్యముకూడ లభింపగలదని విన్నవించుచున్నాము. శ్రీరామచంద్రమూర్తియే సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు.

కార్యక్రమము

మేము 28 వ తేదీ సాయంత్రము:-2.30 గంటలకు సరస్వతీప్రార్థన. 2.45 గంటలకు స్వాగతోపన్యాసము, రామ సేవకుడు. 3.30 గంటలకు అధ్యక్షులతోపన్యాసము. శ్రీయుత కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు.

మేము 29 వ తేదీ:-ఉదయము 7 గంటలకు ఉపన్యాసములు. శ్రీయుత చిలుమూరి నారాయణరావుగారు, శ్రీసాధ కామేశ్వరరావుగారు, మేడేపల్లి వెంకటకృపణాచార్యులుగారు, ఆంధ్రవ్యాకరణ రచనావిషయకచర్చ. సాయం కాలము ఉపన్యాసములు. నడకుడుటి పీరాజుగారు, ఆంధ్ర రత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు, శతావధాని వేలూరి శివరామకృష్ణిగారు.

మేము 30 వ తేదీ:-ఉదయము తీర్మానములు. సాయంత్రము ఉపన్యాసములు. శ్రీయుత ఆచంట వెంకట రాయసాంఖ్యాయశర్మగారు, గా. వారిసోత్తేరురావుగారు, జనమంచి వెంకట్రామయ్యగారు.

భారతశ్రీవిద్యాలయము-మహానీయులరాక

సోదరీమణులారా! విద్యాలయము స్థాపించి రెండునెలలకై నున్నది. ప్రస్తుతము పదునడుశ్రీలు హిందీ నభ్యసించుచున్నార. త్వరలో మతికొందరు జేరగలరని నమ్ముచున్నాము. ఈనెల 16 తేదీ ప్రవేశ మెత్తలాలనెహ్రూగారి సర్వపత్నిగారు విద్యాలయమును చూచి చాలాసంతోషించి చక్కని ఉపదేశ మొసగిరి. వారికి హిందీలో స్వాగత మొసగబడెను. ఈమారు ఏడుగురుశ్రీలు విశ్వేష్ హిందీ దర్శించి యానందించిరి. గత సురువారం అనగా 22.5-24 శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామిగారు వేంచేసి మమ్మును విద్యాలయమును ధన్యులజేసిరి. హిందీలోను తెనుగులోను స్వాగతప్రసము లొసగబడెను. అల్పసత్కారానంతరము వారు మతియొకసభకు ఆతిథిప్రముగా పోవలసి యున్నందున కొద్ది ఉపదేశము లొసగి ఆశీర్వదించిరి. వారి ఆశీర్వచనములచే విద్యాలయము శీఘ్ర మభివృద్ధి కాగలదని నమ్ముచున్నాము. వారు నెలవిచ్చిన దేవునగా తాము విద్యా లయమును విద్యాధి సులభమచి చాలా సంతోషించితి మనియు ప్రతిశ్రీయు ముఖ్యముగా హిందీనభ్యసించవలెననియు శ్రీలు అభివృద్ధికి రానంతకాలము దేశముగాని, సంఘముగాని గృహములుగాని సుఖసౌతికి రావనియు గాన శ్రీ లెల్లరు తప్పక మాతృభాషయందును హిందీలోను చక్కనిపాండిత్య మలవరచు కొనవలెననియు వారు ఇతరులకును నిమ్మజాతులకును ఉచితవిద్య గలపి ఉన్నతస్థితికి దెచ్చువరకు దేశము బాగుపడవనియు నెల విచ్చి తాము నవంబరునెలలో మదరాసుకు వచ్చునపుడు తప్పక విద్యాలయమునకు వేంచేయుదుమనియు ఇంతలోపల ఈవిద్యా లయము ఎక్కువ అభివృద్ధి నొందియుండ చూడ గోరుచున్నా మనియు నెలవిచ్చిరి ఇటువంటి మహానీయులను విద్యాలయ మనకు ఆహ్వానించి మమ్ము ప్రోత్సహించి బహుశ్రద్ధతోను, ప్రేమతోను హిందీగ్రంథమును పండిత హృదీకేత శర్మగారికి సానందవశత మర్పించుచున్నాము. వారిబోధన లెంతయు సులభముగానుండి ఎంతమందమతియైనను గ్రహించులాగున బోధించుచున్నారు.

నా సోదరీలోకమునకు నావిజ్ఞప్తి ఏమనగా, మదరాసులో ఎన్ని శ్రీలాలాశాలలు, సభలు, క్లబ్బులు వున్నను ఇం

కను చాలవనియే నా అభిప్రాయము. ప్రతిశ్రీగ్రామము ఒక్కొక్క శ్రీ ఉచితవిద్యాలయము లేర్పించి బాలికలకును విద్యాభిలాషిణులగు శ్రీలకును విద్యావతులగుశ్రీలు వారివారి విరామ కాలములో విద్య గలపునెడల,నశించియుండు మన మత,సర్వ, సీతి, భక్తిమార్గములు తిరుగా మంచినీతికి వచ్చి ప్రస్తుతసంఘ దురాచారములు అనవసరభుక్తులు మటుంబడుములు తీరుననియే నా దృఢవిశ్వాసము. ప్రస్తుతస్థితిలో ఎన్నివిధములనో శ్రీలు ఆభివృద్ధికిరావలసియున్నది. కాన ప్రతివిద్యానతి యగు శ్రీయు తనచేతనైనంతవిద్య తనసోదరీమణులకు ఉచితముగా నేర్పి తాము ఇతరులపట్ల నేర్పుకొనవలయును. అటువంటికాల మెప్పుడు వచ్చునాయని ఎదురుచూచుచున్నాను.

మదరాసు, 28.5.24. చెంగల్వ రుక్మిణమ్మ.

మద్యపానంబునకు సాహాయ్యంబొనరించుట

అధర్మంబుయొక్క పరిణామము

ప్రభుత్వమువారు నగరపుత్రులను అవమానించుట మల్లయుగారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

మద్రాసు గవర్నరు మెంటువారు మద్యపానభవనంబులను తీసివేయుటకుగాను, కార్పొరేషన్ మొదలుబయ్యెక్క ఇష్టము నుల్లంఘించుట, అసాధారణంబని విశదంబుగ తెలియజచ్చుచున్నది. ఈమద్యపానభవనంబులు దట్టించినజనసంఖ్య వనించు ప్రదేశంబులందును, గౌరవపాత్రులు వనించు జనప్రదేశంబు నందును స్థాపింపబడియున్నవి.

బొంబాయి, కలకత్తాపురంబులందు మద్యపానభవనంబుల నిర్మించుటకుగాను లైసెన్సియ్యుట కార్పొరేషన్ వారివశంబు. మద్రాసునందుమాత్రమేఈమార్కు గవర్నరు మెంటువారి కార్పొరేషన్వారు స్వాధీనముచేసి తాము ఇతరులయొక్క కారణము నకు పాత్రులై యున్నారు. ఆబ్జార్టిడిపార్టుమెంటువారు జనులయొక్క మతంబు నుల్లంఘించి తమకేష్టమైన వోటుల యందు ఈభవనములను స్థాపించుటకు ప్రయత్నించుచున్నాను. ప్రజానమతి, ఈభవనంబులు జనసంఖ్య మెండుగనున్న ప్రదేశములయందు స్థాపింపబడుటకు, వ్యతిరేకంబై యున్నప్పటికిని, లేకమాత్రంబు గవనింపక,తమయిష్టప్రకారము ప్రవర్తించుటకు సిద్ధంబై యుండుటయది విస్మితంబై తోచుచున్నదిగా!

నేను నిన్నటిదినము చెప్పిన ప్రకారము, మూడుడుకాణములు నయనప్పనాయకుఁబిధి ఆరంభమునందున్నది. ఈబ్లాక్కున కీటులైపు ఒకమహమ్మదీయకాఫీక్లబ్బు స్థాపింపబడియున్నది. ఈక్లబ్బుప్రక్కను, అన్న దానసహాయముకూడ ఉన్నది. అక్కడ సోమరి మున్నగు పతితులు, కుష్టులు, కొన్ని సమయములందు ఇగంబరులై కాలవ్యతితంబు చేయుచున్నారు. అక్కడ ఎట్టి యప్పనాయకుగారిబాలరపాతకాల యున్నది. ఈమద్యపాన భవనంబులందు సింగపూరునుండి కొలంబో, కలకత్తా, గోవా, ఫట్టణములందుండి నావికులు మద్యపానంబును సేవించి తమ త్రోవను పోవుచున్నారు. మరికొందరు గాథాంధకారసమయ మందు, నిశాచరులై జనులకు ఉపద్రవము కలిగింపజేయుచున్నారు. ఇంతమట్టుకు వీటిని ఖచ్చలమునందుండి ఎత్తివేయుటకు, ఏపాటిప్రయత్నము ఒనరింపబడలేదు. కార్పొరేషన్ ఈసంగతి యందు ప్రవేశించుట మాకు, సర్వస్వాధీనంబు ఆబ్జార్టిడిపార్టుమెంటువారికి ఒసంగియున్నది.

కొలంబోయందు, ఈపాటిభవనములను తేజువకుమందు ఒకవార్తనందు వనించుజనులకు, మెట్టమెట్టలెక్కి, పిదప జనులయొక్క సహానుభవతనుసరించి చిరీ వోటులు పర్సెంటులకు పైబడినవో, మద్యభవనంబులను స్థాపించుదురు.

మనము చేయునటువంటి ముఖ్యకర్తవ్య మెద్యునిన, లైసెన్సు హెల్తుడిపార్టుమెంటువారి వద్దనుండి ఎత్తవలయును. రెండవది: ఇచ్చిగంబైన లై సెన్సులు ఆపానుకరంబైన వ్యాపారముల చట్టకలములక్రిందట ఎత్తునటుల చేయవలయును. ఇట్లు చేసినట్లయిన కొన్ని సానిటరీచట్టముల ననుసరించి ప్రవర్తించుట కావశ్యకరంబగుచున్నది. సానిటరీలాటినులు, సిద్ధపరువలసి యుండును. "టూడీ" యకేతబ్బము ఆపాయకరమైన వ్యాపారములకైవచ్చునందు లేదు. అ యి లై సెన్సిట్టు ఆనే శబ్దముమాత్రమున్నది. కనుక 'టూడీ' మొదలగు మద్యపానముల 'సిగిట్టు' యనే శబ్దమందుచేర్పవచ్చును. అయితేఈవద్ధి ప్రకారము రెండు మార్కులై సెన్సు ఎత్తవలసియుండును. రెండుమార్కుల ఎత్తు యందు ఏపాటి అభ్యంతరముండుట అసంభవము. ఇది కేమిట్టు మావులయొక్క లై సెన్సు సిద్ధము ప్రకార మున్నది.

బెజవాడ

(స్వీయలేఖ)

కృష్ణా స్నాన ఘట్టము

మే 24-వ తేదీనాడు స్నానము చేయుటకు వేలొలదియంత్రములు ఇచ్చిరి. ఈవట్టవాస్తవ్యులు కూడ నిత్యము వేలొలది బతులు పశుశ్రమమున స్నానమాడెదరు. అయితే స్నానముచేయుటకు సరియైన శేపులేని కొంతమూత్రము ఎల్లతరువాత అనుభవకవేద్యమే. కృష్ణకు అవకట్టకట్టి ఎక్కువమూగాని భూమిని వ్యవసాయము చేయుటకుమాత్రమే ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుదురు గాని హిందూయంత్రముల శాస్త్రమునకై సదుపాయములను చూచువా రెవరు? ఇదివరలో నున్న ఇబ్బందితోడూగ ఈసంవత్సరము స్నానఘట్టమువద్ద నున్న అడ్డగోడను ఎత్తుచేయ వారంభించిరి. ఇందులకు ప్రాణసప్తముమాడ కలుగుననెడి భయముతో మా పురపాలకసంఘము గెండువేలరూపాయల నొసంగి స్నానఘట్టమువద్ద డి. పి. డబ్ల్యు వారిచే యంత్రముల శాస్త్రార్థమై మెట్లను కట్టించుచు వ్యూరని వ్రాయుటకు సంతకముచున్నది.

రైలు గేట్లు

ప్రార బెజవాడకు, నూతనముగ పెరిగిన పేటలనుబట్టి గారైలుదారి గలదు. ఈరైలుమార్గమును దాటుటకు పూర్వము చూడు గేట్లు ఉండెడివి. ఇందులో రెండుగేట్లను రైల్వేవారు మూసివేసినారు. మాడనగేట్లు విశేషముగ మూయబడియుండును. మాడుగేట్లు ద్వారాపోయెడు బండ్లు, మనుష్యులు ఒకే దారిని పోవలసినందునను, విశేషకాలము ఈగేట్లు మూయబడియుండుటచేతను చాల ఇబ్బంది కలుగుచున్నది. గేట్లను మూయుటలో తప్పితివేదక ఇప్పుడు రోడ్డుగుండు మూసివేయుటకై రైల్వేవారు యత్నించుచున్నారు. ఈమధ్య ఒక రోడ్డుకు గేట్లుపెట్టి తాళమువేయగా, మ్యూనిసిపాలిటీ వారు దానిని తీసివేయించినారు. ఇప్పుడు మరియొకరోడ్డును మ్యూనిసిపాలిటీ వారు మరమ్మత్తు చేయించుచుండగా ఆరోడ్డు తమచేయియు, దానిపై మ్యూనిసిపాలిటీకి హక్కులేదనియు, రైల్వేవారు నోటీసునిచ్చినారు. 20 వ తేదీని జరిగిన మ్యూనిసిపల్ మీటింగులో ఈ విషయమై కాన్సిలువారు ఆలోచించి రోడ్డును తక్షణమే మరమ్మత్తు చేయించుటకు తమ హక్కుకై అవసరమైనవో కొద్దులో పోరాడుటకు తీర్మానించిరి. గేట్లను మూసినందుకును, అందుకుగాను నంతైన కట్టినందుకుగాను రైల్వేవారిపై కాన్సిలువారు వ్యాజ్యము జరుపుదురని కోరుచున్నాము.

శ్రీ వైద్యరత్న యోగింద్రనాథసేకగారు

సింహళమునుండి కలకత్తాకు వెళ్లుచు 21 వ తేదీని పీరు బెజవాడలో నోకదినముండిరి. వీరిని ప్రేమకావద్ద శ్రీ ఆయుర్వేదభూషణ నోరీతామశాస్త్రిలుగారు కలిసికొని తమ ఇంటికి గొంపోయి ఆతిథ్యమొసంగిరి. సాయంత్రమున శ్రీ వెంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాలపక్షమున రామశాస్త్రిలుగారు వీరికి అభినందనపత్ర మొసంగిరి. అటుపిమ్మట సేకగారు రామమోహన త్రైవిది, డిప్యూటీలను దర్శించిరి.

శ్రీ శానందస్వామిలవారు

శ్రీస్వామిలవారు నిన్న ఉదయము బండిలో మద్రాసు నుండి ఇచ్చటికి వచ్చియుండిరి. వీరిని ప్రేమకావద్ద కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులకలిసికొని శ్రీయుత ఆయుర్వేద కళాశేఖరరావు పంతులుగారి మేడకు గొంపోయి అచట విడిది ఏర్పాటుచేసిరి. స్వామిలవారిలో వారిశిష్యులగాక శ్రీయుత సి. వి. రంగము శ్రేష్ఠిగారు కూడ వచ్చిరి. నిన్న సాయంత్రముబండిలో వేశ భక్త కొండ వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు వచ్చి స్వామిలవారిని కలిసికొనిరి.

సాయంత్రము గాంధీమైదానములో బహిరంగసభ జరిగినది. మ.రా.రా వేసువరపు రామదాసు పంతులుగారు గ్రామసాధిపత్యము వహించిరి. స్వామిలవారు హిందూసంఘము డిగ్రీయందున్నవనియు, ఇందులకుగౌరవములను తెలిసికొని తగిన ఉపాయమును చేయనివత్తుమన హిందూసంఘస్థితి మరింత హీనముననియు చెప్పిరి. హిందువుల బలహీనత, వీరి బీదతనము, వీరిలో బాల్యవివాహములు, బలవంతవైద్యవ్యయ, అనేక కాళాభేదములు, ఇతరదుశ్చరములలో చేరుట మున్నగునవి కారణములనియు, హిందూసంఘమును నానాటికి క్షీణదశకు తేల్చుచున్న ఈకారణములను పోద్రోలి, సంఘోద్ధరణకై పాటు పడవలసియున్నదనియు, హిందూసంఘము బలవంతముగనున్న గాని, మహమ్మదీయసంఘముతో సమానప్రతిభత్వంలో నున్నది

మొనర్చుట కవకాశముండవలసియు, ఇందుచే హిందూమత స్థులెల్లరు ఒక్కసంఘముగచేరి తమపురోభివృద్ధికై పాదుబడవలయుననియు చెప్పిరి. ఈ సదుద్దేశముతోనే హిందూమహాసభ స్థాపించుట ననియు, ఈ సభోద్దేశములు చేపనతో కాంగ్రెసుతీర్మానమున కనుకూలముగ నున్నవనియు, తనకార్యక్రమమునుచక్కగ నెరవేర్చగలిగినేని హిందూసంఘము మహమ్మదీయసంఘము కలిసి వికమత్వముతో కృషిచే స్వరాజ్యమును సంపాదించవచ్చు ననియు చెప్పిరి. స్వామిలవారు ఇంగ్లీషులో నువన్మనించుచుండిరి. తెలుగులో తర్జుమా చేయబడుచుండెను. ఇంగ్లీషు, తెలుగు చక్కగ నర్థము చేసికొనవాలని కొందరు మహమ్మదీయలకు స్వామిలవారి ఉపన్యాసము రుచింపదయ్యెను. అందుచే కొందరు మహమ్మదీయులు ఉపన్యాసమున కాటంకములు కలిగింప మొదలిడిరి. ఎట్టకేలకు దేశభక్తగారు వారిని శాంతింపజేయగలిగిరి. తర్వాత స్వామిలవారు హిందీలో మాట్లాడిరి. అంతయు శాంతముగ నుండెను. ఇంతలో బ్రహ్మశ్రీ వీరభద్రపాకయాజుగారు లేచిరి. వీరు శ్రుతిధర్మసంబంధిని పత్రికాధిపతులు. స్వామిలవారు చెప్పినది అశాస్త్రీయమనియు, దానిని తాము ఖండించెదమనియు, అవకాశ మొసంగుదనియు అడుగకొచ్చిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారి కోరికపై వీరు తమవట్టును వదలిరి. ఒకప్పుడు గలభా జరుగుననెడిభయము కలిగినను, మొత్తముపొడ సభ శాంతముగ జరిగినది.

అభిప్రాయభేదము లున్నప్పడు, చక్కగ వినుట ధర్మమనియు, అట్లు వివక ఆటంకపెట్టుట సరిమైనవార్గము కాదనియు అగ్రాసనాధిపతిగారు చెప్పిరి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

మే నెల 26-వ తేది సోమవారము

(1) ధాన్యములు			
దనియాల రూ 1-1	రు 87-0-0	మొదలు 45-0-0	కలకు
లియ్యము బస్తా		మొదలు, వరకు	
మను రెవాల్సి	రు 48	గలవి	రు 18-0-0 14-0-0
నెల్లూరి	రు 16-8-0		17-0-0
దిల్లి	రు 16-8-0		17-0-0
రాగులు రూ. 164	బస్తా 1-1		రు 8-12-0 9-0-0
నవ్వులు			రు 24-0-0 26-0-0
(2) వస్త్ర ధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-1	రు 205	రు 12-0-0	రు 18-4-0
నెనగలు	రు 9-8-0		10-4-0
నెనలు	రు 10-12-0		11-4-0
మినుములు	రు 12-9-0		18-12-0
ఉలనలు ర 164			రు 7-8-0 8-4-0
(3) నూనె వస్తువులు			
నవ్వులు నూనె రూ 1-1		రు 155-0-0	170-0-0
నెయ్యి నూ 1-1		రు 14-0-0	26-0-0
కొండాపుం శేరునెనెపప్పురూ 1-1		రు 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము		రు 55-0-0	58-0-0
శేరునెనెగనూనె గానుగ రూ 1-1	రు 148	మిషకనూనె 188	
అనుదము నూనె రూ 1-1		రు 162-0-0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపనుపు రూ 1-1		రు 200-0-0	
మారపనుపు		రు 160-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి) రూ 1-1		రు 70-0-0	98-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు వీలిమందు మునుగు 1-1	రు 45,	50	
కాళనానీ పాయకట్టు		రు 60,	70
బెల్లము రూ 1-1		రు 85-0-0	90-0-0
చింతపండు రూ 1-1		రు 26-0-0	42-0-0
(5) ఇనుము			
వట్టలు రఖం రూ 1-1		రు 82-0-0	84-0-0
చదరం		రు 82-0-0	86-0-0
రవుండు		రు 81-0-0	87-0-0
(6) లోహములు			
వెండి 100 రులంకు		రు 78-0-0	80 0-0
బంగారము, రులము 1-1		రు 25-6-0	27-8-0
నవరస 1-1			16-4 8
ఇరడి రూ 1-1		రు 295-0-0	800-0 0
రాగి డిటా		రు 850-0-0	855-0-0
అస్కా చక్రం రూ 1-1		రు 48-8-0	49-0-0
(7) రంగులు చిల్లరైను			
అవ్వకప్పుడు 20 డిగ్రీలు		రు 95-0-0	
కొట్టి కప్పుడు డిటా		డిటా	
సింహం డిటా			92-0-0
4 గుర్రం డిటా		రు 88-0-0	

ఆంధ్ర గౌరవ ఘట్టము

ఆర్యులారా మనసంఘమునకు గలిగిన దుష్ఠిని గురించి నీవు మన మతమును గురించినీ, మనసంఘాభివృద్ధినిగురించినీ, మన బాలబాలికలవిద్యనుగురించినీ మహాకావ్యశ్రీ పిల్లలపత్రిక ఆంధ్రవేదములపంతులు బి.వి.ఎస్.యల్.సి. గారి ఆధిపత్యము క్రింద గుంటూరుజిల్లా కలెక్ట్రేలో డి 26-24 తారీఖున సభజరుపుటకు నీక్రిందిమొబ్దు నిశ్చయించినారు గాన గౌరవసంఘమువారిందరున్నూ, తదితరదలభిమానులును దయచేసి సభను నెరవేర్చు బ్రార్థితులు. (మొబ్దు) :— 1. మేకా మత్స్యంగారు 2. మోర్ల రత్నయ్యగారు 3. కేవల పానకాలుగారు 4. మట్టారామస్వామిగారు 5. యేమిసేని వాగ్మ్యాగారు 6. యుగ్మగడ్డ రామస్వామిగారు 7. పడమట కోటయ్యగారు 8. పడమట ఆంజనేయులుగారు.

- (సం) అల్లూరి వెంకటస్వామి, కార్యదర్శి.
- (సం) చిరీవేళ్ల కోటయ్య, సహాయకార్యదర్శి.

జ్ఞానచంద్రికామండలి బెజవాడ

దేశోపయోజకమయిన గ్రంథములు!

త్యరవడి చందాదారులుగ చేరుడు!!

నెం 81 రు లక్ష్మీరాజువాస్తాసాలి— కీర్తిశేఖ లగు కొమరాజు లక్ష్మీరావుగారు రచించిన వాఙ్మయము, ఇతిహాసము, శాస్త్రములు పరికోధనలు మొదలగువానిమీద అమూల్యమగు వ్యాసములు.

చందాదారులకు రెం 2-0-0 ఇతరులకు 2-8-0

నెం 82 రు శ్రీమద్విశ్వకర్మ విజయము :— గ్రంథకర్త అయ్యదేశిక కాశేఖరరావుగారు, యూరపుఖండమున ప్రుప్రథమమున ప్రాన్యదేశప్రజలు రాజకీయ సాంఘిక నిరంకుశత్వమును కూలద్రోసి ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును స్థాపించుకొనిన చరిత్రము. యూరపుచరిత్రము కూడ సంగ్రహముగ తెలియును పత్రికలను, ముద్రాధ దేశభిమానము మెచ్చుకొనినారు. వెల చందాదారులకు 1-4-0 ఇతరులకు 1-8-0

రాబోవు గ్రంథములు:— (1) దచ్చి ప్రజాస్వామ్యము గ్రంథకర్త శేఖరకర్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు కడలూరుచెఱసాలలో వ్రాసినది. (2) అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు — అయ్యదేశిక కాశేఖరరావుగారు (3) ప్రతాపరుద్రమదేవి—చరిత్రాత్మక నవల— మహాకవి కాళ్ల కూరి నారాయణరావుగారు మొదలగునవి:—

చందాదారులకు పుస్తకము వి. పి. గా పంపబడును, పోస్టుఖర్చులు చందాదారులే భరింపవలెను.

బహుమతి:— అయిదుగురు చందాదారులను కేర్పినవారికి శ్రేంచి స్వాతంత్ర్యవిజయము గా రు 1-4-0 కప్పుకుల మం యేగ్రంథముగాని బహుమతి యివ్వబడును. 1924 జూన్ మాసంతముకరకే ఈవిధమునము యివ్వబడును.

నైజాంరాష్ట్రవాసులు, ఆంధ్రకంపెనీ మేనేజరు 178, రెసిడెన్సీ బజారు హైదరాబాదు, (డక్కన్)కు వ్రాయవలెను.

అన్యదేశిక కాశేఖరరావు, మేనేజరు.

సుఖభోగి తైలము

డచ్చి 1-కి రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుడవను, కొత్తుల పుడవను ఈతైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుడ్లు మానును. లోపలికి మాత్రము తివలయును. అన్ని గాయములను ముప్పును కాన సామాన్యమైన గాయములను వాడవచ్చును.

తామర తైలము

డచ్చి 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోపలములోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులకొని భేముల ట్టితామరలోను రెండు మూడు భేదములుగలవు.

కాన, తామరతీట, ఏనుగెజ్జి మొదలగునవి గల రందరు ఈతైలము ఒకసారివాడి చూడగలెము దీనిని రాచిననుండును. చర్మము నలుపెక్కిదు, పుండుపడదు, వెల్వలము. ఫలభుధికుము.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బాంబాయి.

అ. భా. ఖద్దరుబోర్డు

విజయవాడ, మార్చి 24 వరకు

6.12.23 నుండి 31 మార్చి, 24 వరకు

జమ:—

(పారంభ నిలువ: ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు మాత్రమే)

రూ	
యూనియన్ బ్యాంకులో	1,55,510.0.0
సెంట్రల్ బ్యాంకులో	100000.0.0
పంజాబ్ బ్యాంకులో	100,000.0.0
కరెంటు ఎక్స్చేంజీలో సెంట్రల్ బ్యాంకు	43,958.0.0
పంజాబ్ బ్యాంకు	39,758.10.7
బాచరాజు జమకొలలు	301.15.8
ప్రత్యేకించబడిన నిధి	12,001.0.0
వడ్డీ	11,402.4.5
బ్రోకరేజీ	222.14.0
వసూలుకాబడిన అడ్వాన్సులు	20,202.14.2
మొత్తం	94,000.0.0

మొత్తం 5,77,857.11.1

ఖర్చులు:—

ఆంధ్ర కాదీసంఘమువారికి బుణము	1,000.0.0
తమిళనాడు	50,000.0.0
మహారాష్ట్ర బోర్డుకు గ్రాంటు	1001.0.0
కేంద్రకార్యాలయమునందు ఖర్చులు, వేతనములు	249.0.0
తపాలఖర్చు	84.2.0
ఇతరవ్యయము	307.7.8
కర్నూలు నిర్మాణకార్యాలయము	2877.1.0
ప్రయాణపుఖర్చులు	966.15.8
డెడస్టాకు కొనుటకు	189.0.0
ఏనుగులు, విక్రయించుటకు	1571.0.2
ఖద్దరుసర్వీసు	46.1.0

అడ్వాన్సులు:—

కేబిఆర్ కమిటీ (పాల్గొంటు)	960.0.0
వ్యాపారకాఫీకు	1096.6.6
ప్రకటనకాఫీకు	8618.6.9
ఇతరవ్యయము	748.12.6

అంతర్ నిలువ:—

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు- యూనియన్ బ్యాంకులో	158,400.0.0
సెంట్రల్ బ్యాంకులో	101994.8.2
పంజాబ్ బ్యాంకు	100000.0.0

కరెంటు అకౌంట్:—

పంజాబ్ బ్యాంకులో	31,417.0.10
సెంట్రల్ బ్యాంకులో	42,757.5.8
బాచరాజు జమనలాలువద్ద	65,210.9.11
బరోడా బ్యాంకులో	3752.18.6
నగదు	115.6.0

మొత్తం 5,77,857.11.1

మార్చి 31 వ తేదీనాటి నిలువలెక్క-జాబితా

అదాయము:—

నిలువ మొత్తము:— క్రింద లేకు నిలువలెక్క జాబితా ప్రకారము సాధారణపు నిధి	రూ 11,89,502.15.7
ప్రత్యేకించబడిన నిధి	45,459.14.11
మొత్తం వచ్చినది. ప్రత్యేకించబడిన మొత్తం	12,01.0.0
నిర్మాణకార్యాలయము రాబట్టిన బుణము	10,000.0.0
వడ్డీ	11,402.4.5
బ్రోకరేజీ	222.14.0

మొత్తం 12,68,589.0.11

వ్యయము:—

అడ్వాన్సులు	రూ
ఏనుగులు, విక్రయించుటకు	11,088.14.10
వ్యాపారకాఫీకు	1096.6.6
ప్రకటనకాఫీకు	8618.6.9
కేబిఆర్ కమిటీ	960.0.0
ఇతరవ్యయములు	1262.9.9

ఖర్చులు:	
వ్యాపారకాఫీకు కాలనిర్మించుటకు	1878.5.0
నిర్మాణకాఫీ	2877.1.0
ప్రయాణములు తరచివరుల వ్యయము	966.15.8
విక్రయమునకు ఏనుగులు అయినవ్యయము	1571.0.2
అ. భా. ఖద్దరు సర్వీసు	46.1.0
కేంద్రకార్యాలయము ఖర్చు	640.9.8

బుణములు:

1922 సం॥ లో యిచ్చినవి సింధురాష్ట్రమునకు	20,000.0.0
ఉత్పాద	50000.0.0
ఆంధ్ర	10,000.0.0
1923 సం॥ లో యిచ్చినవి సింధు	5000.0.0
ఉత్పాద	10000.0.0
ఆంధ్ర	50,000.0.0
కర్నాటక	50,000.0.0
అస్సాము	10,000.0.0
కేరళ	15,000.0.0
గుజరాతు	4,00,000.0.0
బీహారు	6000.0.0

ప్రత్యేకించబడిన నిధి నుండి 1923 సం॥ యిచ్చినవి.

తెంగాలు భాదీబోర్డునకు	15000.0.0
క్రిమిటి గంగాబాయిగారికి (సబర్బరీ ఆశ్రమము ద్వారా)	5000.0.0
నిర్మాణకాఫీకు	10,000.0.0
వార్షిక సర్వేక్షణకమిటీనకు	5000.0.0
సకాలి తాళిలునకు (కమిటీ ద్వారా)	5000.0.0
1924 సం॥ యిచ్చినవి ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు	10,000.0.0
తమిళ రాష్ట్రము	50,000.0.0
మహారాష్ట్రమునకు గ్రాంటు	1001.0.0
నిలువసరకు	6,989.4.9

పెట్టుబడి

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు యూనియన్ బ్యాంకులో	1,58,400.0.0
సెంట్రల్ బ్యాంకు	1,01,994.8.2
పంజాబ్ బ్యాంకు	1,00,000.0.0
కరెంటు అకౌంట్ లో పంజాబ్ బ్యాంకునందు	31,417.0.10
సెంట్రల్ బ్యాంకునందు	42,757.5.8
బాచరాజు జమనలాలువద్ద	65,210.9.11
బరోడా బ్యాంకులో	3,752.18.6
దగ్గరనున్న నగదు	115.6.0

మొత్తం 12,68,589.0.11

కేంద్రకార్యాలయ బ్యాంకు

కార్యదర్శి, అ. భా. ఖద్దరుబోర్డు

వై.ఆర్.ఎం. అ. భా. ఖద్దరుబోర్డు ఆఫీసులో సి. హెచ్. సోపరివల్లాగారిచే తరచిచేయబడి సరిగా నున్నట్లు ప్రకటించబడినవి.

ప్రకటన

కంకూరుబోర్డు హిందూ బాలికాపాఠశాలకు నెలకు లోకలులలవెన్ను సహాయం 25-0-0 మీద ఒక సంగీతవిద్వాంసురాలు కావలయును. దరఖాస్తులు జూను నెలాఖరులోపల కంకూరు తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటువారికి పంపుకోవలయును.

ఎమ్. డి. అబ్బాయి నాయుడు,

ప్రెసిడెంటు 14.5-24.

“ఎమటా” పుస్తకాలు

బడిపిల్లలకు చాల ఉపయోగకరము.

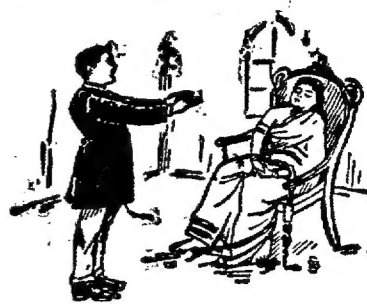
క్రింద పడిన పుస్తకాలను పూర్తి నిష్పాదము.

విద్యార్థులకు ఈ పుస్తకాలు విలువైనవిగా ప్రాయము.

Messrs. T. H. Khanna
22, Linga Chetty Street, Madras.

మెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్ నేర్పుకొనుడు

మెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్, హిప్పటిజమ, తాల్ రిజిస్ట్రేషన్, మెన్స్ రిజిస్ట్రేషన్, నివారణ మొదలగు విషయములన్నియు

విశేషముగ మర్మ రహితముగ గురువు లేకనే ఆ భాషను యోగ్యముగ రచించబడిన సమాచార గ్రంథము తప్ప విద్యా వ్యాప్తికోర్కే ముఖ్యమైనది

ఒక రూపాయకు

మూలము అమ్మబడును. వి. పి. ఛార్జీ నాలుగు అకౌంట్లు

అడ్వాన్స్:—

మేనేజరు హిప్పటిక్ హోము, ఏలూరు.

మంచి తరుణము

వెన్సిల్లు బొత్తములు

మేలయిన లాభమునకు ఆస్తి యాబ్జాకు లెడ్ కాపీంగ్ వెన్సిల్లుకు, ఇటలీ దేశపు కలువిధములైన బొత్తములున్న సరసమైన ధరలకు చిల్లరగా మటాకుగాను దొరకును. కావలసిన వారు అణా పోస్ట్ జీ స్టాంపుతో కోరిన కాంపిల్లు పంపబడును.

V. M. Yacoub Saib & Co.,

Cocanada

25 సం॥ రమలనుండి సాటిలేని దివ్యవధుని పేరుగాంచినది

గుణములేనివో వైకము వాసనీయబడును

తా విభోరం

ఇతర చికిత్సలన్నియు నిష్ఫలములైనచో మాత్రాపి భోరము కొరకువానికి అన్ని స్థితులలోను మంచి గుణమిచ్చినది. ఇందులో రసము చేయలేదు. నూతనముగా వచ్చినదానికి 1 రూ చాలును. బుడ్డి 1.5 రూ రు 2-4-0 పోస్టు ఖర్చు 0-6-0.

కలకత్తా మెడికల్ కాలేజీలో అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసరు గానున్న డాక్టరు కె. ఎస్. భట్టాచారి గారి ట్రాన్స్లాషన్ “లాపి భోరము ఇతర వైద్యములకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవుటలేదు.”

MAGBONUM MEDICAL NOOK

77 Dey Street., P. O. Serampore Bengal

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృద్ధి, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకావ్యము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల పేజీ కమా సెలు విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కేరీరము లేని తలకాయచేత మామిడించుట భూమిపైన గజముయెత్తిన గాలిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని వెల 4-0-0 లు (211888.6 పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

బిజ్ బందు:— నిరైపోయిన వీర్యమును గట్టి పరమ పురుష లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వప్నమందు గాని మూత్రముతోగాని వీర్యమును సేవించుచున్న యడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యవ్వన మొసంగును. ఎంత బలహీనుని కయినచూ రెండుగంటలలో సరములకు బలమునిచ్చి సంతోస సుఖము అనుభవించునట్లుజేసి సంతాన మందులకు జేయును. పుత్రములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మా॥ సీ॥ 1 కి రు 2-0-0 వి. పి. ఛార్జీ వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,

38 బైరాగిమఠం, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

వెండికి బంగారు
బహుమానము
లాటరీ లేకున్న - అదృష్టమునకు మార్గము లేదు
మోసము లేదు
ఏదైన రాకపోవుటలేదు
వగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది
ఒక రూపాయను ఖర్చుచేసి 32 ఆంధ్రపత్రిక మాత్రము కొనుక్కు. బలహీను, అల్పము, మానస కారీర సంబంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాన చలైపోవును. దానిని ఉపయోగించువారు "దానియొక్క విజయ బంగారము" నకు "సమానుని" తెలుపుచున్నాడు.
పూర్తి కొంటాగునది (వాయుడు).
ఆలంకరితమైన బహుధారల,
26 బ్రాడ్వే మదరాసు.

గ్రహణిమాత్రము
20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0
రక్తచేదనములు, బంకవిరేచనములు, జిగురురేచనములు, అజీర్ణరేచనములు, నీటివిరేచనములు, మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించిన తోడనే నిలిచిపోవును. నీటిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. వెంటనే గుణ మిచ్చును.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.
చాకులు - తాళములు
మంగలికత్తులు.
ఆంధ్రసాదరణవే చేయబడినవి మేలయినవి.
వెంటనే ధరలక్కాటలాగునువ్రాయుడు.
బి. వెంకటేశ్వర్లు లండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు cet.
3081 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
టెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రెసు. "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

'భృగు' జ్యోతిష పరిశోధకమండలి
రాజమండ్రి
శ్రీ భృగు సంహితను యీ మండలివారు కొలది కాలము క్రిందటనే సంపాదించారు. అందొక భాగమును జాతకము లేనివారికికూడ భృగు సంహిత ఫలముల వారయాటకు తెలియజేయుచున్నది. కావున జనన సమయము తెలియనివారికి భృగు సంహిత ఫలములను వ్రాసి పంపగలము.
జాతకమున్నవారికి భృగు సంహిత ఫలములు శ్లోకములుగాని తాత్పర్యముగాని 2-0-0.
లేనివారికి జాబువ్రాయు ఘంటులు తెల్పిన భృగు సంహిత ఫలము శ్లోకములుగాని తాత్పర్యముగాని 2-8-0.
వింజమూరి సూర్యప్రకాశశాస్త్రి బి.వ
దైవజ్ఞులు

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రము
ఈ అమృతమైన మాత్రము మొదటిరకం కస్తూరి, మంతుమపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారలగు వక మూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఆక్షేపకరమగు ఏదన్నపుకాని యిందులో చేరుటలేదు. చికిత్సలు, వాయిద, వాలికలు, యజ్ఞములు తరుణము, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు దీనిని సాధారణరొగము లన్నిటికిని అనుపాసకముతో వాడతగినది. విద్వంతు, వాలింతలకు ఇది సంజీవనమిది. నేపథ్యము బుద్ధులకు అగుచున్నది 250-300 మాత్రలు గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుద్ధులు 1-4-0 పోవుచున్నవారు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన బహుధములు అది ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినవి అందుకు యేలాటి సంజీవనమేలేదు. తప్పక వాడి చూడుడు.
సారస్వతానవం:—రక్తగృధ్రిని, బుద్ధిశూన్యని, జ్ఞాపకశక్తిని హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర రు 1-0-0.
బాలసుఖోదయ:—చిన్న పిల్లలకు బలమిచ్చు దివ్యమును, శిశుగానుండును. గుణ మర్జయ్యకము 0-12-0.
భావనబీజక రసాయనం:—పితృసంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కటాపంపలైపోవును. రు 1-0-0.
వాలగజకేసరిలేహ్యము:—సర్వవారములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము మొదలగువా: కి పెట్టినది విజ్ఞమురు 2.
మా బహుధముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికి తెలియును. ఒకకథా మాత్రమే కొనిన పిదప ఎన్నడును మాత్రమే కొనినవారికి మాత్రమే వాడవచ్చును.
పాత్రపు వెంకటాచలమండీతులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు,
శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

రత్నపురుషలేహ్యం
ఈ రత్నపురుష లేహ్యం తగ్గించును. బలహీనతపోగొట్టి, బలము కలిగించును. ఈ రత్నపురుష లేహ్యం వచ్చినదర్శి, మాత్ర రొగములు అనుబంధములను తగ్గించును. గుణవ్యాధులవలన చెడినరక్తమును పొగుడుచును. శీ ధ 3-4-0.
తగలేహ్యం
ఏకాదికగనైన తగ్గించు అచ్చులమందు. కర్మములేదు. వచ్చి రు 1-8-0 లు.
పట్టాభిరామవైద్యశాల
రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమృతాంజనములు
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 కారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము 0 4 0
లిలక మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. పత్రికా) }
రాయశాస్త్రి విరచితము) ... 2 4 0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు }
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది) ... 0 6 0
హిందీ మొదటివాచకము డిటా } ... 0 6 0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వల 1—0—0 | సంగీత శమంతకమణి ... వల 0—8—0
సత్యవత్సరపాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట }
గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకవద్య } 1 0 0
మేని వదల మది జనింపదు.
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష }
అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది } ... 1 8 0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము ధర్మపాటలు, }
శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది. } ... 0 4 0
శిబిరము (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది) ... 1 4 0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి) 0 8 0
తత్వమచంద్రిక ... వల 1—0—0 | సతీకా ఆంధ్రశబ్దచిత్రామణి 0—12—0
తపాలపెట్టె నెం 212, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6, 7 తంబుచెట్టిపేట మదరాసు.

వస్తువులు
షర్లోబ్బు:—కార్పాకే ఇతరబహుధసంబంధమైన గబ్బులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయును. మిక్కిలి గున్నితముగా వానినచ్చేబడినది. 8 బిల్లులగుల పెట్టె 1 కి ధర రు 0-12-0.
షర్లోఫ్రెయిను దంతచూర్ణము:—తేతపులలతో దంతభావనము చేయుట అందరికిని తెలిసినవిషయమే. ప్రస్తుతం షర్లోఫ్రెయిను దంతచూర్ణమును చేర్చి దంతభావనము చేసి కొనుట చాలముంచిది. శేషచెట్టుయొక్క మంచిగుణము లన్నియు నిందులో గలవు.
బుడ్డి 1 0-6-0; చిన్నపొట్టు 1 కి 0-2-0.
మర్లో సాటాయిలెట్ పిండి యజ్ఞమునకు, చర్మమునకు, శేనమునకు తగినవిండి.
దబ్బా 1 కి రు 0-10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0-8-0.
హిందూజేతమునందు హిందూజేతపు పరిశ్రమము, ధనము చే తయారుచేయబడినది.
SRI KRISHNA BROTHER, 323 Thambu Chetty Street, MADRAS.
&
Mr. V. V. KRISHNA IYER
Palghat